

6.11.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

17 – 2013

Kokousaika: 6.11.2013 klo 15.00 – 20.05

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

17 – 2013

Mötestid: 6.11.2013 kl 15.00 – 20.05

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

6.11.2013

377 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
PALMIA-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN JÄSENEEN VALINTA	5
 Valtuutettu Rissanen.....	 5
 380 §.....	 5
Esityslistan asia nro 6	5
KAUPUNGIN TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2014 JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSILLE 2014—2016	5
 Kaupunginjohtaja Pajunen	 5
Valtuutettu Rauhamäki	7
Valtuutettu Rissanen.....	9
Valtuutettu Kari	12
Valtuutettu Pajamäki.....	14
Valtuutettu Loukoila	17
Valtuutettu Lindell	19
Ledamoten Rantala	21
Valtuutettu Laaninen.....	24
Valtuutettu Ebeling.....	26
Valtuutettu Hakanen	28
Valtuutettu Koskinen.....	31
Valtuutettu Mäki	32
Valtuutettu Puhakka.....	33
Valtuutettu Korkkula.....	35
Valtuutettu Holopainen	36
Valtuutettu Koivulaakso	38
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro).....	39
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro).....	40
Valtuutettu Karhuvaara	40
Valtuutettu Asko-Seljavaara	41
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Männistö	44
Valtuutettu Luukkainen	45
Valtuutettu Jalovaara	46
Valtuutettu Valokainen.....	47
Valtuutettu Kivekäs	48

6.11.2013

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro).....	50
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Honkasalo.....	50
Valtuutettu Muttilainen	52
Valtuutettu Anttila.....	52
Valtuutettu Torsti.....	54
Valtuutettu Pakarinen	56
Valtuutettu Rydman	58
Valtuutettu Niiranen	60
Ledamoten Oker-Blom.....	61
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Xia	62
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	64
Valtuutettu Xia	64
Valtuutettu Malin	65
Valtuutettu Rantanen	65
Ledamoten Wallgren.....	67
Valtuutettu Relander	68
Valtuutettu Perälä	69
Valtuutettu Peltokorpi.....	70
Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro).....	71
Valtuutettu Sinnemäki.....	72
Valtuutettu Ingervo.....	73
Ledamoten Brettschneider.....	74
Valtuutettu Bogomoloff	76
Valtuutettu Vuorinen	76
Valtuutettu Hakanen	77
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Abdulla.....	79
Valtuutettu Vuorjoki.....	81
Valtuutettu Hursti	82
Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro).....	83
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Tenkula.....	84
Valtuutettu Stranius	84
Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)	85
Ledamoten Månsson.	86
Valtuutettu Koskinen.....	86

6.11.2013

Valtuutettu Karhuvaara	86
Valtuutettu Ingervo.....	87
Valtuutettu Holopainen	88
Valtuutettu Karhuvaara	88
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	89
Valtuutettu Xia	89
Valtuutettu Hakanen	89
Valtuutettu Urho.....	91
Valtuutettu Huru.....	92
Valtuutettu Vuorjoki.....	93
Valtuutettu Enroth	93
Valtuutettu Anttila.....	94
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	95
Valtuutettu Koivulaakso	95
Valtuutettu Packalén.....	95
Valtuutettu Hakanen	95
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	96
Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	97
Ledamoten Wallgren.....	97
Valtuutettu Ikävalko	98
Valtuutettu Hakanen	99
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	99
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	100
Valtuutettu Hakanen	100

6.11.2013

377 §

Esityslistan asia nro 3

PALMIA-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rissanen

Valitaan Nina Sillantaka Palmian johtokunnan jäseneksi.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Sillantaka. On siellä järjestelmässäkin.

380 §

Esityslistan asia nro 6

KAUPUNGIN TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2014 JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSILLE 2014—2016

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Käsitlemme tänään siis talousarvioehdotusta vuodelle 2014. Valtuustokauden strategiaohjelman linjausten myötä talousarvioehdotuksen valmistelulla on ollut aiempaa selkeämmät suuntaviivat. Talousarviovalmistelussa näitä suuntaviivoja on mielestäni noudatettu hyvin. Talousarvioehdotuksen lähtökohtana on valtuuston strategiaohjelmassa määritetyt toimenpiteet velkaantumisen hidastamiseksi. Se tapahtuu pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena, vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuustavoitteella. Lisäksi rahoitamme nykyistä merkittävästi suuremman osuuden inves-

6.11.2013

toinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Lähi-
vuosien käyttötalouden suunnittelussa sitoudumme näihin lähtökohtiin.

Arvoisat valtuutetut.

Nyt olemme päättämässä vuoden 2014 talousarviosta, mutta heti vuodenvaihteen jälkeen alkaa uusi suunnittelujakso, valmistautuminen vuoden 2015 talousarvioon ja sen suunnitteluun. Onkin syytä muuttamalla sanalla valaista näkymiä tulevalle ajalle.

Talousarvioehdotuksessa kustannustason nousun arviona vuodelle 2014 on pidetty 2,1 %:a. Nyt tuoreimpien tietojen mukaan kuntapalveluiden kustannustason muutoksen, eli peruspalvelujen hintaindeksin arvio ensi vuodelle näyttäisi olevan tulopoliittisen ratkaisun seurauksena kevään raamivaihetta ja nyt syksyllä arvioitua matalampi. Juuri saatujen alustavien tietojen mukaan indeksin kasvuksi arvioidaankin vain noin 1,5 %. Se tulee toteutuessaan vaikuttamaan strategian tulostavoitteiden toteuttamiseen tulevina vuosina. Kustannustason nousun alennunut arvio vaikuttaa myös Helsingille vuonna 2014 tilittettäviin valtionosuustuloihin. Jos tiedot kustannustason muutoksesta pitävät paikkansa, olisivat Helsingille kohdistuvat valtionosuudet lähes 20 miljoonaa euroa pienemmät kuin käsittelyssä olevassa talousarvioehdotuksessa. Tulopoliittisten sopimusten vaikutuksista kaupungin verotuloihin ei ole vielä käytössämme arvioita, mutta voi ennakoida, että vaikutus tulee olemaan verotulojen kannalta miinusmerkkinen. Kaiken kaikkiaan vuoden 2015 talousarvion laatiminen tulee olemaan poikkeuksellisen haastavaa.

Hyvät valtuutetut.

Toinen kaupungin talouden ohjaukseen lähiaikoina vaikuttava tekijä on hallituksen rakennepoliittinen ohjelma. Sen mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita puretaan 1 miljardin euron kustannuksia vastaavasti vuoteen 2017 mennessä. Toinen miljardi euroa kuntien talouden tasapainottamiseksi on määrä saada aikaan kuntien verorahoitusta lisäämällä ja tuottavuutta parantamalla. Hallitus valmistautuu päättämään konkreettisesta ohjelmasta toimenpiteineen ja aikatauluineen vuoden 2013 marraskuun loppuun mennessä. Ohjelmaan sisältyvät toimet eivät vielä sisälly käsittelyssä olevan taloussuunnitelman lukuihin. Tällä hetkellä valtiolla on käynnissä päätettyjen linjausten pohjalta tarkempi valmisteluaihe. Varsinainen lainsäädäntötyö velvoitteiden väljentämiseksi on kuitenkin edessä vasta tulevina vuosina.

Helsinki on yhdessä kuutoskaupunkien kanssa käynnistänyt oman kuntien tehtävien arviointityönsä. Vuoden 2015 raamin valmistelun raken-

6.11.2013

neohjelman tilanne ei anna vielä paljoakaan eväitä. On selvää, että toimenpiteitä joudutaan alkuvuodesta valmistelemaan, mikäli rakenneohjelman euromääräisissä tavoitteissa aiotaan pysyä.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin oma organisaatio muuttuu vuonna 2015, ja se tuo haasteita raamivalmisteluun. Keskeinen muutos on, että Helsingin Energian ja Helsingin Sataman toiminnot eivät enää sisälly vuoden 2015 talousarvioon. Tämä pienentää kaupungin tulopohjaa, ja vaikutus tulee ottaa raamivalmistelussa huomioon. Myös vireillä oleva valtionosuusuudistus on tällä hetkellä kysymysmerkki. Asiaa valmistelevan selvitysmiehen tulisi antaa ehdotus uudesta järjestelmästä vuoden loppuun mennessä. Lainvalmistelun uudistuksen on määrä edetä jo kevättalvella vuoden 2014. Tällä hetkellä emme tiedä kovinkaan paljoa uudistuksen euromääräisistä vaikutuksista, jotka mahdollisesti toteutuisivat uudistuksen astuessa voimaan vuodesta 2015 alkaen. Tiedossa ei liioin ole, millaista siirtymäaikaa mahdollisissa tulopohjamuutoksissa on tarkoitus noudattaa.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Merkittävä osa raamin valmistelussa on ollut strategiaohjelmassa linjattu 435 miljoonan euron vuotuinen investointiraami. Jatkossa kaupungin investointien suunnittelu pohjautuu 10-vuotiseen investointiohjelmaan, jota keskushallinto ja hallintokunnat yhdessä pitävät ajan tasalla. Ohjelmaa päivitetään keväällä tehtävän raamivalmistelun yhteydessä. Näistä haastavista lähtökohdista pääsemme nyt käsittelemään vuoden 2014 talousarvioehdotusta ja vuosien 2015—2016 taloussuunnitelmaa.

Kiitän jo tässä vaiheessa kaikkia valmisteluprosessiin osallistuneita, ja erityisesti valtuustojen valtuustoryhmiä sujuvasta yhteistyöstä.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensin ehkä muutama sana tästä prosessista, joka ei ihan kivuita edennyt, niin kuin neuvottelijat hyvin tietävät. Me teimme ensimmäistä kertaa nyt Helsingille tosiaan 10 vuoden investointisuunnitelmaa, ja voi aidosti nyt tämän jälkeen todeta, että tämä oli opettava kierros varmasti niin virkamiehille kuin meille poliitikoillekin yhtä lailla. Suurin ero aikaisempaan menettelyyn oli se, että me päättäjinä olimme ensimmäistä kertaa aidostikin osa valmistelua. Siinähan rikotaan tavallaan se perin-

6.11.2013

teinen pelisääntö, jossa valmistelu ja ehdotus tehdään virkakoneiston puolella, ja sen jälkeen poliitikot neuvottelevat ja joko pääsevät tai eivät pääse sopuun. Sitten äänestää rätkäytetään ja saadaan lopputulema, jos ei päästä sopuun, ja jos sopu taas on, niin sitten äänestyksiä ei tarvita. Nyt me olimme osa valmistelua, ja se toi tietysti haasteita molemmilla puolilla, niin virkakoneiston kuin meidän päättäjienkin suunnalla. On epäilemättä selvää, että seuraavilla kerroilla tämä prosessi varmasta sujuu helpommin kuin nyt ensimmäisellä kerralla, kun se on koettu ja siitä jotenkuten hengissä varmaan selvitty.

Toimintamenopuolen neuvottelut kokonaisuudessaan sujuivat ainakin omasta mielestäni hyvässä hengessä. Ehkä aika perinteisestikin, voisi joku sanoa, mutta tämä ei sinänsä ole totta. Ainakin muutamiin edeltäviin vuosiin verrattuna siellä taustalla toimi niin meno- kuin investointikattostrategian mukaisesti, ja varsinaisia lisäyksiä ei siis tehty kaupunginjohtajan pohjaan, vaan tehtiin uudelleenkohdennuksia. Ryhmillä – kiitos siitä – oli aidosti suuri halu pitää kiinni keväällä sovituista strategian linjauksista. Tuottavuustavoite ja investointikatto asettivat meidät aidosti uuteen tilanteeseen myös päättäjinä.

Jatkossa, puheenjohtaja, Helsingin on entistä enemmän kiinnitettävä huomiota myös kaupungin tulopuoleen. Ei voi, eikä varmasti ole niin, että sillä ei olisi merkitystä, vaikka strategiassa otetaankin kantaa menopuolen kasvuun ja sen rajoittamiseen. Kasvuedellytyksien luominen on kaupungille vähintään yhtä tärkeää kuin laadukkaiden palveluiden tuottaminen. Tulopuolella aidosti luodaan niitä mahdollisuuksia palveluiden kehittämiseen tätä valtuustokautta seuraavinakin vuosina. Sillä myös estetään Helsingin velkaantumista. Lainakanta nimittäin kasvaa jo nykyisellä ennusteella liikelaitokset mukaan lukien 1,5 miljardista 2,5 miljardiin 2016:een mennessä. Jos nämä miljardit eivät herätä, niin sitten voidaan puhua prosenteista: kyseessä on yli 65 %:n nousu lainakannassamme 3 vuodessa. Helsinkiläisillä on silloin vuonna 2016 taakanaan reippaat 4 000 euroa omien asuntovelkojensa päälle kaupungin velkaa.

Kun tämän päälle muistaa vielä, kuinka paljon Helsinki on velkaantunut viimeisen vuosikymmenen aikana, niin nyt alkaa olla varmaan viimeinen hetki ryhtyä oikaisutoimiin. Näinhän strategiassa on määriteltä menopuolelle ja investointikaton puolelle, mutta niitä, mistä tuloja tulevaisuudessa kaupungille tulee, pitää entisestään pohtia enemmän, ja mistä sitä kasvua tähän pääkaupunkiimme saadaan. Tästä ei selvitä aidostikaan ilman molempien huomioimista.

Tämä huomioiden nyt tällä mainiolla kaupunginhallituksen esityksellä varmasti voidaan mennä eteenpäin ja kohti uusia haasteita, joita riittää,

6.11.2013

kuten kaupunginjohtaja tuossa hieman jo ehti valottaa. Kiitän aidosti kaikkia kaupunginhallituksen jäseniä ja tietysti erityisesti neuvottelijoita siitä, että meillä on kaupunginhallituksen yksimielinen ehdotus tänään käsittelyssä täällä valtuustossa.

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Käsitlemme tänään Helsingin ensi vuoden talousarviota sangen epä-varmassa ja niukan talouskasvun tilanteessa, kuten jo edelliset puhujat totesivat. Paitsi yleinen talouskehitys, myös monet rakenteelliset tekijät, kuten valtakunnallinen sote-ratkaisu, kuntarakennemuutos, mahdollinen metropolihallinto sekä liikelaitosten yhtiöittäminen vaikuttavat lähi-vuosina Helsingin talouteen. Käydyissä budjetti- ja investointineuvotte-luissa henki oli alusta asti hyvä ja ratkaisukeskeinen. Neuvottelijat tie-dostivat periaatteelliset, poliittisista ideologioista kumpuavat erimieli-syydet, ja tavoitteena oli löytää ratkaisut, joihin kaikki osapuolet voivat sitoutua. Tässä kokoomuksen mielestä myös onnistuttiin. Kokoomuk-sen puolesta tahdonkin kiittää kaikkia neuvottelijoita sekä esitystä val-mistelleita virkamiehiä tasapainoisesta ja vastuullisesta lopputulokses-ta.

Ensi vuodesta on puhuttu vuotena 0 niin strategian valmistelun, inves-tointineuvotteluiden kuin budjetin toimintameneuvotteluidenkin yh-teydessä. Onhan kyseessä tämän valtuuston ensimmäinen budjetti.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupungin ydintehtävä on laadukkaiden palveluiden turvaaminen jo-kaiselle helsinkiläiselle. Siihen talousarvioehdotuksen myötä päästään. Toimivat terveyskeskukset ja sosiaalipalvelut, hyvät koulut ja päiväko-dit, sekä viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö ovat kaikkien helsinki-läisten oikeus myös tulevana vuonna. Mutta samalla Helsingin on aika päivittää toimintansa 2000-luvulle.

Vi beslutsfattarna är inte valda för att bevåra och skydda de gamla, icke-funktionella strukturer, utan att säkerställa bästa möjliga service för stadsborna samt utveckla en flexibel och effektiv administration för att stöda de tjänster vi erbjuder. Nu behöver vi ansvarsfull förvaltning och kostnadskontroll. Redan nu ser vi att 2015 kommer att bli ännu hårdare för kommunalekonomin än 2014, och någonting måste göras.

6.11.2013

Vastuullisuus taloudessa ei kuitenkaan tarkoita palveluiden leikkauksia eikä toivottavasti edes palvelutason heikennystä, vaan tarkempaa suunnitelmallisuutta toimintaan sekä uusien toiminta- ja palvelutuotantomuotojen kehittämistä ja käyttöönottamista. Esimerkiksi kuuden suurimman kaupungin vertailut kertovat, että Helsingillä on vielä monilta osin paljon parannettavaa.

Käyttötaloudessa oli asetetun tuottavuustavoitteen myötä jakovara nyt varsin pieni. Kevään neuvotteluissa kohdennettiin 20 miljoonaa euroa, ja nyt syksyn neuvotteluissa ryhmät uudelleenkohdensivat kaupunginjohtajan pohjaehdotuksesta poiketen 14 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen lisäys kohdistui tällä kertaa varhaiskasvatukseen. Lapsiperheet ovat jääneet Helsinkiin, ja kokoomuksen tavoitteena oli vihdoin korjata krooninen ongelma varhaiskasvatuksen piirissä olevasta lasten määrän arvioinnin ja toteuman erotuksesta. Tämän lisämäärärahan lisäksi kokoomus ajoi varhaiskasvatukseen myös toiminnallisia muutoksia. Jatkossa yksityisen hoidon osuus varhaiskasvatuksessa ei rajoitu nykyiseen 7 %:n tavoitteeseen, vaan voi kasvaa kysynnän mukaan, mikä lisää perheiden valinnanmahdollisuuksia. Myös varhaiskasvatuksen tilanormia tarkistetaan, jotta tilatehokkuutta pystytään kasvattamaan lapsen turvallisuutta, viihtyisyyttä ja leikin mahdollisuuksia vähentämättä.

Sosiaali- ja terveystoimessa lisärahoitusta suunnattiin viisaasti ennaltaehkäisevään työhön: neuvoloihin ja ennaltaehkäisevään lastensuojeluun. Ensi vuonna käynnistyy myös yhteistyössä järjestöjen kanssa toteutettava perhekeskuspilotti, joka tähtää siihen, että perheet saavat ajoissa konkreettista apua ja tukea.

Arvoisa puheenjohtaja.

Suorien määrärahamuutosten lisäksi vastuullinen taloudenpito tarvitsee myös toiminnallisia muutoksia. Sote-virasto on nyt toiminut kohta vuoden nykyisessä mallissaan, ja uudessa virastossa on ryhdytty suuriin, rohkeisiin uudistuksiin. Palveluketjuja on tavoitteiden mukaisesti parannettu, ja esimerkiksi ikäihmisten palveluiden jonot on saatu purettua. Hallintoa on onnistuttu keventämään reippaasti, ja resursseja pyritään kohdistamaan asiakastyöhön. Tästä iso kiitos virastolle ja sen johdolle.

Mutta rakenteellisia uudistuksia tarvitaan muuallakin. Lautakuntarakenne ja sisäisiä toimintoja on mietittävä uudelleen kaikilla sektoreilla. Joustava ja tehokas hallinto on alku asiakaslähtöiselle palvelulle. Organisaatiot eivät voi olla sellaisia, että asiakas joutuu metsästäämään tietoa, kun pahimmassa tapauksessa päätöksenteko ja valmistelu on jaettu monen viraston ja lautakunnan kesken. Budjettisovun mukaan kaupunginhallitukselle esitetäänkin kesäkuuhun 2014 mennessä aika-

6.11.2013

tauluja päätöksenteon eteneminen teknisen sektorin virastorakenteiden ja toimintamallien uudistamiseksi. Teknistä sektoria on kokoomuksen mielestä kehitettävä asiakaslähtöisesti niin, että palvelut ovat saatavilla yhdeltä luukulta, oli kyse sitten yksittäisen kaupunkilaisen tai yrityksen tarpeista.

Valtuustostrategiassa asetimme itsellemme myös kovan tavoitteen olla Suomen yritysmyönteisin kaupunki vuonna 2016. Yritykset työllistävät ja rahoittavat osaltaan kaikkea sitä hyvää, mitä ensi vuonnakin tämän budjetin myötä kaupunkilaisille tarjotaan. Kokoomusryhmä seuraa erityisen tarkasti kaupungin elinkeinopolitiikan kehittymistä. Hyvä ja odotettu alku tälle on toimintamallin luominen maankäyttö- ja rakentamishankkeiden elinkeinovaikutusten arvioinnille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä muutama sana investoinneista. Vuosittainen 435 miljoonan euron investointikatto on huomattava pudotus edellisiltä vuosilta, mutta kaupungin talouden kannalta välttämätön. Oman lisänsä nyt käytyihin neuvotteluihin toi 10 vuoden raami, joka samanaikaisesti mahdollistaa pidemmän aikavälin suunnittelun, mutta on meille kaikille päättäjille vielä uusi tapa toimia. Investoinneista huomattava osa menee nyt korjausrakentamiseen, niin homeongelman ratkaisemiseksi kuin käytön tuoman kulumisen korjaamiseksi. Uusista investoinneista kokoomukselle tärkeä on panostaminen uusien asuinalueiden rakentamiseen. Helsinkiin tarvitaan uusia veronmaksajia ja heille asuntoja. Kokoomuksen ryhmä edellyttääkin, että nämä hankkeet etenevät joutuisasti, ja pääsemme strategiassa määritellyn 5 500 uuden asunnon tuotantoon.

Helsingin ryhmät sopivat ensi vuoden budjetin yhteydessä myös monesta uudesta hankkeesta, jotka eivät suoranaisesti näy budjettirivillä. Yksi näistä on kokoomuksen ehdottama Helsinki-LED-hanke, jossa korvataan kaikki Helsingin julkisen tilan valaisimet energiatehokkailla LED-ratkaisuilla vuoden 2016 loppuun mennessä. Hankkeen tavoitteena on energiansäästön aikaansaaminen, kaupungin käyttömenojen vähentäminen sekä kaupunkitilan viihtyisyyden parantaminen. Tällaisia kokonaisvaltaisia hankkeita kaipaamme lisää, joissa samanaikaisesti luodaan uutta lisäarvoa ja säästetään sekä rahaa että energiaa. Hankkeita, joissa on vain voittajia.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaiken kaikkiaan lopputuloksena on mielestämme talousarvio, joka paitsi tähtää tuottavuusparannuksiin ja velkaantumisen taittamiseen, myös kantaa huolta heikoimmista, turvaa kaikkien kaupunkilaisten pal-

6.11.2013

velut ja luo uutta Helsinkiä. Kuten jo alussa totesin, nyt on aika tuoda Helsingin toiminnat 2000-luvulle, jotta pystymme vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Kokoomus on valmis olemaan näiden uudistusten airut, mutta työhön tarvitaan kaikkien puolueiden tahto ja tuki. Kokoomus kannattaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Valtuutettu Kari

Ärade ordförande. Bästa fullmäktige.

Vihreä valtuustoryhmä haluaa tehdä politiikkaa, jolla emme jätä velkojamme lastemme maksettaviksi. Velkaantumista ei kuitenkaan voi tarkastella ainoastaan lainaeurojen määrällä. Kysymys on siitä, millaisen kaupungin jätämme tuleville helsinkiläisille.

Vi vill bygga en hållbar stad som växer så att människor kan utnyttja kollektivtrafik och cykla. Vi vill göra klimatpolitik som tar ansvar för kommande generationer. Vi vill spara skog till våra barn. Helsingfors måste vara en stad som är jämlik och som ger likadana möjligheter åt sina barn.

Hyvät valtuutetut.

Me käsittelemme nyt budjettia, joka rakentaa vihreämpää Helsinkiä. Helsinkiläiset arvostavat joukkoliikennettä, ja tulevaisuudessa yhä pienempi osa kaupunkilaisista tarvitsee autoa. Helsinki investoi nyt määrätietoisesti ja kunnianhimoisesti joukkoliikenteeseen ja pyöräilyyn. Kun liikennehankkeet laitettiin tärkeysjärjestykseen, autoilua lisäävät liikennehankkeet ovat siirtyneet hamaan tulevaisuuteen. Iso asia on Kruunuvuoren joukkoliikennesillan aikaistaminen. Näin Kruunuvuorenrannassa perheen ei tarvitse omistaa kahta autoa, ja uutta kaupunginosaa rakennetaan aidosti joukkoliikenteen varaan. Kokonaisuudessaan joukkoliikenteen parantamiseen laitetaan nyt 5—7 miljoonaa euroa vuosittain. Tämä tarkoittaa useita tärkeitä parannuksia etenkin poikittaiseen joukkoliikenteeseen, kuten Jokeri 2:n toteutumista. Kuten olemme saaneet aikaisemmin tällä viikolla lehdistä lukea, 4 minuutin vuorovälistä huolimatta ihmiset jäävät usein pysäkillä seisomaan.

Pyöräteihin satsataan noin 10 miljoonaa vuosittain. Tällä saadaan kantakaupungin pääkaduille pyörätiet ja Baana-verkko hyvään alkuun. Hakaniemen toriparkin rakentamisen sijaan koko Hakaniemen aluetta mietitään osayleiskaavassa, jossa pohditaan myös Hämeentien muuttamista joukkoliikennekaduksi. Sörnäisten tunnelin rakentaminen siirtyy

6.11.2013

myöhemmäksi tulevaisuuteen, ja kustannustehoton Keskustatunneli loistaa suunnitelmista poissaolollaan.

Myös tavoite arvokkaiden metsiemme suojelemisesta ja monimuotoisuuden lisäämisestä metsäisen suojeeluverkoston avulla etenee ensi vuodelle varattujen rahojen turvin. Näin voimme varmistaa helsinkiläisten rakkaiden lähimetsien säilymisen kasvavassa kaupungissa. Tähän kuitenkin tarvitaan myös muiden ryhmien tukea. Myös ilmastonsuojelutyöhön saatiin lisärahaa, ja näin pystymme pitämään kiinni tavoitteestamme vähentää ilmastopäästöjämme 30 %.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lapsiperheet haluavat jälleen asua Helsingissä, ja meille kasvaa aiempaa suurempi urbaani sukupolvi. Vihreä valtuustoryhmä näkee tämän ainoastaan positiivisena asiana. Vuodesta toiseen Helsinki on kuitenkin arvioinut kaupungissamme asuvien, päivähoitoa tarvitsevien lasten määrän alakanttiin. Tämä on aiheuttanut kaupunkimme lapsiperheille isoja ongelmia. Hoitopaikat ovat olleet kiven alla ja usein väärässä paikassa. Vihreät ovat vaatineet jo pitkään, että Helsinki korjaa sen tavan, jolla arvioimme päivähoitoa tarvitsevien lasten määrän. Nyt tämä vaatimus vihdoinkin toteutuu. Tästä lähtien hoidossa olevien lasten määrä arvioidaan useamman kerran vuodessa. Jos lapsia on arvioitua enemmän, lisätään tarvittavat rahat saman tien. Tämä on helsinkiläisten lapsiperheiden kannalta merkittävä parannus.

Päivähoidosta huolehtiva varhaiskasvatusvirasto toimii äärimmäisen tehokkaasti, ja helsinkiläisten lasten hoidossa ei todellakaan tuhlailta. Päivähoidosta säästäminen on typerää ja lyhytnäköistä. Vyötä ei pidä kiristää siellä, missä muutenkin mennään jo tiukilla. Siksi on hyvä, että päivähoitoon on nyt kohdennettu lisärahaa. Tämän lisäksi jokaiseen suunnitelmissa olevaan päiväkodin rakentamiseen on tässä budjetissa varattu rahat.

Hyvät valtuutetut.

Me emme halua, että helsinkiläiset lapset kasvavat luokkayhteiskunnassa. Helsingissä eriarvoistuminen alkaa jo kohdussa ja jatkuu läpi elämän. Lähes joka 10. lapsi on tässä kaupungissa lastensuojelun asiakkaana. Pienten helsinkiläisten mahdollisuuksiin vaikuttaa entistä enemmän se, mihin kaupunginosaan ja sosiaaliluokkaan he syntyvät. Vauvan syntymä on perheen elämässä onnellista aikaa. Se voi kuitenkin olla myös hetki, jolloin ongelmat kasaantuvat ja tukiverkot ovat tarpeen. Neuvola on paikka, jossa voimme tarjota perheelle tukea jo ennen ensimmäisen vauvan syntymää. Sosiaali- ja terveysvirastossa ale-

6.11.2013

taan nyt vihreiden esityksestä valmistella pilottia neuvolan odotusaikaisesta kotikäynnistä. Vastaavasta toiminnasta on erittäin hyviä kokemuksia eri puolilta Suomea.

On hienoa, että neuvoloihin ja ehkäisevään lastensuojeluun saadaan tässä budjetissa paljon tarvittua lisärahaa. Samalla neuvolajärjestelmän uudistaminen nytkähti eteenpäin, kun sovittiin perhekeskuksen pilotoinnista Helsingissä. Tämä tarkoittaa, että tulevaisuudessa neuvola, perhetyö ja lapsiperheiden muut palvelut löytyvät helposti saman katon alta.

Vihreät olisivat kuitenkin toivoneet perusopetukseen vielä suurempaa panostusta. Koulujen ryhmäkokoja on Helsingissä pystytty viime vuosina pienentämään, ja tämä on hieno saavutus. On tärkeää, että pystymme tarjoamaan kaikille helsinkiläisille lapsille hyvää ja laadukasta opetusta tarpeeksi pienissä ryhmissä. Erityisesti kouluissa eniten tukea on kohdistettava sinne, missä tuen tarve on suurin. Iltapäivätoiminta on turvattava. Luokkakokojen kehitystä on nyt seurattava hyvinkin tarkasti.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka yleinen taloustilanne on heikko, kuntatalous alijäämäinen, ja valtio leikkaa valtionosuuksia tulevina vuosina edelleen, mihinkään paniikkisäästämiseen ei ole nyt tarvetta. Tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, että meidän pitää entistä tarkemmin arvioida sitä, että käytämme helsinkiläisten arvokkaat veroeurot mahdollisimman viisaasti. Tiukassa talousraamissa nyt käsiteltävänä oleva budjetti nostaa kärkitavoitteeseen ekologisen kaupungin rakentamisen, lapsiperheiden tukemisen ja eriarvoistumisen torjumisen. Tästä syystä vihreä valtuustoryhmä kannattaa budjetin hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuoden 2014 talousarvio on tosiaan ensimmäinen valtuustostrategian määrittämä, eli vuosi 0. Budjetti laaditaan nyt siten, että edellisen vuoden toimintamenoarvion päälle lasketaan väkimäärän lisääntyminen Helsingissä sekä kustannustason nousu, ja tästä vähennetään yhdessä sovittu, tiukka mutta tarpeellinen 1 %:n tuottavuustavoite. Kun lisäksi syksyn budjettineuvotteluissa sovittiin kirjauksista, joilla ehkäistään toimeentulomenojen alibudjetointi ja varhaiskasvatuksen piirissä olevien

6.11.2013

lasten määrän arviovirheiden vaikutukset, on luotu varsin hyvä pohja Helsingin tasapainoiselle kehittämiselle.

Tulopuolta, verotulojen kehitystä ja liikelaitosten tuloutusmahdollisuuksia pitää seurata tarkasti, mutta fokus on pidettävä kuitenkin siinä, kuinka ikääntyvä Helsinki ottaa vastaan varsin ilahduttavan muuttovoiton. Yksin tänä vuonna kaupunkiin muuttaa 10 000 uutta asukasta, ja kaupungin on tehtävä oma osuutensa, jotta he saavat asunnon, töitä, koulutusta sekä sosiaali- ja terveyspalveluita. Muuttoliikkeen pidemmän ajan talousvaikutusten kannalta merkittävä tekijä on työllisyyden ja tulotason voimakas riippuvuus iästä. Suuri osa Helsinkiin muuttajista on 18—24-vuotiaita nuoria aikuisia lähialueen kunnista, muualta maasta ja ulkomailta. Tulotaso on alhainen nuorilla aikuisilla, mutta nousee nopeasti 25 ikävuoden jälkeen. Helsinkiin muuttavan 20-vuotiaan tulotaso nousee keskimäärin 2,5-kertaiseksi muuttoa seuraavan 10 vuoden aikana.

Kun valtion painopiste oli aiemmin maakuntien koulutuksen varmistamisessa, nyt tehtiin tärkeä linjauksen muutos ja siirrettiin painopistettä pääkaupunkiseudulle, jossa nuorten määrä kasvaa voimakkaasti. Juuri nyt on se hetki, jolloin Helsingin on myös tarjottava parastaan talous-suhdanteesta riippumatta. Helsingin vuoden 2014 talousarvion ansiota on, että nuorisotakuun toteutuksen edellyttämät ammatillisen koulutuksen 770 lisäpaikkaa voidaan ottaa käyttöön ensi vuonna. Tänä vuonna yhteishaussa jäi ilman paikkaa noin 700 nuorta. Siksi nyt tehty päätös, joka selkeästi terävöittää nuorisotakuuta, oli SDP:lle merkittävä. Meillä on varaa ottaa helsinkiläiset hyvin vastaan. Tai paremminkin, meillä ei ole varaa epäonnistua tässä.

Erityisen tärkeänä sosialidemokraattinen ryhmä näkee valtuustostrategian merkittävimmän tavoitteen: sen, että terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen sisällytetään jokaiseen budjettitarkasteluun. Kaikkien hallintokuntien tulee tästä lähin arvioida, kuinka budjetti vaikuttaa helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointieroihin. Tämän tarkastelun tulos määrittää sosialidemokraattisen linjan, kun noin vuoden päästä arvioidaan valtuustostrategian onnistumista puolivälitarkastelussa. Tässä budjetissa pitkäaikaistyöttömien määrän vähentämiselle asetettiin kova tavoite tietoisesti. Tavoite haastaa asiasta vastaavat virkamiehet miettimään lisätoimia, ja se saa ryhmämme kaiken tuen.

Tässä yhteydessä on hyvä tarkentaa, mistä on kyse, kun puhutaan hyvinvointierojen kaventamisesta. Nykyisessä globaalissa kilpailussa voittajia on aika vähän. Häviäjiä alkaa olla yhä enemmän, ja suuri enemmistö koettaa jotenkuten selviytyä, ja pään pinnan päällä tekemisessä on tekemistä vähän jokaisella. Tässä tilanteessa juuri Helsingin kau-

6.11.2013

pungin tehtävä on toimia asukkaittensa puolesta siten, että he voivat keskittyä olennaiseen: tekemään töitä, yrittämään, opiskelemaan ja niin edespäin. Eriytymiskehityksen jarruttamisessa on siis kysymys varsin yksinkertaisesta asiasta: rahasta ja halusta. Näin ollen kaikkien palveluiden osalta on turvattava riittävät resurssit, ei pelkästään ydinpalveluiden.

Korostan vielä sitä, että kaupunkiin muuttava uusi asukas käyttää mitä todennäköisimmin ainakin yhtä paljon kaupungin palveluja kuin täällä jo pitkään asunut, alkuvaiheessa luultavasti jopa enemmän. Helsingin taloustilanne antaa tähän mahdollisuuden. Helsingin kaupunkikonserni tekee nykyisessäkin taloussuhdanteessa joka vuosi voittoa, eikä kaupunki ota senttiäkään velkaa muuhun kuin investointeihin. Helsingin vauraus kasvaa nopeammin kuin Helsingin velka. Helsingin taloustilanne ei ole siis verrattavissa valtion vastaavaan.

Sen lisäksi, että etsimme alati keinoja tehdä asioita tuottavammin, meidän tulee myös keskittyä siihen, kuinka teemme paremmin, ja mitä uusia palveluita Helsingissä tarvitaan tulevaisuudessa. Ei tämä ole mikään historian loppu. Tästä hyvä esimerkki on budjetissa oleva nuorisosiainkeskuksen, kulttuuriasiainkeskuksen ja liikuntaviraston uusi hanke, jonka tavoitteena on saada harrastusten piiriin erityisesti niitä nuoria, jotka eivät kuulu seuroihin tai järjestöihin. Tai uudet demokraatiapilotit ja 2010-luvun asukasaktivismi, joka kumpuaa siitä, että asukkaat haluavat kehittää omaa kaupunginosaansa ja pihapiiriänsä, eivätkä muuttaa Nurmijärvelle yhden lisähuoneen ja autotallin takia.

Hyvinvointierojen kaventaminen konkretisoituukin usein juuri budjetin pienissä luvuissa: siinä, kuinka rahoitetaan työväenopistoa, montako aluetyöntekijän paikkaa on – vai onko yhtäkään –, missä tiloissa maahanmuuttajanaiset opettelevat suomen kieltä, ja niin edelleen. Yksinkertaista ja kaunista.

Syksyn budjettineuvottelujen yhteydessä neuvoteltiin myös investoinneissa. Tiukan investointiraamin puitteissa kaupunki kuitenkin kykenee pitämään kiinni elintärkeistä aluerakentamisprojekteista ja pystyy vielä panostamaan merellisen Helsingin kehittämiseen uudella siltaratkaisulla ja muilla joukkoliikenne- ja pyöräilyratkaisuilla. Ongelmaksi jää kuitenkin yhä kasvava korjausvelka, joka on sosiaalisesti, ekologisesti ja ylisukupolvisesti iso virhe. Opetuspuolen peruskorjaukset sentään nostettiin budjettikirjauksella neuvoteltavaksi kevään raamineuvotteluihin mennessä, ja niihin voidaan aivan hyvin sijoittaa tältä vuodelta käyttämättä jääneitä investointirahoja.

6.11.2013

Muiden kiinteistöjen ja infran osalta työ on vielä kesken. En enää kertaakaan halua kuulla järjetöntä puhetta siitä, että tämä tai tuo rakennus pitää myydä siksi, että sen peruskorjauksen aika on nyt tai jo ollut. Tulee mieleen tarina miehestä, joka vaihtoi autonsa aina, kun tuhkakuppi täyttyi.

Kaiken kaikkiaan vuodesta 2014 tulee aika hyvä. Kaupunki ei syvennä suhdannekuoppaa, vaan edelleen investoi. Keskustakirjaston suunnittelua jatketaan, tuottavuutta parannetaan suunnitellusti, palveluita ei leikata tyhmästi, ja kaupungin henkilöstö saa edelleen tehdä työtänsä ilman irtisanomisuhkaa. Sosialidemokraattisen ryhmän mielestä talousarvio on ihan OK.

Valtuutettu Loukoila

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupunginvaltuustolle esitetään talousarvio, jolla valitettavasti ei taata asukkaille riittäviä, laadukkaita palveluja. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä näkee, että jatkossa talousarvion rakennetta tulisi muuttaa siten, että se perustuu toteumaennusteisiin, eikä edellisen vuoden talousarvioon.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin vasemmistoliitto esitti 21,5 miljoonaa euroa lisäystä. Tätä summaa esitimme jaettavaksi muun muassa ennaltaehkäisevään työhön, mielenterveys- ja päihdepalveluihin, työllisyyden hoitamiseen ja vanhustenhoitoon. Nyt talousarvio sisältää lähes 5 miljoonaa euroa leikkausta psykiatrian ja päihdehoidosta, vaikka tälläkin hetkellä mielenterveyspalveluissa työskennellään tiukoilla resursseilla. Myös vanhuspalveluissa työntekijät ovat varsin kuormitettuna, ja esimerkiksi vanhusten kotihoidossa arvioidaan tarvittavan ensi vuonna yli 100 000 käyntiä enemmän.

Talousarvioesityksessä toimeentulotukimenojen on arvioitu kasvavan huomattavasti. Mielestämme tämä ei ole hyvä suunta, vaan resursseja tulisi ohjata sellaisiin palveluihin, joiden avulla voidaan tukea ihmisten sijoittumista työelämään tai opintoihin.

Hyvät valtuutetut.

Palveluiden riittämätön resursointi on lyhytnäköistä säästämistä, mikä pahimmillaan tuo tulevaisuudessa paljon suuremman laskun. 90-luvun laman jäljiltä meillä on perheitä, joissa tämän päivän nuoret ovat työttömiä 3. sukupolvessa. Silloiset leikkaukset hyvinvointipalveluista nä-

6.11.2013

kyvät edelleen pahoinvointina, puhumattakaan sosiaalitoimen kustannuksista. Hyvänä esimerkkinä ennaltaehkäisyn tuomista hyödyistä toimii niin sanottu Imatran malli, joka pohjautuu laajaan, koko perheen hyvinvointia tukevaan moniammatilliseen malliin. Ennaltaehkäisevä työ on tuottanut nopeasti tuloksia: huostaanottojen määrä on laskenut, ja lastensuojelun kulut sen kautta alentuneet merkittävästi. Imatran perheneuvolamalli on hieno esimerkki siitä, miten ennaltaehkäisevällä työllä voidaan lisätä hyvinvointia ja säästää rahaa. Tämän tulisi olla koko meidänkin valtuustomme yhteinen tahto.

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestämme on hyvä, että talousarviossa varhaiskasvatuksen tarkastelu perustuu todelliseen lapsimäärään. Samalla olemme pettyneitä, ettei sama kirjaus päde kaikkeen muuhunkin toimintaan. Tänä vuonna sosiaali- ja terveystoimen menot ylittivät niille varatut määrärahat noin 45 miljoonaa euroa. Sivistystoimessa ylitykset ovat 15 miljoonaa. Tulevaisuudessa meidän onkin syytä kehittää keinoja, joilla otamme paremmin huomioon palveluiden todelliset tarpeet.

Hyvät valtuutetut.

On hyvä, että ammatilliseen opetukseen lisättiin rahaa ja homekouluja korjataan. Olemme kuitenkin huolestuneita kokonaisuutena opetuksen rahojen riittävydestä. Perusopetuksesta ei tulisi tinkiä piiruakaan.

Investointiohjelmassa painotetaan joukko- ja kevyttä liikennettä. 435 miljoonan investointikatto on kuitenkin rankka samaan aikaan, kun kaupungilla on mittava korjausvelka, joka todennäköisesti kasvaa.

Käsityksemme mukaan todellinen lisäresurssien tarve esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluissa ja opetuksessa olisi huomattavasti suurempi kuin neuvotteluissa tekemämme esitykset. Emme esittäneet todellisten tarpeiden mukaisia summia, koska olemme sitoutuneet kaupungin strategiaohjelman mukaiseen tuottavuustavoitteeseen. Nyt käsittelyssä olevassa budjettiesityksessä toimintamenojen kasvu vuoden 2013 toteumaennusteeseen nähden vertailukelpoisilla luvuilla laskettuna on 1,9 %, joten menoja olisi periaatteessa mahdollista lisätä 28 miljoonaa euroa, ilman että ylitetään strategiassa asetettua 2,5 %:n menokasvu-rajaa. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä toivookin, että jo seuraavista budjettiraameista neuvotellessamme otamme huomioon toteutumat ja luomme käytäntöjä, joilla saamme budjetin vastaamaan todellisuutta. Aivan kuten pyrkimyksenä on jo nyt varhaiskasvatuksen osalta.

Hyvät valtuutetut.

6.11.2013

Minä en itse ollut budjettineuvotteluissa, mutta käsittääkseni neuvottelut ovat olleet rakentavia. Kiitokset kuuluvat kaikille neuvottelijoille, mutta erityisesti arvostamme punavihreää yhteistyötä, mikä näkyy myös ensi vuoden talousarviossa.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Meidän ryhmässämme on erilaisia näkemyksiä ensi vuoden talousarviosta, ja olemme sopineet, että valtuutetut äänestävät kukin oman näkemyksensä mukaan.

Kiitos.

Valtuutettu Lindell

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvät ystävät.

Nämä budjettineuvottelut olivat henkilökohtaisesti ensimmäiset neuvottelut, joissa olen ollut mukana. Odotin näiltä neuvotteluilta enemmän säpinää ja vasemmisto—oikeisto-nokittelua, ja itse siinä keskellä sitten vähän tasoittelisin. Mutta näin se ei sitten edennytäkään. Olen tyytyväinen näihin neuvotteluihin, ja henki oli erittäin hyvä. Ensi alkuun, kun kaikki ryhmät esittivät paljon toiveita, vaatimuksia, paljonko pitää minnekin saada lisää rahaa, niin se summa oli aika tähtitieteellinen. Siinä vaiheessa ajattelin, mahtaako tästä tulla mitään ja miten näitä ruvetaan karsimaan, mutta hyvässä yhteistyössä sitten priorisoimme niitä tarpeita siellä. Lopputuloksen te nyt kaikki olette nähneet, ja perussuomalaiset ovat tyytyväisiä tähän lopputulokseen.

Tässä budjetissa vähennetään toimeentulotukea 10 miljoonaa. Tästä suurin osa on lakisääteisiä ja harkinnanvaraisia, ja tämä tietenkin perustuu arvioon. Helsinkiin muuttaa noin 10 000 ihmistä lisää. Moniko heistä tarvitsee näitä palveluita? Toivottavasti tämä arvio osuu oikeaan. Rakennus- ja ympäristötoimesta 3 miljoonaa pois. Ehkä tässä budjetissa ei ole riittävästi otettu huomioon valtionosuuksien vähentymistä, paljonko Helsingin osuus niissä sitten on. Kunnille asetettu säästötavoite, 1 miljardin osuus – tuossa Jussi Pajunen aluksi totesi, että tämä on tässä huomioitu, ja omalta kannaltani olen myös huomannut, että säästäväisyyttä on harrastettu ihan kiitettävästi.

Epävarmuustekijä on myös se, että jos valtion AAA:n luottoluokitusluokka tulee putoamaan, niin se tulee heijastumaan tietysti myös kuntatalouteen valtionosuuksien kautta ja lainojen korkojen nousemisena.

6.11.2013

Perussuomalaiset ovat tietysti EU-kriittinen puolue, ja me näemme sen aika isonakin mahdollisuutena, että meidän luottoluokituksemme EU-seikkailun myötä tulee valitettavasti putoamaan. Toivottavasti olemme väärässä.

Työttömyys tulee lisääntymään. Itse työttömyys ei tietenkään ole se ongelma, vaikka sekin on ikävä asia, vaan se on ongelma, paljonko ihmisiä putoaa peruspäivärahalle. Se heijastuu sitä kautta ihmisten pahoinvointiin, joka heijastuu sosiaali- ja terveystalouden menojen kasvuun. Se, että ihmisille saataisiin työtä, ja sitä kautta he saisivat eläntonsa, on oikea suunta, että panostetaan työllistämiseen.

Me emme kannata sitä, että terveyspalvelujen verkostoa tullaan karsimaan, supistamaan. Suuret laitokset, joissa saadaan myös sosiaalipalveluita, ovat hyvä asia. Eilen meidän ryhmämme oli Diakonialaitoksen vieraana, ja sielläkin todettiin, että on paljon sellaisia ihmisiä, jotka jostakin syystä eivät pysty hakemaan palveluita, vaikka ne olisivatkin muutaman kilometrin päässä. Heidän kannaltaan on erittäin hyvä, että he saavat sellaisia isoja yksiköitä, joissa he saavat myös kaikki palvelut saman katon alta.

Sitten on kirjastoverkosto. Tässä budjetissa varattiin suunnitteluun määrärahaa. Emme ole vakuuttuneita siitä, tarvitsemmeko keskustakirjastoa. Se on iso päätös, ja se vie paljon myös rahaa. Mikä on valtio osuus, siitä on vähän erilaisia näkemyksiä. Se pitää harkita tarkkaan. Tämä suunniteltu, varattu määräraha on tietysti ihan hyvä, että asiaa suunnitellaan, ja sen jälkeen sitten jossain vaiheessa äänestetään ehkä asiasta. Ehtona perussuomalaiset pitää kirjastohankkeelle sitä, että valtio osallistuisi tähän arvokkaaseen hankkeeseen puolella kustannuksista.

Pidämme myös hyvänä varhaiskasvatukseen panostamista 3 miljoonalla. Sosiaali- ja terveystoimeen tulee 8 miljoonaa. Se on hyvä asia, kunhan se raha sijoitetaan niin, että se sijoitetaan tekeviin käsiin ja siihen kenttätöihin, eikä organisaation paisuttamiseen ja byrokratian rattaisten voitelemiseen. Se 10 000 ihmistä, joka tulee tänne Helsinkiin, tarvitsee ehkä näitä palveluita enemmän kuin Harri täällä pöntössä ja sinä siellä valtuustosalissa. On sellainen arvio, että muuttajat tarvitsevat enemmän näitä.

Neuvoloille tulee 1,4 ennaltaehkäisevään lastensuojeluun, se on hyvä asia. Helsinki-lisän karsiminen jää lautakunnan harkintaan. Tästä olisi voitu tehdä kirjaus, ettei eletä tällaisessa epävarmuudessa. Toivottavasti Helsinki-lisää ei karsita pois.

6.11.2013

Diabeteshoitajat on se ryhmä, joka olisi tarvinnut myös korvamerkittyä rahaa. Se ryhmä, jos sijoitetaan diabeteshoitajiin, säästää suoraan terveysmenoissa ja tulee hyvinvointina myös takaisin. Kaikki tiedämme, että diabetes on vakava kansansairaus meillä, joka johtaa myös vakaviin sairauksiin ja jopa kuolemaan. Mutta se selvitetään, ja toivon tietenkin, että diabeteshoitajia tulee lisää.

Tämä LED-hanke, joka yhden ryhmän taholta nostettiin esille, on myös hyvä. On hyvä, että säästämme energiaa ja saamme kirkkaampia lampuja tänne Helsinkiin.

435 miljoonan investointiraamia kun noudatamme, niin tämä velkaantumisen selkä saadaan taitettua. Keskushallinnon osalta, kun mahdollisia leikkauksia tehdään, se tarkoittaa byrokratian vähentämistä, ja me kannatamme byrokratian vähentämistä – tuskin sitä kukaan kannattaa, että sinne lisää laitetaan ihmisiä, ja ihmiset sitten ovat niitä byrokraatteja, jotka estävät päätöksentekoa ja eteenpäin menemistä.

Sitten kävimme pitkän keskustelun Lapinlahden myynnistä. Se jäi patti-tilanteeseen. Toiset sanoivat, että myydään, toiset, ettei myydä, mutta tämä, että meillä on 100 miljoonan vuotuinen myyntitavoite, että myydään kaupungin omaisuutta, on mielestäni ihan hyvä. Niistä täytyy tehdä erillisiä päätöksiä. Yrityksiin pitää panostaa enemmän.

Nämä neuvottelut ovat olleet ihan mukava kokemus. Kiitän kaikkia ryhmiä, jotka olivat tässä osana. Me, perussuomalaiset, puollamme tehtyä budjettiesitystä.

Kiitoksia.

Ledamoten Rantala

Värderade fullmäktige, ordförande, bästa kollegor.

Helsingfors budget för året 2014 är uppgjord i en svår och utmanande ekonomisk tid. Det är nästan som Sveriges utrikesminister Carl Bildt har sagt; Problem är inte det växer så att det knakar utan att det knakar utan att växa. Samtidigt finns det också ljuspunkter i den finländska ekonomin. Trots att vi så gott som varje dag får läsa om nedskärningar så föds det nya innovationer, nya företag och nya arbetsplatser i vår stad – dagligen. Detta passar bra i vår målsättning att Helsingfors ska vara Finlands mest företagervänliga stad. Genom att lyfta upp positiva framgångsberättelser kan vi motverka den pessimism som tyvärr är delvis förhärskande.

6.11.2013

Regeringen förbereder ett omfattande strukturpolitiskt paket där kommunernas lagstadgade uppgifter minskas rejält och en omfattande statsandelsreform som också har konsekvenser för Helsingfors. Därför bör vi också i denna sal förbereda oss på att de kommande åren blir tuffa och det kräver en ansvarsfull politik. Till utmaningarna hör också bolagiseringen av Helsingfors Energi och bolagets stora investeringsbehov som gör att vi inte kan räkna med stora vinstöverföringar.

Positiivinen asia on kaupungin houkuttelevuus. Kaupunki kasvaa ja saa kiihtyvään tahtiin uusia asukkaita, jotka tietenkin tarvitsevat palveluja, ja palvelut puolestaan tarvitsevat infrastruktuuria. Tämä tuo lisähaasteita meidän talouteemme ja organisaatioomme. Budjetti on laadittu kovassa taloudellisessa ja rakenteellisessa ristipaineessa. Lopputulosta voidaan kuitenkin pitää tasapainoisena kokonaisuutena, jossa palveluja turvataan ja pyritään kustannustehokkuuteen sekä pysäyttämään lainanottoa. Tämä budjetti tähtää tulevaisuuteen, luo rehellisen pohjan valtuustokaudelle ja konkretisoi Helsingin strategiaa.

Toiminnallemme asetettu tehokkuusvaatimus tarkoittaa, ettemme säilytä vastuuta tuleville sukupolville, vaan yritämme itse löytää uusia toimintamalleja tehdä asioita mahdollisimman kustannustehokkaasti. Järkevä henkilöstöpolitiikka, ennakkoluuloton uusien ideoiden käsittely ja kokeilu sekä yhteistyömuotojen hakeminen myös 3. sektorin kanssa ovat muutamia osa-alueita, joilla tehokkuutta voidaan hakea. Helsinki ei nosta veroprosenttia ja osoittaa näin kilpailukykynsä sekä yksittäisille asukkaille että yrityksille. Elinkustannuksemme ovat kaikesta huolimatta huomattavasti korkeammat kuin muualla, ja veroasteen korotus nyt antaisi ehdottomasti väärän signaalin.

Olemme pitkäjänteisiä kiinteistöomistuksiemme kanssa. Kaupungin ei tarvitse omistaa kaikkea, mitä tänä päivänä omistamme, vaan voimme myydä kiinteistöjä, jota kaupunki ei suoraan tarvitse. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että myymme mitä tahansa kenelle tahansa, erityisesti kun kyse on historiallisesti ja kulttuurillisesti merkittävistä kiinteistöistä. Ostajalle täytyy asettaa ehtoja. Tämä koskee esimerkiksi Lapinlahden sairaalaa, jolle meidän ehdottomasti täytyy löytää uusi, mielekäs toimija, ennen kuin rakennukset ja ympäristö on täysin tuhottu.

Ordförande.

Helsingfors satsar under de kommande åren rejält på renoveringar och nybyggen inom dagvårds- och utbildningssektorn där behovet är enormt. Inte minst för att Helsingfors är en attraktiv stad att flytta till och bilda familj i. I en huvudstad som strävar efter att skapa lika möjligheter

6.11.2013

för sina invånare ska det finnas ändamålsenliga utrymmen tillhanda för våra barn att verka i.

Det är dock självklart att behoven förändras, planer ändras och även om den 10-åriga investeringsramen är ett viktigt verktyg så måste den också kontinuerligt uppdateras. Lokalcentralen bör i snabb ordning också få viktiga projekt projekterade – alltså ”hankeistettu” – så att de kan upptas på investeringslistan. Vi vet att det finns många sådana projekt, till exempel inom den svenska dagvården.

Helsinki on viimein saanut lisää 2. asteen koulutuspaikkoja. Siksi on ilahduttavaa, että budjetti tuo lisäpanostusta tälle alueelle, ei vain seiniä, vaan myös tarpeellisenä irtaimistona sekä tietenkin henkilöstönä.

Social- och hälsovården kommer att vara ett förvaltningsområde med många utvecklingsbehov de kommande åren. Vi måste kunna uppvisa att de sammanslagna verken ger de synergieffekter som de har förutsatts att skapa och att vården och omsorgen också blir bättre – i praktiken att servicekedjorna fungerar och ingen lämnas utanför. Det säger sig självt att detta ska ske på stadens bägge språk. Där har vi stora förväntningar, dels på social- och hälsovårdsnämndens kontinuerliga uppföljningar av verksamheter som faktiskt ger en chans att snabbt rätta till olägenheter och dels både nya möjligheter som servicesedlarna erbjuder.

Det förebyggande arbetet kan aldrig betonas för mycket. Det sparar pengar i det långa loppet och naturligtvis bidrar det till att undvika personliga tragedier. Speciellt viktigt är detta arbete när det gäller barnfamiljerna och de unga och det sektorövergripande samarbetet är nödvändigt. Vi måste sätta stopp för ett slösande av mänskliga resurser och ta tillvara alla unga och kunna skraddarsy individuella lösningar som passar en och var och olika livssituationer. Svenska folkpartiet är också tillfreds med att ungdomarnas möjlighet till hobbyverksamhet förstärks eftersom vettig och givande fritidssysselsättning som också ger sociala färdigheter är ett förmånligt och effektivt sätt att förhindra utslagning.

Sosiaali- ja terveystalokunnalla on mahdollisuus itse kohdentaa osa rahoista, jotka kaupunginhallitusryhmät uudelleenallokoivat. Tärkeysjärjestystä on pohdittava tarkkaan, jotta resurssit todella suuntautuvat niille ryhmille, jotka tarvitsevat niitä eniten. RKP toivoo, että niin sanottu HSL-vammaislippu on mukana lautakunnan prioriteettilistalla. Sen käyttöä voitaisiin jatkaa siirtymäajaksi. Koska HSL on aikeissa uudistaa hinnoittelupolitiikkansa, olisi luonnollista, että tulevaisuuteen luotaisiin myös alennettu hintaluokka, joka voisi korvata ilmaislipun. Mutta ennen

6.11.2013

kuin tämä voidaan tehdä, on tärkeää, ettei Helsinki anna vääriä signaaleja, vaan kannustaa julkisen liikenteen käyttöön.

En annan angelägen fråga för nämnden är förhoppningsvis den svenska psykvården för unga. Helsingfors bör följa grannkommunernas exempel och använda sig av betalningsförbindelser till Folkhälsans tonårspoliklinik. Det handlar om en lågtröskelverksamhet som kan avlasta den mycket dyrare specialistsjukvården med att hjälpa till där skolans egna resurser inte räcker till.

Värderade fullmäktige.

En god och välskött ekonomi är grunden för en högklassig kommunal service. Välfärden måste skapas före den kan fördelas. Det är i alla in-vånares intresse att vi sköter vår ekonomi ansvarsfullt och långsiktigt och allra största intresse av detta har våra barn och våra barnbarn – de kommande generationerna – eftersom skulder alltid ska betalas. Med andra ord; Vi ska inte basera vår verksamhet, vår framtid, på lånade pengar. Det är varken hållbart eller solidariskt.

SFP stöder budgetförslaget och vill passa på att tacka kollegorna i de övriga partierna för ett gott samarbete, tjänsteinnehavarna för ett gott beredningsarbete och tillönska alla en fortsatt trevlig Svenska Dagen!

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustokollegat.

Ehdotus ensi vuoden talousarvioksi on syntynyt mielenkiintoisten ja osin värikkäidenkin vaiheiden jälkeen. Sen laadinnasta tuli oppimisprosessi, jossa sovellettiin ensimmäistä kertaa vähän uusiakin menettelytapoja. Valtuusto ohjasi prosessia vahvoilla linjapäätöksillä, valtuustokauden alussa hyväksytyllä strategialla ja keväällä päätetyllä investointiraamilla. Nyt käsittelyssä oleva esitys kirjoitettiin oikeastaan aika pitkälle valmiiksi jo näillä päätöksillä. Uusia piirteitä – niin ovat kokeneemmat kollegat kertoneet – on myös neuvottelukulttuurissamme. Keskustan puolesta haluan antaa tunnustuksen muiden valtuustoryhmien edustajille yleensä ja neuvotteluja vetäneelle kokoomuksen ryhmälle erityisesti siitä tavasta, jolla neuvotteluja käytiin ja johdettiin. Kaikkia kuultiin ja kuunneltiin. Se on miellyttävä todeta Helsingissä vielä toistaiseksi pienehkön valtuustoryhmän edustajana.

Kuten neuvotteluissa totesin, tämä oli myös henkilökohtaisesti avartava ja mielenkiintoinen prosessi. Sen verran on pakko neuvottelujen luot-

6.11.2013

tamuksellisuudesta tinkiä, että ryhmänjohtajat Pajamäki ja Männistö järjestivät neuvotteluiden tuoksinassa monta lennokasta sanallista miekkailutuokiota, sanan säilällä, mitenkään väheksymättä muiden neuvottelijoiden intellektuaalista panosta. Oppimista on varmaan myös vielä kaupungin valmistelukoneistolla. Olihan syksyn mittaan vähän epäselvyyttä siitä, onko kevään linjapäätökset otettu täysimääräisesti huomioon budjettiesityksen laadinnassa.

Vielä sellainen vihje, että oppia kannattaisi kenties ottaa myös työmarkkinaneuvottelujen koneistosta, niin oudolta kuin se keskustan edustajan suusta ehkä kuulostaakin. Siellähän on perinne, että työnantajien ja työntekijöiden asiantuntijat selvittävät ensiksi yhdessä kansantalouden tunnusluvut, jotta niistä ei tarvitse neuvottelijoiden riidellä palkkaneuvotteluissa. Oli hiukan hämmäntävää todeta, että kaupungin eri virastot eivät kaikin ajoin pystyneet tuottamaan yksimielisiä lukuja neuvottelijoiden avuksi.

Näiden kiitosten ja risujen jälkeen on hyvä palauttaa mieliin talousarvion viimeistelyn yhteydessä tehtyjen ratkaisujen mittakaava. Pitkien neuvottelujen jälkeen sovimme yhteensä 14 miljoonan euron uudelleenkohdennuksesta. Se vastaa 0,3 % budjetin loppusummasta. Summa on pieni, muttei tietenkään kerro koko totuutta poliitikkojen vaikutusvallasta Helsingissä. Kuten alussa totesin, valtuustoryhmät olivat jo aiemmin linjanneet vahvasti budjetin laadintaa strategiaohjelmalla ja investointiraamilla. Näitä sinänsä pieniä uudelleenkohdennuksiakin voi puolustaa hyvällä omallatunnolla. Ne menivät tärkeisiin kohteisiin. Keskustan tavoitelistalla olivat niin sosiaali- ja terveysviraston, varhaiskasvatuksen, opetusviraston kuin suomenkielisen työväenopistonkin rahat.

Ei Helsinki tietysti tällä budjetilla valmiiksi tule. Paljon tekemistä, korjattavaa jää tulevillekin vuosille. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysvirasto on lähtenyt kyllä hyvin liikkeelle, mutta yhdistämisprosessi on vielä kesken. Samasta työstä saatetaan maksaa eri palkkaa. Tämäntapaiset epäkohdat on tietysti korjattava niin nopeasti kuin mahdollista. Epäkohtien listaa voisimme tietysti itse kukin jatkaa vaikka kuinka pitkälle, mutta varoja vaativien lupausten antamisessa pitää olla nyt aika varovainen. Kun katsomme näitä tuoreimpiakin lukuja Suomen talouden kehityksestä, on helppo ennustaa, että luvassa on tästä eteenpäin vai kireitä tai erittäin kireitä budjetteja Helsinkiin.

Suurimmat uhkat Helsingin taloudelle taitavat tulla nyt tuosta naapurista, Senaatintorin toiselta reunalta. Maan nykyinen hallitus ei ole saanut taloutta nousuun, vaan yrittää tasapainottaa julkista taloutta rajuilla leikkauksilla. Seuraavaksi on lupailtu kuntien tehtävien karsimista noin miljardin euron edestä. Helsingille tämä tarkoittaisi noin 100 miljoonan

6.11.2013

euron pottia, eli 7-kertainen summa siihen verrattuna, mitä nyt kohdistimme uudelleen näissä budjettineuvotteluissa. On syytä tarkkaan seurata, miten tämä tehtävien karsinta lopulta toteutuu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Näillä pienillä reunahuomautuksilla pyydän saada keskustaryhmän puolesta kannattaa tehtyä budjettiesitystä.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Tämänkertainen talousarvioehdotus on laadittu haastavassa tilanteessa. On sekä talouden perinteisiin suhdannevaihteluihin liittyviä haasteita että pysyviä ongelmia. Osa näistä tekijöistä on itsestämme varsin riippumattomia, osa itse aiheutettuja. Kun kustannukset nousevat pitkäaikaisesti enemmän kuin bruttokansantuote, jossakin vaiheessa tilanne menee mahdottomaksi. Yhteiskunnan toiminnan kannalta ei ole myöskään kestävää, että merkittävä osa työkykyisistä ihmisistä on työttöminä, työelämän ulkopuolella.

Suurista haasteista kertoo myös sekä Helsingin väkiluvun kasvu, joka vuonna 2012 oli lähes 9 000 henkeä, että muiden kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien määrän kasvaminen 5 300 hengellä. Väestönkasvusta siis 61,7 % on muita kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia. Kun vieraskielisen väestön määrä on nyt noin 12 %, mutta väestönkasvusta siis 61,7 %, ei tarvitse olla suuri matemaatikko ymmärtääkseen, että vieraskielisen väestön osuus on voimakkaasti lisääntymässä. Tarvittava kielitaito ei synny itsestään, joten tämä vaatii merkittävästi resursseja.

Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa 435 miljoonan euron investointikatto vaikuttaa perustellulta. Myös perusteltu on strategiaohjelman päätös hidastaa velkaantumiskehitystä pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena, vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella, ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Tilanteessa, jossa monet maailman valtiot ovat kovin velkaantuneina, ja muutenkin velkaantuminen on noussut huolestuttaviin mittasuhteisiin, on meidän velvollisuutemme pitää huolta siitä, että Helsingin velkataakka pitkällä aikavälillä pikemmin pienenee kuin kasvaa. Yleinen

6.11.2013

velkaantumiskehitys voi johtaa jossakin vaiheessa maailmantalouden myllerrykseen, joka on paljon pahempi kuin viime aikoina koetut euro-kriisit. Mikäli tämä tunnustettu uhkakuva toteutuu, on merkittävä turvallisuustekijä, jos emme itse ole kovin velkaantuneina.

1 %:n tuottavuustavoite sisältää kuitenkin 2 haastetta, jotka on syytä tunnustaa. Ensiksikin on vaara, että tuottavuustavoitteesta ei pidetä oikeasti kiinni, vaan tehdään 1 %:n menoleikkaus, joka sitten tulkitaan tuottavuustavoitteen saavuttamiseksi, vaikka tuottavuutta ei oikeasti parannettaisi lainkaan. Esimerkiksi varhaiskasvatusvirasto pyrkii täyttämään tuottavuustavoitteen vaatimuksia ehdottamalla kotihoidontuen Helsinki-lisän poistamista 2—3-vuotiailta. Tämä säästäisi luultavasti rahaa, mutta olisiko se tuottavuuden parantamista? Miten siinä tuottavuus paranisi, sillä jos nyt tällä tuella kotihoidossa olevat lapset tulisivat päiväkoteihin hoidettaviksi, kustannukset merkittävästi lisääntyisivät, eivätkä suinkaan vähenisi. Kustannussäästö ei siten syntyisi tuottavuuden paranemisena, vaan palvelun huonontamisena. Vähän niin kuin sosiaali- ja terveysvirasto tavoittelisi tuottavuuden 1 %:n parantamista päättämällä, että tänä vuonna 35-vuotiaiden ikäluokka on se, jolle ei anneta sosiaali- ja terveyspalveluja. Tai että tuottavuutta parantaisi HSL:n lippujen ottaminen pois vammaisilta. Kustannussäästöjä näin voidaan saada, mutta eivät ne tuottavuutta paranna.

Toinen haaste on hyvin vaikea: Miten päiväkotien ja koulujen palveluita parannetaan? Pienentämällä lapsiryhmiä ja palkkaamalla lisää avustavaa henkilökuntaa. Miten vanhustenhoitoa parannetaan? Lisäämällä henkilöstöresursseja suhteessa hoidettavien määrään. Vastaavia esimerkkejä voi varmasti löytää muualtakin. Kun vanhusväestön määrä merkittävästi lisääntyy, ja kun lasten henkinen pahoinvointi vaikuttaa samanaikaisesti lisääntyvän, mikä vaatii erityisresursseja, niin lopulta tullaan varsin mahdottomaan yhtälöön. Miten tuottavuutta parannetaan, jos henkilöstöresursseja tunnutaan tarvitsevan yhä enemmän?

Tässä tilanteessa tarvitaan suurta yhteiskuntapoliittista muutosta. Työttömiä ei tule nähdä taakkana, vaan mahdollisuutena, joka tulee käyttää. On syytä ymmärtää, miten nykyisiin ongelmiin on tultu. Yksilökeskeinen ja itsekäs elämäntyyli, jossa oma et ja hetkellinen nautinto on korotettu yhteisen edun ja kestävien perherakenteiden yläpuolelle, on ollut keskeinen tekijä, miksi monet voivat henkisesti huonosti. Suuntaa on muutettava.

Yhteiskuntapoliittiset muutokset ovat hitaita, mutta tuovat kestäviä ratkaisuja. Muutosta ja sen tuloksia odotellessa joudumme elämään vaikeassa tilanteessa. Jotta tuottavuustavoite ohjaisi hallintokuntia todelliseen tuottavuuden parantamiseen, eikä olisi sumuverho leikkauksille

6.11.2013

ilman todellista tuottavuuden parantamista, teen seuraavan toivomus-
ponnen:

Kaupunginvaltuusto pitää tärkeänä, että hallintokunnat muistavat valtuustokauden 2013—2016 strategiaohjelman asettaman 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteen edellyttävän nimenomaan tuottavuuden parantamista. menonsäästö palvelun karsimisella ei ole strategiaohjelman tarkoittamaa tuottavuuden parantamista.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on tyytyväinen siihen, että väestöennusteen virheitä on korjattu. Olemme myös tyytyväisiä siihen, että tässä talousarviossa sitovat tavoitteet vaikuttavat paremmin perusteluilta kuin monesti asia on ollut. Aiemmin on saatettu asettaa merkittävästikin sellaisia tavoitteita, joiden saavuttaminen omilla toimilla ei ole mahdollista.

Toki vielä voisi parantaa. Olisi hyvä, jos budjetin sitovimmat tavoitteet liittyisivät kustannustehokkuuteen. Jos väestöennusteet tai arviot kaupungin lupaamien palveluiden tarpeesta heittävät, hallintokunnat joutuvat elämään oikeiden ihmisten ja oikeiden tarpeiden kanssa. Kustannustehokkuusvaatimus ohjaa hyvin sekä silloin, kun väestöennusteet ylitetään, mutta myös silloin, kun väestöennusteet alitetaan.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Helsingin taloudessa on mennyt 10 vuoden ajan hyvin. Myös tänä vuonna kaupunki ja sen liikelaitokset tekevät yhteensä voitollisen tuloksen, ja tulos on parempi kuin budjetissa ennakoitiin. Helsingin Energian tämän vuoden ylijäämäksi arvioidaan 212 miljoonaa euroa, ja Satamalla 22 miljoonaa euroa. Nämä tulot puuttuvat kuitenkin kokonaan kaupunginhallituksen esittämän talousarvion tulopuolelta. Vaikka kaupungin maksuvalmius on vähän heikentynyt, on lainasaatavia ja pankkitalletuksia edelleen enemmän kuin velkoja. Jättämällä kirjaamatta osa tuloista budjettiesitykseen yritetään luoda valtuustolle kuvaa menojen karsimisen pakosta.

Suurin uhka Helsingin taloudelle on Jyrki Kataisen 6 puolueen hallituksen politiikka. Hallituksen tähän mennessä tekemien päätösten seurauksena jää kunnilta saamatta 4 vuoden aikana noin 5 miljardia euroa.

6.11.2013

Helsingille se merkitsee noin 100 miljoonan euron menetystä vuositasolla. Eivätkä tässä luvussa ole siis vielä mukana hallituksen rakenneohjelmaan kirjattu miljardin leikkaaminen kuntien palveluja karsimalla ja toisen miljardin vähentäminen muilla tavoin. Hallitus perustelee leikkaamista julkisen velan kasvulla. Julkinen sektori on kuitenkin kokonaisuutena Suomessa ylijäämäinen, ja pelkästään rahoitussaatavia on enemmän kuin velkoja. Jos pääomaverotus olisi Suomessa EU-maiden keskitasolla, kertyisi vuosittain noin 4 miljardia euroa enemmän verotuloja valtiolle ja kunnille. Jos pääomatulot pantaisiin kunnallisverolle muiden tulojen tavoin, voitaisiin perua valtionosuuksien leikkaukset.

Toinen iso uhka on työttömyys. Se on kasvanut Helsingissä vuodessa 25 %. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan esitä yhtään ainoaa senttiä lisää työttömyyden hoitamiseen. Näin siitä huolimatta, että kaupunki joutuu maksamaan Kelalle niin sanottua sakkomaksua työmarkkinatuen kuitaustena tänä vuonna uusimman tiedon mukaan jo 27 miljoonaa euroa, kun ei työllistä aktiivisesti pitkäaikaistyöttömiä. Helsingin työttömien lähetystä vetosi pari viikkoa sitten kaikkiin valtuustoryhmiin työllisyysrahojen lisäämiseksi vähintään samalla prosenttiosuudella, jonka työttömyys on lisääntynyt. Kaikkien valtuustoryhmien edustajat lupasivat silloin viedä asiaa eteenpäin. Kysyn, mihin lupaukset unohtuivat, kun kukaan ei esittänyt kaupunginhallituksessa yhtään ainoaa senttiä lisää työllisyyden hoitoon.

Arvoisa puheenjohtaja.

Palvelujen alibudjetoinnin lopettamisesta, hyvinvointierojen vähentämisestä ja asuinalueiden eriytymisen ehkäisemisestä on puhuttu täällä valtuustossa lähes jokaisessa kokouksessa. Nyt on näiden puheiden, lupauksen lunastamisen ja tekojen aika.

Budjettiesityksessä sosiaalitoimen, terveystalouden ja varhaiskasvatuksen rahat kasvavat vain noin 1,6 % verrattuna tänä vuonna toteutuihin menoihin. Kustannusten ja palvelutarpeiden kasvu on selvästi suurempi. Helsingin väkilukukin kasvaa noin 10 000:lla vuodessa. Alibudjetoinnin lopettamisen sijasta kaupunginhallituksen esitys merkitsee menojen leikkaamista reaalisesti usealla kymmenellä miljoonalla eurolla. Toimitilojen vähentämisvaatimus puolestaan pakottaa karsimaan lähipalveluja, kun rakennetaan uusia asuinalueita ja korjataan vanhoja tiloja.

Alibudjetointi näkyy vanhusten laitoshoidon vähentämisenä 50 000 hoitovuorokaudella, vaikka nykyisetkään palvelut eivät riitä, ja eniten palveluja tarvitsevien, yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 2 kertaa aikaisempaa nopeammin. Sairaalaipaikkoja aiotaan vähentää 50:llä. Lasten päi-

6.11.2013

väkotien tilan ahtaus ja ryhmäkoot kasvavat, kun päiväkoteja ei lisätä tarvetta vastaavasti ja tilanormeista leikataan pois yli kymmenesosa. Lastensuojelun ja kehitysvammapalvelujen laitospaikkoja vähennetään liian nopeasti ilman vastaavaa lisäystä muihin palveluihin.

Toimeentulotukeen esitetään suunnilleen sama summa kuin tänä vuonna. Se tuskin riittää, ja tästä seuraa paineita leikata jostain muualta kaupungin palveluissa. Tuhansilta vammaisilta ja vanhuksilta aiotaan poistaa HSL-matkakortti. Sivistystoimeen esitetään vain 0,8 %:n nimellinen lisäys tämän vuoden tasoon. Ei tarvitse ihmetellä, jos ongelmat kouluissa lisääntyvät. Reaalisesti supistuvilla resursseilla ei kyetä vastaamaan peruskouluun tulevien lasten määrän kasvuun, ammatillista koulutusta vailla olevien yli 20 000 nuoren koulutuksesta, eikä maa-hanmuuttajien lisääntyviin koulutustarpeisiin.

Strategiaohjelmassa julistetaan kulttuurista iloa ja vetovoimaa Helsinkiin. Budjettiesitys tarjoaa kyllä enemmän murhetta ja syrjäyttämistä. Nuorisotiloja vähennetään, kirjastojen aukioloaikoja supistetaan, kaupunginkirjaston ja liikuntatoimen määrärahat vähenevät jopa euromääräisesti, ja niin edelleen. Budjettiesityksessä ei piitata edes kaikista lakisääteisistä velvoitteista. Vanhuspalvelulaki säädettiin jo vuosi sitten, mutta Helsingissä ei ole vielä kukaan suunnitelmalla sen toteuttamisesta, eikä budjetissa osoiteta määrärahoja lain edellyttämään palvelujen parantamiseen. Ehkä järkyttävin piittaamattomuus näkyy lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmaan aiemmin varatun 6 miljoonan euron erillismäärärahan lopettamisena kokonaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hallitusryhmien neuvotteluissa tehtiin kaupunginjohtajan esitykseen vain muutaman promillen muutokset. Niistä suurin osa rahoitettiin leikkaamalla toimeentulotukimenoihin aiheellisesti esitettyä lisäystä. Neuvottelutulos on vasemmiston kannalta surkein 10 vuoteen. Kysyä myös voi, miksi sosialidemokraattien ja vasemmistoliiton edustajat hyväksyivät kaupunginhallituksessa sellaisenaan kokoomuksen linjan Helsingin Energian ja Sataman yhtiöittämisestä. Kuntalain uudet pykäläthän eivät edellytä niiden kaiken toiminnan yhtiöittämistä.

Lopuksi, puheenjohtaja, SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on tehnyt talousarvioon useita muutosesityksiä. Ne löytyvät sähköisestä päätöksentekojärjestelmästä. Esitämme lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman aiemman erillisrahoituksen palauttamista, lisää rahaa työllisyyteen, vanhuspalveluihin, perusterveydenhuoltoon, toimeentulotukeen, opetusvirastolle, lähikirjastoille, nuorisotoimeen ja liikuntatoimeen. Vastustamme päiväkotien tilanormien leikkaamista. Esitämme myös pois koh-

6.11.2013

dan vammaisten ja ikäihmisten maksuttomien HSL-korttien poistamisesta. Ehdotamme palkkamenoihin lisäystä. Ehdotamme Helsingin Energian ja Sataman yhtiöittämistä koskevat kohdat korvattavaksi toisenlaisella muotoilulla, jossa osa niiden toiminnasta voi jatkua kunnan liikelaitoksena. Lisäksi esitämme pois varautumisen ydinvoimalaosuuksiin tehtäviin uusiin sijoituksiin. Nämä muutokset maksavat yhteensä noin 62 miljoonaa euroa, jonka esitämme otettavaksi Helsingin Energian voittovaroista.

Lopuksi ehdotamme kolme pontta, jotka koskevat tonttivuokria, joukko liikenteen hintoja ja demokratiahankkeen jatkamista.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin taloudenhoidon ongelmia ovat palveluiden tuottaminen kalliimmalla kuin muissa kunnissa, raskas hallinto, ja se, että talousarviota ei voitane jatkossa tasapainottaa Helsingin Energian tuloilla, ainakaan nykyisessä määrin. Ensi vuoden talousarviossa ei ole tehty merkittäviä muutoksia kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöveron tuotto-odotuksiin tähän vuoteen verrattuna. 1 kunnallisveroprosentin tuotoksi muodostuu noin 132 miljoonaa euroa. Kun kunnallisveron tuotosta menee 312 miljoonaa euroa verotulon tasauksena muille kunnille, se tarkoittaa noin 2,4 kunnallisveroprosentin tulonsiirtoa Helsingistä. Asian muuttamisessa Helsingille edullisemmaksi olisi alueen kansanedustajilla todellinen näytön paikka.

Valtuustoryhmien budjettineuvotteluissa myönteisiä olivat lisäykset sosiaali- ja terveystalouteen, varhaiskasvatukseen sekä opetustoimeen. Menojen vähennyksetkin vaikuttavat hyvin harkituilta. On hyvä, että valtuuston hyväksymään strategiaohjelmaan sisältyvä investointikatto pitää.

Tein kolme talousarvioaloitetta, jotka koskivat Tapaninvainion lähipalvelujen parantamista, Koillis-Helsingin sorateiden asfaltointia ja suolistosyövän seulonnan käynnistämistä. Mikään aloitteista ei saanut kovin riemullista vastaanottoa. Totean vain, että Tapaninvainion kouluikäisten lasten lukumäärä lisääntyy ennusteiden mukaan lähivuosina noin 100:lla, koillishelsinkiläiset ovat odottaneet sorateiden asfaltointia vuodesta -46 lähtien, eli lähes 70 vuotta, ja suolistosyöpää seulotaan tällä hetkellä Suomessa 150 kunnassa.

6.11.2013

Helsingin kaupungin asunto-ohjelman mukainen tuottotavoite on 5 500 asuntoa vuodessa. Syyskuun loppuun mennessä on valmistunut hie-
man yli 3 000 asuntoa. Koko vuoden tuotanto tulee olemaan noin 4 000
asuntoa, eli asunto-ohjelman tavoite on lähes 40 % korkeampi kuin
valmistuva tuotanto. Kiinteistöveron kiinteistöjen myyntitavoitteeksi on
asetettu 85 miljoonaa euroa. Tähän mennessä on myyty noin 29 mil-
joonan euron arvosta kiinteistöjä, eli tavoite on lähes kolminkertainen
tälle vuodelle, kuin mikä on toteutumassa. Mielelläni kuulisin apulais-
kaupunginjohtaja Penttilän vastauksen siihen, miksi valtuuston asetta-
mia tavoitteita ei tulla saavuttamaan, ja mitkä ovat ensi vuonna toimen-
piteet tavoitteiden saavuttamiseksi niin asuntotuotannossa kuin kiinteis-
töjen myynnissä. Outo on myös ATT:n käytäntö asuntojen rakentami-
sen aloituksen kirjaamiseen sille vuodelle, kun rahoitus on saatu, vaik-
ka rakentaminen todellisuudessa käynnistyy mahdollisesti vasta seu-
raavana vuonna, jos ollenkaan.

Talouden ja toiminnan seurantaraportin 3/2013 mukaan nuorisotyöttö-
myys on kasvanut Helsingissä vuodessa 39 %. Erittäin tärkeitä on tu-
kea nuorten työllistämistä. Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että pyritään tehostamaan
toimia nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi muun muassa
oppisopimusmenettelyä kehittämällä ja sen käyttöä edistä-
vin toimenpitein.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun vuoden 2014 talousarviota lukee pätkittäin, saa helsinkiläisistä,
heidän palveluistaan, strategiasta ja visioista kuvan aivan mahtavasti
toimivasta kaupungista. Rakennetaan, parannetaan, huomioidaan,
kohdistetaan, tuetaan ja hoivataan. Todellisuus on kuitenkin hiukan toi-
senlainen. Ensi vuoden talousarvio on kokonaisuudessaan kohtuulli-
nen, mutta niukkuutta se kuitenkin tulee asukkailleen jakamaan.

Varhaiskasvatusviraston ensimmäinen toimivuosi on loppumassa, ja
budjetti tullaan ylittämään. Ensi vuoden budjettiesitykseen olen siltä
osin tyytyväinen, että lapsimääriin kohdistuneet paineet vihdoinkin
huomioidaan budjetissa. Jos lapsimäärä ja sitä seuraavat kustannukset
ovat budjetoitua suuremmat, myönnetään ylitykseen lisämääräraha.
Lapsia on ollut vuosittain huomattavasti ennusteita enemmän, ja toivon
todella, että asia ensi vuonna saadaan kuntoon.

6.11.2013

Tilavaatimus 9:stä 8 neliömetriin per lapsi sopii erinomaisesti tulevaisuuden päiväkodeihin, joissa kyetään huomioimaan sekä tilavaatimus että sisäilman laatu nykyistä huomattavasti paremmin. 8 neliömetrin tilavaatimus päiväkodeissa – joissakin niistä – on mahdollinen, mutta ei missään nimessä niissä, joissa on erityistä tukea tarvitsevia lapsia.

Syrjäytymisvaarassa olevien lasten tunnistaminen ja huomioiminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lastensuojelun välillä on erittäin tärkeä työmuoto, ja tätä yhteistyötä pitää ensi vuonna tiivistää edelleen. Monimuotoista kunnallista kerhotoimintaa pitäisi kehittää, mutta samalla pitää huomioida leikkipuistojemme rajalliset mahdollisuudet järjestää tätä kerhotoimintaa. Kaikkien puistojen tilat eivät sovelu kerhotoimintaan – asia, joka pitää huomioida tulevissa rakennusten korjausinvestoinneissa. Perhepäivähoito on edelleen tärkeä hoitomuoto pienille lapsille, ja sen kehittämistä ei saa unohtaa.

Mielestäni vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saavien asiakkaiden rinnakkaisesta oikeudesta maksuttomaan HSL:n kuukausikorttiin ei pitäisi missään nimessä luopua. Maksuton lippu on tuonut monelle vammaiselle mahdollisuuden käyttää julkisia liikennevälineitä muiden helsinkiläisten rinnalla ja tuntee olevansa osa yhteisöä. Jos etu poistetaan, moni siirtyy kokonaan kuljetuspalvelujen käyttäjäksi tai anoo lippua toimeentulotukena.

Vanhuspalveluiden linjaukset painottavat vuosi vuodelta entistä enemmän kotona asumista. Muistisairaiden kohdalla pitäisi kuitenkin huomioida paremmin sairauden pahentuessa muistisairaana kykyä asua kotona. Muistin heiketessä elämänpiiri kapenee. Enää ei hallitse asioita, ei esineitä, ei tunnista kotiin tulijoita. Muistisairaalla on sairauden edetessä erittäin rajallinen kyky arvioida ympäröivää maailmaa, ja silloin hän tarvitsee ehdottomasti ympärivuorokautista tukea ja turvaa, ei lisätukea kotona asumiseen.

Henkilöstö on edelleen Helsingin voimavara. Pidetään henkilöstöstä huolta.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

6.11.2013

Vuoden 2014 talousarvioehdotuksen laadinta oli vaativa harjoitus, kuten varmasti meidän ryhmäpuheenvuorostamme ymmärsitte. Mutta vaativuuskertoimet kasvavat mentäessä kohti vuotta 2015. Se tulee olemaan Kuntaliiton ja monien muiden arvioiden mukaan erittäin raskas koko kuntakentälle, ei vain Helsingille. Tämän päivän uutiset kertovat EU-komission ennusteen mukaan Suomen olevan jäämässä jälkeen Unionin talouskehityksestä. Samantyyppinen arvio on valitettavasti tullut monilta ekonomisteilta ympäri maata, ja se käytännössä ei voi olla jättämättä jälkiään myös Helsingissä. Suurin huoli on tietysti se, miten työttömyys lisääntyy ja pitkäaikaistyöttömyys syvenee. Täällä on monta kertaa mainittu nuorisotakuu. Toivottavasti saadaan nuorten työttömyyteen siitä apuja.

Helsingissä on omat vaikeat kohtansa. Täällä mainittu Helsingin Energian yhtiöittäminen ja samaan aikaan tulevat energian suuret investoinnit lyövät ilman muuta loven Helsingin kaupungin talouteen. Jostain niiden rahojen on löydyttävä, ja myös valtion puolelta on odotettavissa toimenpiteitä, jotka vaikuttavat Helsingin talouteen. Näistä hallituksen toimista haluaisin todeta, että kaupunginjohtaja Pajunenhan nosti esille, että nämä toimet eivät sisälly tähän talousarvioon. Tämä on aivan totta, mutta haluaisin tästä sanoa sen verran, että tässä niin sanotussa rakennepoliittisessa paketissa on kaksi osiota: toinen on se miljardin sopeutus kunnille, ja toinen on nämä niin sanotut normitalkoot, joissa puretaan asetuksia ja lakeja mahdollisesti, ja siten haetaan säästöjä kunnille.

Ensinnäkin tästä sopeutuksesta. Mielestäni meidän pitäisi Helsingissä käydä läpi taloutta siitä näkökulmasta, että me olemme jo strategiassa sopineet oman kakkumme tästä sopeuttamisesta. Tämä täytyy arvioida ihan avoimesti, koska meillä on tällä hetkellä, niin kuin täällä on jo kerrottu, se 1 %:n tuottavuustavoite, niin mielestäni me olemme jo sillä tiellä, jota hallitus edellyttää kunnilta tämän koko julkisen talouden sopeuttamisessa.

Toiseksi tämä normitalkoot. Hallituksen tulisi marraskuun loppuun asti tuoda paketti, jossa nämä normitalkoot oli määritelty. Meillähän on todellakin paljon lainsäädäntöä, joka säätelee kuntien palveluja, mutta kun ministeriöltä on kyselty, niin laiha on ollut lopputulos. Ei sieltä juuri löydy säästettävää ja normien purkamismahdollisuuksia. Tässä minun mielestäni kannattaa pistää myös jäitä hattuun ja katsoa. Minulla on sellainen käsitys tai näppituntuma, että tässä hallitus joutuu vetämään kyllä takapakkia. Ei ainakaan tällä aikataululla kykene näitä normitalkoita tekemään. Mielestäni näin on, koska kyllä nyt täytyy luottaa myös ministeriöiden arviointiin siitä, että näitä normitalkoita todellakin on vaikea tehdä.

6.11.2013

Minä haluaisin kuitenkin tässä lopuksi painottaa sitä, että kun me vauraudumme, kuten kaupunginjohtaja Pajunen totesi, ensi vuoden alussa vuoden 2015 talousarvion valmisteluun, niin silloin lähtökohtana on se, että huolimatta tiukasta taloustilanteesta me pidämme mielessä sen, että eriarvoisuus tässä kaupungissa ei saa kasvaa ihmisten eikä myöskään alueiden välillä. Tästähän ovat tutkijatkin tällä hetkellä huolissaan.

Kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Hyvät valtuutetut.

Nyt käsittelyssä oleva Helsingin vuoden 2014 talousarvioehdotus ei turvaa riittäviä resursseja ennaltaehkäisevälle nuorisotyölle. Etenkään Luotsi-toiminnalle ei ole budjetoitu tarpeeksi rahaa. Luotsi-toiminta on suunnattu erityisiä tukitoimia tarvitseville 12—15-vuotiaille nuorille ja heidän perheilleen. Mukaan tulevalle nuorelle suunnitellaan yksilöllinen tukiohjelma, jossa sovitaan tavoitteista ja huomioidaan nuoren elämä kotona, koulussa ja vapaa-ajalla. Luotsi toimii ennaltaehkäisevästi juuri siellä, missä todellinen pahoinvointi on vasta alkamassa, ei vielä todellistunut. Luotsissa toimitaan tutun, henkilökohtaisen ohjaajan kanssa, johon syntyy vahva luottamuksellinen side. Nuoren elämänhallinta paranee, osallisuus lisääntyy. Luotsi voimauttaa. Koska Luotsi on ammat- ti- ja hallintokunnat ylittävää työtä, voidaan työllä tukea nuoria, jotka palvelutarpeineen asettuvat oikeastaan sellaiselle ei-kenenkään maalle tai muuten marginaaleihin.

Luotsi-toiminnan vaikutuksista on tehty myös tutkimusta. Mari Ohisalon tutkimuksissa todetaan, että Luotsin kautta autetaan etenkin syrjäytettyjä nuoria. ? pitää myös mielessä uusi THL:n tutkimus, kouluterveyskysely, johon haastateltiin yli 180 000:ta nuorta. Se on osittain todella karua luettavaa. 23 % peruskoululaisista on kokenut fyysistä uhkaa, ja vastaava luku on ammattikoulujen puolella 27 %. Peruskouluis- sa ja lukioissa seksuaalista väkivaltaa on kokenut 16 % ja ammattikouluissa 24 %. Ihan käsittämättömän korkeita lukuja. Pääkaupunkiseudun nuorista 68 % kokee, että kouluissa ei puututa kiusaamiseen. Ahdistuneisuutta ja koulu-uupumusta kokee yli 10 % oppilaista, masentuneisuutta yli 20 %. Pitäen mielessä nämä luvut tulee muistaa, että Luotsi on nimenomaan sosiaalisten mahdollisuuksien tuottaja, jolloin se jos mikä toteuttaa strategiassa määritellyn "nuorille tilaa kuulua ja loistaa" - mukaisen tavoitteen. Luotsi-työn kautta lisätään nuorten osallisuutta yhteiskuntaan.

6.11.2013

Luotsi-toiminta on saanut merkittävää rahoitusta lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ansiosta. Tämä rahoitus loppuu kuitenkin tämän vuoden lopussa, eikä ensi vuoden talousarvioon ole varattu Nuorisosiainkeskukselle korvaavia rahoja Luotsi-toiminnan ylläpitoon. ? rahojen loppuessa ensi vuoden alusta nyt 32 luotsityöntekijästä jatkaa enää 20 tehtävissään. On selvää, että 20 ihmistä ei voi hoitaa 32 ihmisen työtaakkaa. Tämän puutteen paikkaamiseksi teen vastaesityksen, jossa ehdotan, että Helsingin vuoden 2014 talousarvioehdotuksen sivulle 323, budjettikohtaan 4 31 Nuorisotoimi, riville Palkat laitetaan 600 000 euroa lisää, jotta Luotsi-toiminta saa tarvitsemansa resurssit. Tämä summa vastaa 12 Luotsi-työntekijän palkkoja. Luotsi-työ lisää helsinkiläisten hyvinvointia ja kaventaa terveyseroja.

Lisäksi kannatan Ebelingin pontta ja Hakasen vastaehdotuksia 4, 12, 13 ja 14.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuustoryhmät ovat onnistuneet neuvottelemaan muutamien miljoonien kohdentamisen erittäin tarpeellisiin kohteisiin, mutta puhutaan hyvin marginaalisesta osasta budjettia, kuten muun muassa valtuutettu Laaninen mainitsi. Iso laiva kääntyy hitaasti, ja siten suurta vastuuta jää viisaille virkamiehille – joita täällä nyt valitettavasti on hyvin vähän enää paikalla – siitä että toiminta organisoidaan hyvin ja kehitetään lautakuntien johtamana. Meitä kaikkia järkyttää ja herätti 8-vuotiaan lapsen kuolema, jota lastensuojelumme ei onnistunut estämään. Oliko kyse yksittäistapauksesta, vai onko kyse meidän organisaatiomme epäonnistumisesta?

Joku aika sitten saimme lukea sosiaalityöntekijöiden avoimen kirjeen, jossa he kertoivat Helsingin haaskaavan sosiaalityötä ja arvioivat aivan liian suuren osan ajastaan kuluvan paperinpyörittämiseen ja liian pienen osan itse työhön, ihmisten kohtaamiseen. Sosiaalityöntekijät viestivät sosiaali- ja terveysviraston johdolle, että työaika kuluu toimeentulohakemusten käsittelyyn. Siinä esimerkki tuottavuuden parantamisesta, ainakin ehdotuksesta siitä, miten voitaisiin palvelua kehittää asukaslähteisempään suuntaan. Hienoa, että työntekijät uskalsivat astua esiin ja kertoa mielipiteensä, mutta hallintokulttuuristamme se oli erittäin huolestuttava kaiku. Työntekijät eivät siis pystyneet vaikuttamaan oman

6.11.2013

työnsä kehittämiseen tuottavampaan suuntaan millään muulla tavalla, vaikka ovat sen arjen asiantuntijoita. Eikö hallinto kuuntele heitä ihan normaalissa työssä, normaalissa arjessa, tai ole kiinnostunut? Säälä, että Laura Rätty ei ole paikalla vastaamassa.

Tänään saimme tärkeän viestin lastentarhanopettajilta. He ovat huolestuneita budjetin kirjauksesta, jossa tarkastetaan päiväkotien tilavaatimusta 9 neliöstä 8 neliöön uusissa tiloissa ja olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista. He kirjoittavat, että päiväkotien tilaratkaisujen lähtökohtana tulee olla lasten kasvua, kehitystä ja oppimista tukeva oppimis- ja leikkiympäristö. Tilaneliöiden tarkastaminen merkitsee sitä, että samojen seinien sisään sijoitettaisiin enemmän lapsia, ja ryhmäkoot kasvaisivat entisestään. Tämä ei ole ollut mikään strategian tavoite, ja näin ei saa tapahtua.

Täytyy tarkentaa, että normivaatimus koskee ensisijaisesti uusia päivähoitorakennuksia, joissa se pystytään huomioimaan suunnittelusta lähtien. Sen sijaan, kuten varhaiskasvatusvirastossa tiedetäänkin, minimi-tilavaatimus on mahdollista toteuttaa vain hyvin harvoissa vanhoissa päiväkodeissa. Joissain se varmaan on mahdollista ja pystytään järkevällä tavalla toteuttamaan, mutta koska tilankäyttö on jo nykyisellään äärimmäisen tehokasta, ja paikoin tilat ovat ahtaita, niin suuria säästöjä tällä ei tulla saavuttamaan, vaikka kokoomus ehkä sellaista voi kuvitella. Olennaista on, ettei vanhoihin päiväkoteihin ahdetta enemmän lapsia kuin on toiminnallisesti mahdollista.

Olemme kaikki sitoutuneet budjetissa varhaiskasvatuksen lapsimäärän tarkistamiseen ja budjetointiin sen mukaisesti. Kaiken toiminnan kehittämisen lähtökohtana pitää olla lasten hyvinvoinnin lisääminen, ja sitä ei saavuteta sillä, että vähäiset leikkitilat tai jumppahuoneet käytetään niillä alueilla, joissa lapsia on liikaa, lasten lisätiloiksi. Ei tilaa ole ruhtinaallisesti nytkään, ja olisi todella surkeaa, jos niistä viimeisistäkin päiväkodeista viedään järkevät tilat pois. Näin ei saa tapahtua.

Olen tehnyt ponnen, joka näkyy siellä järjestelmässä. Luen sen äänen:

Hyväksyessään päiväkotien tilavaatimuksen muutoksen valtuusto edellyttää, että selvitetään keinot sen varmistamiseen, ettei tilanormin tiivistäminen vanhoissa päiväkodeissa huononna lasten terveyttä ja hyvinvointia eikä tilojen toiminnallisuutta. Tätä tulee etukäteen arvioida ja seurata varhaiskasvatuslautakunnassa.

Kiitoksia.

6.11.2013

Valtuutettu Koivulaakso

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minua vähän huvittavat erinäiset puheenvuorot täällä, joissa on valtavasti hehkutettu tätä saavutettua neuvottelutulosta budjetista. Siinä puhutaan kuitenkin 14 miljoonan euron uudelleenkohdentamisesta, eli noin 3 %:n osuudesta koko budjetista ja päättämisestä ilman mitään menolisäyksiä. Jos herätään hetkeksi todellisuuteen, niin kuten on jo todettu muutaman kerran, kaupunki tekee valtavan hyvää tulosta – tuossa esityksessä oli muistaakseni 24 miljoonaan. Sitten taas viimeisin toteutumaennuste tämän vuoden sosiaali- ja terveystoimen menoista on 45 miljoonaa euroa yli budjetoidun. Viime vuonna sama oli 57. Tämä ei ole mikään uusi tilanne, tämä on jatkunut vuosikausia.

Sosiaali- ja terveyslautakuntakin on tänä vuonna suositellut, että menoraamia korjattaisiin tämän vuoden 2013 toteumaennusteen mukaisesti. Silti tässäkin ei sitä huomioida. Joitakin parannuksia tietysti on, ja se, että päiväkotien lapsimäärää voidaan tarkastella jatkossa, on ihan hyvä asia, mutta se ei poista niitä nykyisiä epäkohtia tai jonoja millään tavalla. Taaskaan ei puututa varhaisessa vaiheessa, vaan siirretään tulevaisuuteen tarkastelu, joka tiedetään jo nyt tarpeelliseksi.

Lisäksi nämä tällaiset kirjaukset olisi tärkeä saada kaikkiin muihinkin kaupungin palveluihin, että niitä tarkastellaan näiden toteutuvien menojen perusteella. Tähän voitaisiin todellakin käyttää tätä salin punavihreää enemmistöä, jos niin haluttaisiin.

Mitä tulee tämän talousarvion säästökohteisiin, niin kuin päihdepalveluihin tai psykiatriaan, niin ne tulevat myöhemmin kalliiksi. Psykiatrian laitospaikkojen vähentämisen tulee lähteä siitä, että ensin lisätään niitä avohoidon paikkoja. Muuten vähemmän kiireellisten asiakkaiden joutusajat pitenevät, palveluihin ei pääse joustavasti, ja sairauspoissaolot tai työkyvyttömyysjaksot pitenevät. Nämä ovat suoraan strategian vastaisia tapahtumasarjoja, ja aika väistämättömiä, jos tuolla tavalla, kuin nyt on esitetty, psykiatriasta leikataan. Jotta tästä strategiasta voitaisiin pitää kiinni, esitän 13,5 miljoonan euron lisäyksiä sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitukseen, joista psykiatrian ja päihdepalveluihin 7 miljoonaa, niin että luovutaan vähennyksistä 4,8 miljoonaa ja lisätään psykiatrian ja päihdepalvelujen avohoidon kehittämiseen 2,2, vanhuspalveluihin 4 miljoonaa, säilytetään lähi- ja aluetyö kokonaisuudessaan, 0,5 miljoonaa euroa, ja lisätään sosiaaliohjaajia alle 25-vuotiaiden toimeen-

6.11.2013

tuloasiakkaiden kanssa tehtävään työhön, 2 miljoonaa, joka on myös strategian mukainen tavoite.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyrin juuri muutaman puheenvuoron takia käyttämään lyhyen oikaisupuheenvuoron. Hieman ihmettelen sitä halua vähätellä valtuuston budjettineuvotteluja ja erityisesti tätä niin sanottua liikkumavaraa, joka jaetaan. Eihän tässä ole kysymys siitä, että olisi neuvoteltu vain jostakin pienestä promilleluvusta tai muutamista miljoonista. Strategiaohjelmassa valtuusto päätti, että seurataan toimintamenoja, joihin lisätään peruspalveluiden hintaindeksi eli kustannustason nousu sekä väestönkasvu. Muuten on totta kai luonnollista, että lautakunnat ja virastot parhaalla mahdollisella asiantuntemuksella esittävät kaupunginvaltuustolle tämän menokasvumallin mukaisen ehdotuksen. Itse asiassa ei ole mitään itse tarkoitusta jakaa näissä neuvotteluissa senttiäkään, vaan tärkeintä on se, että meillä on selkeä kaava, joka huomioi kaupungin väestönkasvun ja kustannustason muutoksen.

Kiitos.

Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro)

? 7 % ? toteumasta eli 2,5 ? eli mikään ei tässä strategiassa esitä sitä, että otettaisiin huomioon nämä toteumat.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Aivan niin kuin valtuutettu Pajamäki täällä hyvin todisti, että eihän poliittinen tavoite voi olla se, että poliitikot tekevät viimeisessä vaiheessa pitkää prosessia mahdollisimman suuria muutoksia. Kuulin juuri Vantaalta, että siellä ei ole tehty lainkaan muutoksia budjettiin viimeisessä vaiheessa poliittisten neuvotteluiden tuloksena. Se on varmasti meidänkin tavoitteemme. Jos valmistelu ja poliittinen ohjaus kohtaavat niin saumattomasti, niin sehän on hyvä lopputulos, eikä päinvastoin.

6.11.2013

Mitä sitten tulee valtuutettu Koivulaakson esityksiin siitä, mitä käytetään budjetoinnin pohjana, tuntuu vähän siltä, että kulloinkin täällä valtuustosalissa esitetään, että pohjalukujen pitäisi olla aina se, joka parhaiten tukee omaa poliittista tavoitetta ja linjaa. Eiköhän tässäkin nyt jatketa vaan sillä Helsingissä pitkän aikavälin johdosta hyvänä koetulla linjalla, että toteumalukujen pohjalle valmistellaan budjetti, koska ne ovat olemassa olevaa todellisuutta, eivätkä mitenkään epävarmoja.

Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro)

Juuri niiden toteumien pohjalta pitäisi, eikä edellisen budjetin.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Ihan ensin haluaisin kannattaa valtuutettu Koskisen edellisessä puheenvuorossaan sanomaa toivomuspontta. Tämä kaupungin budjetti vuodelle 2014 on haasteellinen, kuten täällä on usein todettu. Varsinkin ? 24.10. Euroopan Unionin voimaan tullut potilasdirektiivi ja oikeus valita vapaasti hoitopaikkansa tulevat linjaamaan myös helsinkiläisten oikeuksia saada tarvittavat terveyspalvelunsa. Tällä on tahdottaessa myös positiivinen vaikutus veronmaksajalle koituvaan terveysmeno- taakkaan, varsinkin, jos vapaus saadaan koskemaan sekä yksityisiä että järjestöjen tuottamia palveluita.

Samaan aikaan konkretisoituvat myös niin kutsutun vanhuspalvelulain kirjaukset. Tämän uuden lain tulee tukea kotona asumista myös todellisuudessa, ei vain kirjattuna. Koko sosiaali- ja terveystoimelle tulee olemaan haaste turvata osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä rakentaa toiminta niin, että sekä inhimillisesti että kustannusteholtaan kalliimmiksi tulevat asiakasryhmät otetaan tehostettujen toimien kohteeksi yhteistyössä läpi hallinnonalojen. Alkoholin käyttö, ylipaino, asunnottoisuus, niiden sekä huostaanottojen vähentäminen ovat yksiä näistä kohteista. Lasten ja nuorten koulutus ja ikäihmisten turvallinen hoiva ja kuntoutus sekä liikuntapalvelut ovat investointeja, jotka maksavat itsensä takaisin.

Hyvä puheenjohtaja.

Palvelujen hinta ja tuottavuus muodostuvat myös hoitoon pääsyn ja hoitoketjujen sujuvuudesta. Samoin siitä, millä laadulla palvelu toteutetaan. Onkin tärkeää, että kaupunki järjestää palveluneuvonnan ja -

6.11.2013

koordinaation sekä asiakaspalautejärjestelmän helpoksi käyttää. Julkisuus päätöksenteossa on jo hyväksytty periaate, joten asiakaskokemuksen tulee olla myös jokaisen luettavissa kaupungin sivuilta. Samoin kaupungin tulisi julkaista sivuillaan kaupungin itse tuottamien palveluiden hinta veronmaksajalle palvelusta maksettavan asiakasmaksun ohessa. Teenkin ponnen:

Hyväksyessään vuoden 2014 budjetin kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki ryhtyy kehittämään internet-sivuilleen kaikille näkyvissä olevaa palvelupalautetta.

Se on varmaan joillakin toisilla sanoilla siellä tekstissä, mutta sori, minä olen kirjannut sen sinne.

Mutta näihin terveys- ja sosiaalipalvelujen toimintamalleihin tulisi saada mukaan enemmän teknologiaa: seurantaa ja interaktiivisia palvelumuotoja. Hoitajien määrä tai käyntisuoritemäärä ei riitä tuottavuuden tai laadun lisäämiseen. Tavalliseen palveluasumiseen tulisi myös päästä palvelusetelillä. Tällä hetkellä se on kiinni liikaa asukkaan tuloista. Ainoastaan tehostettuun palveluasumiseen myönnetty setelit eivät riitä tämän hetken kentän tarpeisiin.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Ensiksi haluan kannattaa Karhuvaaran pontta. Tällä hetkellä on erityisen onnekasta olla helsinkiläinen. Talouden ja toiminnan seurantaraportti 3 toteaa, että tämän vuoden tulos on jopa parempi kuin ennustettu. Budjettikirja lupaa, että palveluja ei tarvitse leikata, eikä meille ole tulossa yt-neuvotteluja, niin kuin monessa muussa kunnassa. Kiitos hyvästä taloudenpidosta kuuluu kaupunginjohtajalle, muille virkamiehille ja tietenkin meille hyville poliittisille päättäjille. Investointikatto, 435 miljoonaa vuodessa, kannattaa hyväksyä, ette käy kuten Vantaalle, että investoidaan yli varojensa, jolloin on leikattava toimintamenoista.

Ensi vuonna investoidaan uusiin opetustiloihin 22 miljoonaa, korjataan kouluja 60 miljoonalla, ja varhaiskasvatus saa uusia tiloja 16 miljoonalla – kaikki hyviä kohteita. Sote-viraston on tyytyminen 7,7 miljoonan investointiohjelman. Sote-alueella on nimittäin ensi vuonna vielä monta ratkaisematonta ongelmaa toimitilojen suhteen. Entinen sosiaalivirasto käsitti 400 eri toimipistettä ympäri kaupunkia. Nyt ne tulee integroida

6.11.2013

terveyspalveluihin, näin olemme sote-lautakunnassa esittäneet. Esi-merkiksi yhteiset tilat täytyy olla neuvolalle ja perhekeskuksille.

Sote-lautakunta on sitä mieltä, että meidän tulee tehdä kokonaissuunnitelma sosiaali- ja terveyspalvelujen sijoittumisesta, ja päättää vasta siinä yhteydessä, mitä sosiaali- ja terveysasemia mahdollisesti lopetetaan ja mitkä jatkavat. Tulemme ilmielin vastaanottamaan Kalasatamaan rakennettavan sosiaali- ja terveysaseman, joka tulee olemaan vuokratiloissa. Kalasatamaan tulee 20 000 asukasta lisää, ja Vallilan terveysasema on huonossa kunnossa, joten on itsestään selvä, että vallilalaiset liikkuvat sitä mäkeä alas ja menevät Kalasatamaan. Se ei ole kyllä montakaan sataa metriä.

Sote-lautakunnan jäsenenä olen tyytyväinen budjettisovussa saamiimme lisärahoihin. Neuvolat saavat tukea 1,4 miljoonaa ja lastensuojelu 1 miljoonan. Jos neuvoloiden toimintaa voidaan lisätä, tehdään ennalta-ehkäisevää työtä pulassa olevien perheiden hyväksi. En ollenkaan ymmärrä kirjausta, että ensimmäistä lastaan odottaviin perheisiin suunnataan kotikäyntejä. Lääketieteellinen kirjallisuus on täynnä havaintoja siitä, että normaaleja, terveitä ihmisiä ei pidä millään tavalla lähteä tarkastamaan. Se on hukkaan heitettyä rahaa. Kaikki panokset on suunnattava niihin perheisiin ja lapsiin, joilla on havaittavissa alkavia tai jo olevia ongelmia. Toimeentulotuen käyttö tuskin myöskään tulee vähenemään 100 miljoonalla, kuten uskotaan, mutta katsotaan sitten.

Oma talousarvioaloitteeni omaishoidon määrärahan lisäämisestä on hyvin toteutunut. ehdotin 7 %: n lisäystä, ja saamme 5,4. Se on hyvä tulos. Lisäksi saamme käyttöön palvelusetelin lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseksi. Hyvä toimintatapa, joka antaa mahdollisuuden myös järjestöille ja pienyrityksille järjestää omaishoitajille apua ja virkistystä.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Aivan välttämätöntä on kyllä kommentoida valtuutettu Asko-Seljavaaran kommenttia siitä, että käynnit ensisynnyttäjiä luona olisivat raskausaikana turhia. Valitettava tosiasiahan on se, että me emme aina siellä virallisella virkapaikalla – neuvolassa, terveysasemalla, sairaalassa – tunnista ihmisten ongelmia. Kun menemme heidän kotiinsa, siihen arkiympyrään, jossa he arkeaan ja tavallista päiväänsä viettävät, siellä saattaa ilmetä sellaisia asioita, joita ei siellä virkapaikalla tule esiin. Monesti neuvolakäynnit ovat myös niille ihmisille, jotka eivät ole

6.11.2013

ehkä aikaisemmin sen kynnyksen yli juuri astuneet, aluksi aika jännittäviä, ja saattaa olla vaikeampi ottaa myös puheeksi monia asioita. Kotiympyröissä on monesti helpompaa ottaa myös itse puheeksi asioita, kysyä niitä ammattilaisilta ja saada tukea. Tällä tavalla voidaan myös muodostaa paremmin sitä hoitosuhdetta jo sieltä raskausajasta lähtien.

Tietenkin yhtenä kysymyksenä on myös se, jatkuuko se hoitosuhde saman työntekijän kanssa sen jälkeen, kun vauva on syntynyt, vai onko siinä vaihtuvuutta. Tämä on toinen tärkeä kysymys. Mutta pitäisi huomata myös se, että tämä ei ole mikään helsinkiläisten poliitikkojen neuvotteluissa keksimä oma juttu, vaan tämä on uuden neuvolasuosituksen mukainen esitys.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen kyllä Terhi Peltokorven kanssa eri mieltä tästä. Ymmärrän, että oma alueenne on juuri nämä neuvolat, mutta jos me panemme paljon panoksia täysin normaalien, terveiden ihmisten tarkastamiseen, niin se hyötysuhde on niin huono, että siihen ei kerta kaikkiaan kannata vähäisiä rahoja laittaa.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuutettu Asko-Seljavaara.

Tämä ei välttämättä tarkoita suinkaan lisäresurssien laittamista, vaan se tarkoittaa sitä, että sitä resurssia käytetään myös eri tavalla. Uusi neuvolasuositus esimerkiksi vähentää käyntimääriä verrattuna nykyiseen, aiempaan käytäntöön, ja jatkossa käyntimääriä raskausaikana tulee nimenomaan näille normaalisynnyttäjille vähemmän kuin niitä tähän mennessä on ollut. Erityisesti tämä kyllä koskee uudelleensynnyttäjiä, joilla käyntimäärien väheneminen on vielä radikaalimpaa, mutta myös ensisynnyttäjillä jatkossa kaiken kaikkiaan käyntejä on vähemmän. Sieltä varmasti liikenee yksi käynti tähän.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Tähän Asko-Seljavaaran väitteeseen, ettei kannata terveitä ihmisiä tarkastaa eikä siihen laittaa resurssia. Kuitenkin Imatralla on kokeiltu malleja, missä nimenomaan ihan kaikkiin perheisiin menee terveydenhoitaja

6.11.2013

ja perhetyöntekijä yhdessä, ja siellä on todettu, että tämä on säästänyt selvästi rahaa lastensuojelusta. Eli väittäisin, että tämä, että tämä olisi hukkaresurssinkäyttöä, ei pidä paikkaansa..

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Muuan maamme suurimman päivälehdessä toimittaja soitti tänään ja kysyi, mikä nyt muuttuu kaupunkilaisen elämässä tämän budjetin johdosta. Tietenkin, kuten hyvä poliitikko aina, lähdin sitten kertomaan niitä keskeisiä kokoomuksen linjanvetoja, ja kerroin, miten tässä rakennetaan parempaa kaupunkia kaikille asukkaille. Jäin kuitenkin pohtimaan tuota kysymystä ja vastausta, ja nyt tässä asiaa pidempään mietittyäni totean, ettei tämä budjetti tuo dramaattista muutosta kaupunkilaisen elämään, suuntaan eikä toiseen. Väittäisin, että suurin osa kaupunkilaisista tuskin huomaa mitään muutosta kaupungin toiminnassa tämänkään budjetin johdosta. Ja hyvä niin. Itse asiassa se on äärettömän hyvä uutinen, koska Helsingin kaupunki tarjoaa laadukkaita palveluita – uskallan väittää, että Suomen mittakaavassa kenties laadukkaimpia – ja se on meidän kotikaupunkimme ylpeys. Tämä budjetti turvaa näiden palveluiden tuotannon niin, että tuskin suurin osa kaupunkilaisista huomaa mitään muutosta.

Talouden haasteet kuitenkin koskevat myös Helsinkiä, emmekä me voi elää tyhjiössä. On tärkeää, että kaupungin taloutta hoidetaan vastuullisesti, ja pidemmän päälle tämä on ainoa keino elää syy sakkia myöten, ja sitä kautta varmistetaan, että palveluita on tarjolla myös kymmenien vuosien päästä tulevaisuudessa. Tämän budjetin valmistelua nuotitti valtuustoryhmien hyvässä yhteishengessä päättämä strategia tälle koko valtuustokaudelle. 1 %:n menojen kasvua rajoittava tuottavuuskirjaus pannaan nyt ensimmäistä kertaa toimeen taloudenhoidossa.

Tämän kaupungin budjetista on luettavissa ehkä kolme päälinjaa. Ensimmäinen on se, että tuottavuutta on parannettava kaikissa hallintokunnissa ja menojen kasvua hillitään. Toinen on se, että toimintatapoja täytyy parantaa. Vähemmällä on itse asiassa saatavissa aikaan enemmän, kun mietitään uusia tapoja tehdä asiat ja toisaalta panostetaan ja fokusoidaan ydintehtäviin. Rakenteellisia uudistuksia tarvitaan myös Helsingissä. Kolmas linja on se, että painopistealueisiin, siihen, mikä on kaikkein tärkeintä, panostetaan. Panostuksista esimerkiksi varhaiskasvatuksen lapsimääräennusteen korjaaminen on sellainen, josta voi olla aidosti ylpeä, ja se on hieno saavutus.

6.11.2013

Budjetin yhteydessä hyväksyttiin ensimmäistä kertaa myös sitova investointisuunnitelma ja investointiraami 10 vuodelle. Tämä prosessi näiden osalta ei ollut helppo, ja oppimista tuleviin vuosiin on paljon. Uskon, että kaikilla on halu kehittää tätä prosessia. Kuitenkin jo nyt on selvää, että pitkäjänteinen tapa ohjata investointeja on tervetullut ja tullut jäädäkseen. Tätä kautta niukat resurssit kohdentuvat parhaisiin kohteisiinsa.

Kolmanneksi budjetin yhteydessä hyväksyttiin lukuisia uusia hankkeita ja tavoitteita, jotka nousevat nyt valmisteluun. Me haluamme muun muassa luopua turhiksi käyneistä sairaalakiinteistöistä, jos niille ei ole uutta, perusteltua omaa käyttöä, etsiä yksityisiä profiilihankkeita Töölönlahdelle, ja linjasimme muun muassa, että Helsinki korvaa kaikki julkisen tilan valaisimet energiatehokkailla LED-ratkaisuilla tämän valtuustokauden aikana. Budjetti siis paitsi turvaa palvelut, myös uudistaa rakenteita ja toimintatapoja ja luo tulevaa.

Budjettineuvotteluista vetäneenä haluan lausua kiitokset kaupungin virkakunnalle budjettivalmisteluista ja prosessin edellyttämästä venymisestä. Me emme aina muista sitä sanoa, mutta arvostamme osaamista ja venymiskykyä todella. Kiitoksia siitä. Niin ikään haluan kiittää kaikkia kaupunginhallitusryhmiä ja neuvottelijoita yhteen hiileen puhaltamisesta ja kompromissihengestä silloinkin kun näkemyserot olivat suuria. Vaikuttaa voi vain tekemällä yhteistyötä ja hakemalla kompromisseja. Kiitoksia siis kaikille neuvottelijoille aina salin oikeasta laidasta Marcuksesta vasemman laidan Silviaan ja Sirpaan.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Täällä on kuultu aikamoinen määrä budjettipuheita tähän mennessä, ja valtaosassa niistä painopiste on ollut menopuolella. On lueteltu pitkiä listoja siitä, mihin on saatu lisää rahaa, ja vielä pitempiä listoja siitä, mihin sitä vielä olisi pitänyt saada. Soisin, että miettisimme yhtä paljon ja yhtä ponnekkaasti myös sitä, miten turvataan kaupungin tulot ja miten kaupungin talous saadaan pidetyksi, tai saadaan se tasapainoon. Budjetissa sisällä oleva tuottavuustavoite ei nimittäin riitä tasapainottamaan Stadin taloutta. On ehdottomasti mietittävä kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta, ja soisin, että jokaisessa lautakunnassa, johtokunnassa ja valtuustossa, kun tehdään päätöksiä, niin niissä olisi esityslistassa myös se, mikä on sen päätöksen vaikutus kaupungin talouteen.

6.11.2013

Meidän on huolehdittava siitä, että meillä on kaupungissa riittävästi hyviä veronmaksajia, myös kaavoituksen avulla. Meidän on huolehdittava siitä, että kaupungissa yritystoiminnan edellytykset turvataan, ja on yhden luukun palveluperiaate kaikille sitä tarvitseville, ja myös siitä, että kaupungin liikelaitosten toimintaedellytykset turvataan. Helsingin Energian on sallittava tehdä tulevaisuudessa ne ympäristöinvestoinnit, jotka ovat välttämättömiä. Ei todellakaan pidä lypsää sitä kuiville.

Sataman toimintaedellytykset on samalla tavoin pystyttävä turvaamaan, koska jos oikeasti mietitään, kun Helsinki on Itämeren tytär, niin Satama on Stadin sydän. Satama tuo valuuttaa ja hyvinvointia kaupunkiin ja sitä kautta myös koko maahan. Meidän on pidettävä huoli siitä, että niitä alueita, jotka Satamalla tällä hetkellä on, ei enää siltä viedä. Yksi uhka on ollut nyt tuo Kauppatorin Skatanpuoleiseen rantaan suunniteltu uima-allas, jota myös jalkojenliotusaltaaksi on kutsuttu. Olen itse huolissani sen aiheuttamasta vaarasta meriturvallisuudelle ja siitä, miten se estää ja haittaa meriliikennettä.

Toinen tämän hetken hanke on se, että Guggenheimin museo sijoittuisi tuohon satamaterminaalintontille ja osittain myös sen päälle. Sitä vanhaa terminaalirakennusta emme varmaankaan jää niinkään suremaan, mutta sen yhteydessä on kyllä turvattava ja taattava se, että kaikki ne sataman toiminnot, jotka siinä nyt ovat, eivät häiriinny. Parhaassa tapauksessa tietenkin voidaan ajatella niin, että suoraan sataman rampia pitkin voidaan astella sinne museoon ja ehkä myös päinvastoin, mutta oikeasti niin, että sataman toimintaedellytykset pitää pystyä turvaamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä nykyisessä vaikeassa taloustilanteessa on pakko olla kohtuullisen tyytyväinen tähän ryhmien neuvottelun tuloksena saavutettuun budjettiesitykseen. On tietenkin selvää, että jokainen, joka on mukana tässä, on joutunut jonkin verran tinkimään omista tavoitteistaan, jotta tällainen kompromissi on voitu saavuttaa. Opetustoimen osalta olisin tietysti toivonut, että joitakin koulujen korjaushankkeita ja eräitä muitakin asioita olisi voitu aikaistaa, mutta toivottavasti niihin voidaan vielä jatkossa palata.

6.11.2013

Tietenkin moneen asiaan voisi kiinnittää tässä tänä iltana huomiota. Haluaisin kuitenkin nostaa tässä yhteydessä esille sen, että soteviraston arvokkaaseen aluetyöhön ja sen jatkuvuuteen ilmeisesti tällä hetkellä kohdistuu epävarmuutta. Olisi tässä yhteydessä mielenkiintoista kuulla tuolta kaupunginjohtajan puolelta, jos tästä asiasta on enemmän tietoa. Näitä aluetyönmuotojahan ovat ne asukastilat, lähiasemat, toimintakeskukset ja myös se, että työntekijät jalkautuvat lähiöihin. Sen, mitä kaikkea tämä aluetyö on, me varmasti täällä salissa tiedämme, ja kaupungin nettisivuilta voi katsoa, jos ei tiedä.

Helsingissä kannetaan tällä hetkellä ihan syystäkin aika paljon huolta siitä, että ihmiset ja asuinalueet eriarvoistuvat. Tämä aluetyö on hyvä keino torjua tätä ei-toivottua kehitystä. Aluetyön kautta pyritään ehkäisemään ongelmia, mutta työ tarjoaa myös tapoja hoitaa niitä ongelmia, jos niitä ilmenee, ja puuttua niihin. Tällaista yhteisöllisyyttä vahvistavaa toimintaa me tarvitsemme enemmän tässä kaupungissa, jotta pärjäämme tulevaisuudessa. Tämän johdosta teen ponsiesityksen, jolle pyydän tukea koko valtuustolta.

Hyväksyessään budjetin kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston aluetyö pyritään säilyttämään vuonna 2014 nykyisellä tasollaan.

Lopuksi haluaisin myös tukea tuota Mari Holopaisen erinomaista ponsiesitystä päiväkotien tiloihin liittyen.

Kiitos.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja te, jotka siellä nakkeja popsitte toisella puolella.

En aio laatia talousarviota, tätä suunnitelmaa uudelleen, mutta muutama epäkohta, joista haluaisin muistuttaa kaupunginhallitusta. Aloitan sen tuolla kaikkien tietämällä, Seure on pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen henkilöstöpalvelu. Seure välittää työntekijöitä pääkaupunkiseudulla 3 000:een työn kohteeseen, kuten sairaaloihin, päiväkoteihin ja kouluihin. Näin Seure varmistaa omalta osaltaan kaupunkien tarjoamien peruspalveluiden toimivuuden. Lähes 9 500 työntekijää keikkaillee vuosittain Seuren kautta. Keikkojen pituudet vaihtelevat päivästä 9 kuukauteen.

6.11.2013

Mutta jo pidemmän aikaa ovat lähihoitajakeikkalaiset huomanneet, että työt ovat vähentyneet merkittävästi. Kysyttäessä syytä eräs Seuren rekrytointityöntekijä mainitsi, että kaupungin rahat ovat loppu. Fini. Näin ollen esimerkiksi sairaalat eivät saa käyttää ulkopuolisia keikkalaisia, vaan työt hoidetaan omalla porukalla viimeiseen asti. Toisaalla eräs projektipäällikkö toivoisi, että työntekijöitä voisi helpommin tuoda Suomeen. Hän mainitsi Helsingin Sanomissa seuraavaa: "Olisi helpompaa, jos työnantajat voisivat itse rekrytoida ulkomaalaisia työntekijöitä. Nyt viranomaisten koukerot vievät paljon työaika." Luulen, tai tiedän, että silläkin on hintansa, eikä se ole ratkaisu tähän ongelmaan. Ongelma on nimenomaan lisääntyvä työttömyys ammattinimikkeelle "lähihoitaja".

Lähihoitajat ovat myös huomanneet, että työnantajat sairaaloissa ja kotisairaanhoidossa voivat vaatia voimassa olevan ammattitutkinnon lisäksi suoritettuja lisäkursseja, erilaisia näyttöjä ja suoritettuja lääkelauskuja. Tämä on ihan OK. Mutta muistutan, että jokainen lähihoitaja, ammattitutkinnon käynyt ihminen, saa valmistuessaan todistukset ja pätevyyden jakaa lääkkeitä, mikäli tarvitsee. Tämäkään ei ole enää itsestäänselvyys, vaan ammattitaito ja lähihoitajan ammattinimike laiteetaan ilmeisesti kerralla romukoppaan. Kotisairaanhoidossa vaaditaan lähihoitajilta sairaanhoidollisia taitoja, kuten eräässä Mol.fi-työilmoituksessa ilmeni.

Mikäli lisäkurssituksista tulee käytäntö, olisi kaupungin syytä järjestää lähihoitajilleen sellaisia kattavia kursseja, jotka riittäisivät kaikissa terveydenhoidon toimipisteissä. Tiedossa on, että tämäkin maksaa, muttei liikaa. Sain juuri tiedon, että erään tällaisen ammatilafkan kautta tällainen kurssi maksaa noin 50 euroa, mutta se ei takaa sitä, että se toimii esimerkiksi Helsingin kotisairaanhoidossa.

Toinen, mihin haluaisin kiinnittää päättäjien, meidän ja teidän huomion, on Uusix-verstas, joka toimii Helsingissä. Tämä toimipiste on paja, jossa tehdään sitä ja tätä: korjataan fillareita, päällystetään sohvia, ja se on tarkoitettu pitkäaikaisille työttömille ja perheille, joita työttömyys koskee. Sen toimintaa ollaan supistamassa, ja mikä ehkä lähinnä on, että yksi lämmin ruoka ollaan viemässä pois. Tämä lämmin ruoka on yksi yhtälö, joka ? ihmisiä voi olla ainoa lämmin ruoka työttömälle. Mietтікääpä tätä.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Puheenjohtaja.

6.11.2013

Täällä on ollut jonkun verran keskustelua siitä, millä tavoin pitäisi laskea kaupungin menokasvu vuotuisesti, jos tämä on siis kirjattu strategiaankin, että menot saavat kasvaa väestönkasvun verran plus indeksin verran miinus tämä prosentin tuottavuustavoite. Täällä on myös joitakin vastaehdotuksia, joissa on moneen erittäin perusteltuun ja hyvään tarpeeseen ehdotettu lisättäväksi rahaa, vedoten siihen, että kun lasemme toisella tavalla, niin meillä on enemmän rahaa käytettävissä edelleenkin strategiasovun mukaisesti. Itsekin haluaisin käyttää mielelläni enemmän rahaa muun muassa psykiatria- ja päihdehuoltoon tai sosiaaliohjaajiin nuorten toimeentulon osalta tai erityisesti varhaiskasvatukseen, ja rahoille olisi paljon tärkeää käyttöä ilman muuta. Monta muutakin kohdetta tästä kaupungista löytyy, joihin olisi helppo löytää, monta kohdetta, joihin olisi hyvä käyttää enemmän rahaa.

Nähdäkseni kuitenkin tämä laskutapa, miten lasketaan tämä menokasvu, on kohtuullisen selkeä. Se lasketaan suhteessa edellisen vuoden talousarvioon, ja näin on kaikki aiemmatkin talousarvioiden kasvut ja paljonko se muuttuu, tehty. Toinen vaihtoehto tietysti olisi voinut olla laskea sitä edellisen vuoden tulokirjanpitoon verrattuna, mistä varmasti kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Pajamäki voi tarvittaessa esittää näkemyksiä. Joka tapauksessa tämä tapa, jolla se sovittiin laskettavaksi, jolloin meillä on käytettävissä se summa, joka nyt talousarvioon on kirjattavissa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuohon edelliseen puheenvuoroon viitaten, Uusix-verstas ja muut tällaiset työpajat ovat kuitenkin juuri sitä toimintaa ja työtä, jolla syrjäytymistä estetään, ja jolla ihmisten terveyttä ja hyvinvointia kohotetaan. Sen takia minusta tuntuu täysin järjettömältä ajatukselta se, että nyt viedään ruokaosa pois. Me emme voi kirjoittaa budjettiin tai toimintasuunnitelmaan hyvinvoinnin lisäämistä tai terveyserojen kaventamista, jos me toisella kädellä pyyhimme pois juuri niitä elementtejä, joilla tätä kyseistä tavoitetta ollaan rakentamassa.

6.11.2013

Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Kivekkäälle vastauksena vain, tästä sopimuksesta en osaa sanoa, mutta siinä strategiassa, jonka valtuusto on hyväksynyt, ei ole tällaista mainintaa.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Kivekäs perusteli sitä, että tämä budjetti on hyvä pohja tämän tavoitteen laskemiselle siksi, että se on selkeä. Minusta tämä ei ole hirveän vakuuttava peruste. Minkä takia juuri nimenomaan se, että joku on matemaattisesti helppoa, on se, millä me perustelemme sitä, paljonko rahaa pitää budjettiin varata, jolloin se kuitenkin, kun nämä arviot ovat heittäneet useita kymmeniä miljoonia euroja, ei vastaa ikään kuin ollenkaan sitä todellisuutta, jonka kanssa me elämme. Kyllä minä ajattelen, että meidän pitäisi keksiä sellainen matemaattinen kaava, että me voisimme jollakin tavalla suhteuttaa tämän budjetoinnin siihen ihan reaalityodellisuuteen ja niihin menoihin, joita on ollut.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Koivulaaksolle toteaisin, että mikäli olisi haluttu tehdä jollain muulla tapaa kuin sillä tavalla, kun aina ennen on kaupungin menokasvut laskettu, eli suhteessa edellisen vuoden talousarvioon, silloin se olisi pitänyt kirjata. Totta kai se olisi voitu kirjata muulla tavalla, mutta sitä ei tehty.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja ja arvoiset valtuutetut.

Professori Jorma Sipilä on todennut, että varhaiskasvatus hyödyttää enemmän kuin mikään muu myöhempi koulutus. Varhaiskasvatuksesta eniten hyötyä saavat huono-osaiset perheet, ja pitkällä aikavälillä varhaiskasvatus myös vähentää sosiaalimenoja. Siksi juuri nyt olisi tärkeää, että myös meidän kesken täällä valtuustosalissa syntyisi solidaarisuuden tunne sen suhteen, että yhdessä päättäisimme investoida aйдosti lastemme tulevaisuuteen. Minun kuvani varhaiskasvatuksen tilanteesta ei ole ollenkaan niin ruusuinen kuin esimerkiksi kokoomus ja vihreät ovat täällä ryhmäpuheenvuoroissaan esittäneet. Sen sijaan pisteet Mari Holopaiselle erittäin kriittisestä puheenvuorosta.

6.11.2013

Se, että virasto on jatkuvasti aliresursoitu eikä rahoitus vastaa tarpeeksi hyvin todellisia lapsimääriä, tukee sellaista toimintaa, joka ei katso kauas tulevaisuuteen. Lapsimäärien säännöllinen tarkistaminen on hyvä alku, mutta ei todellakaan riittävä toimenpide. Se, ettemme budjetoit tarpeeksi lasten ja nuorten hyvinvointiin juuri nyt, kun hyvinvointierot väestöryhmien välillä ovat kasvaneet, tulee myöhemmin kalliiksi. Se, että tietoisesti annamme lasten ja nuorten palveluiden elää tekohengityksellä, ajaa huono-osaisia marginaaliin ja tukee ajatusta siitä, että haluamme Helsingistäkin sellaisen, jossa vahvimmat pärjäävät ja heihin satsataan. Lisäksi tällainen säästöpolitiikka on Lasten oikeuksien sopimuksen vastaista.

Helsingissä on arvioitu, että hallituksen lapsiperheisiin kohdistuvat rakennepoliittiset toimenpiteet tulevat kasvattamaan viraston menoja entisestään. Tätä tosiseikkaa ei budjettineuvotteluissa ole huomioitu. Sen sijaan varhaiskasvatukseen kohdistuvat jatkuvat säästöpainot pakottavat karsimaan menoja vailla tietoa seurauksista.

Olen kuullut tänäänkin tässä valtuustosalissa sanottavan useampaan kertaan, että vaikeita päätöksiä on voitava tehdä ja säästöjä ajaa läpi, koska kyseessä on meidän lastemme tulevaisuus. Olen paljon pohtinut tämän sanoman logiikkaa, mutten ole päässyt siitä selville. Argumentissa lapsikorttia käytetään oikeuttamaan sellaisia säästöjä, joiden kohdetta ei haluta sanoa ääneen. Sillä usein säästöjen kohteena ovat ne helsinkiläiset, jotka harvoin itse pystyvät pitämään meteliä asemastaan ja oikeuksistaan.

Meidän on syytä muuttaa suuntaa. Se edellyttää, että sosiaalipoliittiset kysymykset otetaan tosissaan, ja että me kaikki yhdessä, tai vähintään voimakkaalla punavihreällä yhteistyöllä, ajamme aidosti myös kaikkein huono-osaisimpien etuja. Meidän on kuunneltava heitä, joiden ääni ei kanna perille, tai joiden ääni vaiennetaan. Tämä edellyttää, että olemme valmiita tekemään myös rohkeita päätöksiä, vaikka ne eivät olisi suosittuja. On tehtävä päätöksiä, jotka noudattavat sosiaalista omaatuntoamme. Meidän on uskallettava tehdä politiikkaa, joka tarjoaa vaihtoehtoja, ja joka ravistelee perinteisiä rakenteita ja nuutuneita tapoja. Politiikkaa, joka kutsuu mukaan, herättelee ja saa ihmiset kokemaan, että heidän huolensa otetaan tosissaan.

Esitän, että varhaiskasvatukseen lisätään 5 miljoonaa euroa, jotta laadukkaat palvelut ja henkilökunnan hyvinvointi pystytään turvaamaan, ja jotta pystytään vastaamaan todelliseen lapsimäärän tarpeeseen. Samalla kannatan lämpimästi Mari Holopaisen pontta, samoin kuin Vesa Korkkulan vastaesitystä.

6.11.2013

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tähän alkuun sellainen kysymys, että kuinka moni teistä käyttää kunnallisia terveydenhoitopalveluita. Kaikki tietysti. Silti te olette valmiita pistämään tämän homman ihan puihin.

Strategiassa on sellainen ilmaisu, että "tapahtumien Helsinki on hauska paikka". Ei tässä ole kyllä kenelläkään hauskaa. Mitä menee skideihin, vanhuksiin ja mielenterveyshoitajiin, niin nyt ollaan kyllä niin hukassa kuin voi olla. Minä olen nähnyt öögasta öögaan, kuinka kodinhoitajasta tehdään hermoraunio, ja se on itse sairaslomalla ja koettaa saada itselleen apua. Sehän saa sen reseptin käteen ja sanotaan, että "mene himaan ja napostelee ittes tyytyväiseksi". Joten tämä homma johtaa aika moneen. Näkisin kuitenkin, että jos työntekijät pidetään kondiksessa, se on myös tuloa tälle kaupungille. Minkä takia me päästämme jengin siihen jamaan? Ihan vain tällaisia terveisiä.

En minä osaa muuta sanoa, kuin että olen hyvin pettynyt tähän, ja mitä minä tuossa nuorison ja skidien kanssa juttelin, niin ne ovat myös hyvin pettyneitä meihin. Tämä antaa meistä sellaisen aika hällävälitunnelman. Itse minun on vaikea hyväksyä tätä budjettia, koska en pystyisi enää tsiigaamaan öögasta öögaan sitä jengiä, jota näen tuolla torilla. "Se on kiva, että olet hyväksynyt tällaisen, vaikka olet puhunut muuta". Ei se näin mene.

Haluan tähän lisäksi loppuun vielä tukea muutamaa vastaehdotusta. Kannatan siis Koivulaakson, Korkkulan ja Honkasalon vastaesityksiä. Lisäksi Hakasen vastaehdotuksia liittyen nuorisotoimeen ja kirjastoihin.

Kirjastoista sen verran, että sehän nähtiin 90-luvulla jo, kun oli lama, minkälainen happi tai henkireikä se oli muun muassa lähiön asukkaille. Tässä on nimenomaan kysymys siitä.

Tuen myös Rantasen pontta liittyen asukastaloihin. Ei tässä ketään.

Kiitoksia ja kuulemiin.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

6.11.2013

Ihan tähän valtuutettu Muttilaisen puheenvuoroon kyllä on pakko sillä tavalla sanoa, että muutaman päivän kun olen kuunnellut radiota, missä kerrotaan erilaisten kuntien nykyisistä budjettivalmisteluista ja taloudellisista ahdingoista, niin yli 200 kunnassa tällä hetkellä käydään yt-neuvotteluita, joissa tavoitteena on, että paitsi palveluita karsitaan niin myös henkilökuntaa irtisanotaan. Näin ei kuitenkaan tapahdu Helsingissä. Tiedämme, että budjetti on tiukka ja tulee olemaan koko tämän meidän valtuustokautemme, mutta kyllä totuuden nimessä täytyy sanoa, että kyllä meillä kuitenkin monella tavalla helsinkiläisten palveluita huolehditaan. Ei ole tavoitteena, että palveluita leikataan, vaan niitä tietysti järjestellään toisin ja niin edelleen. Minä en kuitenkaan haluaisi antaa kaupunkilaisille sellaista kuvaa, että täällä ollaan tekemässä joi-takin todella suuria muutoksia, kun näin ei tapahdu missään tapauksessa tämänkään budjetin puitteissa.

Kahteen asiaan varsinaisesti haluan tässä puheessa keskittyä. Toinen liittyy tähän terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen, ja toinen liittyy sosiaali- ja terveysbudjettiin, ei tähän nykyiseen, vaan oikeastaan vähän laajempaan kysymykseen. Ensinnäkin pidän oikein hyvänä sitä ryhmien välistä kirjausta, jossa todettiin, että jokaisen talousarvion yhteydessä pitää arvioida ja tarkastella terveys- ja hyvinvointierojen kaventumista tai mahdollisesti jopa niiden leventymistä. Tämä on merkittävä asia, koska kaikki nykyiset tutkimukset osoittavat sitä, että yhteiskunnassa paitsi tuloerot niin myöskin hyvinvointierot ovat kasvamassa.

Jos ajatellaan asutustaajamia, niin niiden kannalta tällainen hyvinvointierojen kasvaminen on todellinen yhteiskunnallinen uhka monella tavalla. Sitä ei saa Helsingissä, jossa on pidetty kuitenkin suurena kaupunkipoliittisena tavoitteena sekä asuntopolitiikassa että palveluiden järjestämisessä, että meillä on mahdollisimman homogeeninen kaupunki ja että nämä palvelut ja asuntopolitiikka kohdistuvat tasavertaisesti. Asuntopolitiikassa on myös tätä niin sanottua sekoitettua asuntomallia harjoitettu vuosikaudet. Eli se, mikä Helsingissä on ollut suuri vahvuus, jota myös kansainväliset tutkijat ovat käyneet arvioimassa ja tarkastelemassa, on ollut tämä meidän yhteiskuntapoliittinen, pitkälle homogeeniseen ja yhdenvertaisuuteen rakentuva yhteiskuntapoliittinen näkökulma, ja siitä pitää pitää huoli.

Minä olen kysynyt, kuka sitten pitää huolta, että tällainen terveys- ja hyvinvointierojen tarkastelu tehdään talousarvion yhteydessä. Kenen vastuulla se on? Nyt tiedän, että se on kuulemma sosiaali- ja terveysviraston vastuulla, ja se on minusta oikein hyvä. Tämä pitää vastuuttaa jollekin niin, että tapahtuu myös hallintokuntien välistä mittareiden tekemisistä ja myös koulutusta, ja että se työ todella käynnistyy. Meillä on

6.11.2013

erinomainen kaupungin oma tietopalvelukeskus, joka tekee hyvää tutkimusta, ja sieltä saa jo selvästi käyttöön ihan suoraa aineistoa. Näin ollen minä toivon, että valtuuston ja hallintokuntien työ perustuu entistä enemmän jatkossa tiedolla johtamiseen.

Sitten ihan lyhyesti totean tästä sosiaali- ja terveysbudjetin valmistelusta, että näin jälkikäteen ajatellen olisin toivonut, että silloin kun edellinen valtuusto teki päätöksen virastojen yhdentymisestä, niin meidän olisi pitänyt siihen valtuuston päätökseen liittää sellainen näkemys, että 1 tai 2 vuoden ajan sosiaali- ja terveysviraston budjetissa olisi ollut niin sanottua siirtymävaiheen rahaa 10—20 miljoonaa euroa. Se olisi ollut tämän siirtymävaiheen ratkaisujen kannalta todella tarpeen. Sen nyt havaitsen, kun olemme tehneet ensimmäistä budjettia. Mutta tietysti nyt näillä mennään, mitä on, mutta jatkossa kun tehdään kaupungissa rakenteellisia uudistuksia, niin valtuuston pitää kyllä paremmin – minä mukaan lukien – ottaa pohdintaan, millä tavalla tämä muutos toteutetaan.

Kiitos.

Valtuutettu Torsti

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin on helppo yhtyä Tatu Rauhamäen täällä esittämään kommenttiin näin yhtenä neuvotteluihin osallistuneena. Tämä on koettu ja jotenkuten hengissä selvitty. Prosessit olivat tosiaan aika vaativia sekä valmistelijoille että neuvottelijoille, ja toivon todella aika vakavasti, että niistä otetaan opiksi. Ensimmäistä kertaa ei ole kuin kerran, eli siihen ei voi sitten enää vedota.

Nyt meillä oli tosiaan eri vaiheissa hieman ehkä liikaa epäselvyyttä siitä, onko esimerkiksi aiemmin luottamushenkilöiden tekemät päätökset huomioitu valmisteluissa. Yhdyn myös Timo Laanisen pöytäkirjasta esittämään toiveeseen jonkinlaisesta kolmikanta-ajattelun omaksumisesta virastojen välillä, jotta luottamushenkilöiden ei tarvitse arvioida, kenen luvut tai näkemykset ovat oikeita.

Kaikille meille on olennaista muistaa, että me olemme todella ison vastuun äärellä tällaisissa budjettiratkaisuissa. Oma lempivertaukseni on kansainvälinen Kone-konserni, jonka 70 maassa toimiva noin reilun 40 000:n henkilöstö vertautuu Helsinkiin ja meidän vajaan 5 miljardin budjettiimme.

6.11.2013

Itse haluaisin tässä nostaa esiin kaksi näkökulmaa, jonkinlaista tällaista isoon kuvaan liittyvää perustarinaa, jotka minusta tähän kokonaisuuteen liittyvät ja on hyvä ehkä osin toistaa ja vähän niitä syventää. Lopussa esimerkki niihin liittyen. Ensimmäinen tarina liittyy tähän isoon kuvaan, ja se on otsikoitu omassa päässäni: "Helsinki, kasvava kaupunki", ja ennen muuta kasvava nuorten kaupunki. Koska tämä on se kuva, mikä Helsingillä tällä hetkellä on edessään. Siksi on äärimmäisen tärkeä muistaa, että me emme sorru käsittelemään Helsingin taloutta rinnakkaisena Suomen valtion taloudelle. Eli en täysin jaa täällä esiintyviä sentyyppisiä lauseita kuin että yleinen taloustilanne on heikko, ja että tilanne olisi sängen epävarma ja niukka, silloin kun me tarkastelemme Helsingin tulevaisuutta.

Totta kai kansantalouden kokonaisuus heijastuu Helsinkiin, ja meillä on omat haasteemme, joihin olemme myös esimerkiksi tuottavuustavoitteella pyrkineet vastaamaan. Mutta kun me katsomme tulevaan, niin Helsingin kuva on monin osin toinen kuin Suomen. Toisin kuin valtaosa Suomea, Helsinki kasvaa. Toisin kuin valtaosa Suomea, Helsinki on nuorten kaupunki. Tämä on olennaista niin katsottaessa ensi vuoden budjettia kuin 10 vuoden investointejakin.

Helsinki kasvaa, tavoittelemme 5 000 uuden asunnon vuosivauhtia. Rakennamme parhaillaan 2:ta merkittävää uutta kaupunginosaa ja ympäri kaupunkia tehdään täydennysrakentamista ja laajoja peruskorjauksia. Tänäkin vuonna tänne muuttaa tämänhetkisen ennusteen mukaan 9 878 uutta kaupunkilaista. Nopeimmin kasvava väestöryhmä ovat 15—24-vuotiaat. Näkisin, että Helsingin taloudenkuvaa on katsottava tätä taustaa vasten.

Mitä tulee velkaan – ehkä jossain määrin myös kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rauhamäelle – kaupungin, ja nimenomaan kaupungin, ei sen liikelaitosten, ennustettu velka tämän vuoden päättyessä per asukas – huomioiden siis väestönkasvu – laskujen mukaan sijoittuu sellaiseen suuruusluokkaan kuin vähän alle 1 800 euroa, joka on ainakin 25 % vähemmän kuin maan velkakeskiarvo per asukas. Tämä tapahtuu siis tilanteessa, jossa Helsinki, toisin kuin kunnat keskimäärin, kasvaa voimakkaasti ja erityisesti väestöllä, jonka ainakin itse näen tulevaisuuden tekijöinä, ehkä niinä tulevaisuuden veronmaksajina, juuri tämän nuoren ikänsäkin takia. Eli Helsinki, kasvava nuorten kaupunki, vaatii jatkossakin tällaista investoivaa otetta.

Toinen tärkeä tarina on tietenkin se, miten me korjaamme edellisen valtuustokauden epäonnistumisen, eli tavoittelemme nimenomaan hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista. Edellisellä kaudella ei onnistuttu. Niinpä pidän kyllä merkittävänä sitä, että nyt kirjattiin siis jokavuotiseksi

6.11.2013

tarkastelukohteeksi nimenomaan tämä kysymys koskemaan koko budjettia – ei mitään erillisissä neuvotteluissa liikkuvia summia, vaan koko toimintaa.

Sitten se luvattu esimerkki: Myllypuro ja Roihupelto kuvastavat hirveän myönteisellä tavalla sitä, mitä se investoiva, kasvavaan, eheään nuorten Helsinkiin satsaava politiikka voi parhaimmillaan tarkoittaa. Roihupellolle on päätetty rakentaa Stadin ammattiopistolle tiloja tuhansille nuorille. Myllypuroon rakentuu Metropolian kampus 6 500 opiskelijalle. Lisäksi uusia asuntoja, ostari korjattiin juuri. Tätä se konkreettisesti sitten on, kun nämä tavoitteet yhdistyvät.

Lopuksi haluaisin vielä tukea Ville Jalovaaran tekemää ponsiesitystä ja toivoa valmistelijoilta seuraavia talousneuvotteluja varten aina taseen mukaan kaikkiin asiakirjoihin. Nyt sitä sai vähän laskeskella ja kaivella itse verkosta, ja jotta talouden kokonaiskuva muodostuisi, niin olisi hyvä nähdä aina tase siinä ihan vaikka etusivulla.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muutama sana investoinnista ja budjetin tulopuolesta. Investointipuolella on mielestäni suoraan sanoen aikaisemmin tuntunut vallitsevan pikkuisen sellainen mentaliteetti, että piikki on auki, mielikuvitus saanut aika vapaasti versota, ja vain käyttötaloutta pitää valvoa. Siinä mielessä tämä vuosittainen 435 miljoonan euron investointikatto on hyvä asia, sillä se pakottaa meidät miettimään, mitä investointeja Helsinkiin oikeasti tarvitaan, ja miten välttämättömät investoinnit toisaalta priorisoidaan ja ajoitetaan. Tästä 435 miljoonasta eurosta suuri osa on välttämätöntä valitettavasti panostaa korjausrakentamiseen, eikä sekään riitä massiivisen, jo yli miljardin euron korjausvelan pienentämiseen. Jo pelkästään vuosikuluma on nykyisellä kiinteistökannalla 160 miljoonaa euroa lisää pottiin. Ylläpitokustannuksetkin kasvavat koko ajan, ja vaikka täällä valtuustossa on usein taivasteltu sisäisiä vuokria – itsekin olen niin tehnyt, silloin kun katsoin asioita tuolta opetuslautakunnan näkökulmasta – niin todellinen tilanne...

Välihuuto!

Myönnän, myönnän. Todellinen tilanne on se, että kustannuksien ja vuokrien välinen gappi on koko ajan vain suurentunut. Kyllähän vuokra-

6.11.2013

tuloilla pitäisi kattaa käyttötalouden menot ja rakennusten kuluminen, siis peruskorjaukset. Korjausvelka saadaan kuriin vain myymällä iso osa, ainakin 20 %, tiloista. Kaupungin arvorakennusten tai historiaa henkivien kohteiden myyminen herättää aina kalabaliikkia, mutta totuus on monen kiinteistön osalta se, että kaupungin käsissä ne valitettavasti vain kurjistuvat, ja joku toinen voi saada niistä vielä aikamoisia helmiä, jos ei enää yhtään tässä asiassa aikailla.

Kiinteän omaisuuden myynnistä arvioidaan saatavan 100 miljoonaa euroa. Se on suhteellisen haastava tavoite, kun pidemmällä aikavälillä se on ollut keskimäärin 65 miljoonaa euroa ja tänä vuonna päästään 85 miljoonaan euroon. Mutta se on tehtävissä ja se tehdään. Pitää paikkansa, että pitkällä aikavälillä maavuokrasta saatava tulo ylittää euro-määräisesti myymällä saatavan tulon. Maan arvonnousu säästyy myös silloin kaupungilla, ja omistusoikeus turvaa paremmin kaupungin mahdollisuudet kehittää alueita pitkällä aikavälillä.

Asia on kuitenkin monisyinen. Pitää ottaa huomioon esimerkiksi tontin myyntihinnan ja maavuokran pohjana käytettävän laskennallisen hinnan suhde ja maavuokran laskennassa käytettävä tuottoprosentti. Useinhan kuitenkin sitä maavuokraa ei pystytä ihan nostamaan siihen tahtiin kuin pitäisi. Se laahaa jäljessä. Pitää ottaa huomioon kiinteistöveron tason kehitys ja se, kuinka tuottavasti maamyyntinä saatava kertaluontoinen tulo voidaan sijoittaa eteenpäin, esimerkiksi tässä tapauksessa suoraan näiden uusien kaupunginosien kehittämiseen. Lisäksi pitää ottaa huomioon kaupungin mahdollisuus rahoittaa investointeja lisälainarahalla, lainan korkotasoa ja ylipäänsäkin kaupungin asunto- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden edistäminen. Nyt ollaan nimenomaan siinä tilanteessa, että myyminen on erinomainen vaihtoehto.

Kaikkea kaupunkilaisille tarjottavaa hyödyllistä ja kivaa pyöritetään viime kädessä verovaroilla, ja tämä epämääräinen käsite "veronmaksaja" tarkoittaa tietenkin selvällä suomella sitä, että ketjun alkupäässä joku ottaa yrittäjäriskin ja palkkaa ihmisiä, ja sekä yritys että sen työntekijät maksavat tästä veroja, joilla sitten pyöritetään muun muassa tätä kaupunkikoneistoa ja maksetaan kaikkien täällä olevien palkat ja palkkiot. Meidän kannattaa siis todella paljon kiinnittää huomiota siihen, että Helsingissä pidetään nykyiset yritykset ja hankitaan uusia, jotka haluavat ottaa yrittäjäriskin ja parhaassa tapauksessa työllistää muitakin. Tällä hetkellä ajat ovat yrityksille erittäin haasteelliset, ja jos joku haluaa investoida ja työllistää, hidas päätöksentekokoneisto ei saa olla jarruna varsinkaan nyt. Tiedän muutamiaakin isoja yrityksiä, jotka tällä hetkellä miettivät, investoivatko Helsinkiin vai johonkin naapurikuntaan. On selvää, että yrityksen päätöksiin vaikuttaa kunnan elinkeinopoliittinen henki, ja siinä meillä on vielä tekemistä.

6.11.2013

Kiitoksia.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä kaupunginvaltuusto.

Talousarvio vuodelle 2014 ja taloussuunnitelma vuosille 2014—2016 ei pysäytä kaupungin velkaantumista. Kaupungin talous on huolestuttavalla tavalla epätasapainossa myös tulevina vuosina. Otimme velkaa sitten investointeihin tai käyttömenoihin, velat lankeavat yhtä kaikki lopulta tulevien sukupolvien maksettaviksi. On vaarallista, jos alijäämäisten budjettien tekemisestä alkaa muodostua pysyvä tapa hoitaa kaupungin taloutta. Silti budjettineuvotteluiden lopputulos on nähdäkseni jossain määrin positiivinen yllätys. Jos ei se pysäytäkään velkaantumista, on siitä silti aistittavissa aitoa yritystä hillitä kaupungin menojen paisumista.

Valtuustoryhmien välillä on varsin suuria eroja jo pelkästään kaupungin taloustilanteen peruskysymysten tulkinnasta. Siitä huolimatta neuvottelijat aidosti yrittivät, ja onnistuivatkin saavuttamaan kohtalaisen mukinnenevän kompromissin. Etenkin ottaen huomioon nykyisen ja tulevan taloudellisen tilanteen vaikeuden se on varsin hyvä suoritus. Ennen kaikkea budjettiprosessi osoittaa, että valtuustoryhmillämme on kykyä sopia asioista ja myös pysyä sovituksessa. Jo aiemmin päätetyistä 1 %:n vuotuisesta tuottavuustavoitteesta ja 435 miljoonan euron vuotuisesta investointikatosta on pidetty kiinni. Jos näistä pidetään kiinni vastaisuudessaakin, kuten on sovittu, on se nähdäkseni tämän valtuuston suurin saavutus.

Hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden budjetti tarkoittaa myös jonkinasteisia sopeutustoimenpiteitä eri hallintokunnille. Näin pitääkin olla, kun taloustilanne on ja tulee myös tulevina vuosina olemaan kehno. Samalla täytyy silti huolehtia myös siitä, että Helsinki pysyy riittävän houkuttelevana kuntana yritysten ja veronmaksajien silmissä suhteessa kilpailijoihinsa. Tämä edellyttää myös kykyä priorisoida menoja. Helsingin kilpailuvaltit suhteessa naapureihinsa ovat monella tapaa vähäiset. Asuminen on Helsingissä kalliimpaa, ja autoileville keskiluokkaisille perheille kehyskunnat saattavat olla houkuttelevampia kotipaikkoja. Helsingin ehdottomia valtteja ovat kuitenkin helsinkiläiset koulut, joiden korkea arvostus saa monen lapsen vanhemmat pitämään kirjansa Helsingissä. On tärkeää, että

6.11.2013

vastaisuudessaakin Helsinki panostaa monipuoliseen opetukseen, jotta se säilyy yhtenä kaupungin keskeisistä vetovoimatekijöistä.

Budjettikirjauksen mukaisesti 10 vuoden investointisuunnitelmaa tarkistetaan opetuksen osalta vuoden 2015 talousarvioraamin julkaisuun mennessä. Tämä tarkistus toteutetaan opetusviraston talous- ja suunnittelukeskuksen sekä opetusviraston yhteistyönä. Samalla on keskeistä huolehtia siitä, että ammatillisen koulutuksen tilat pystytään myös varustamaan asianmukaisesti. Kaupungin etu on, että se pystyy myös vastaanottamaan ne ammatillisen koulutuksen aloituspaikat, jotka sille on myönnetty.

Parhaat kaupunginvaltuutetut.

Budjettikirjauksen mukaan kulttuurikeskus valmistelee yhteistyössä kaupunginkirjaston, kaupunginmuseon, taidemuseon, kaupunginorkesterin ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa ehdotuksen kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamisesta. Ehdotuksen on oltava valmiina toukokuun loppuun mennessä. Kirjattuna tavoitteena on, että kulttuurialan hallinnointi kokonaisuudessaan paranisi.

Hallintorakenteiden uudistamisessa tulee olla ennakoluuloton. Ole-massa oleva päätöksentekorakenne ei välttämättä ole aina optimaalisin. Toisinaan voi olla, että yhdistämällä pienempiä yksiköitä suuremman organisaation alle voidaan saada aikaan tehokkuutta ja synergiaetuja ja toisaalta karsia päällekkäisyyksiä. Aina suuri ei kuitenkaan ole kauneinta ja tehokkainta. Monessa tapauksessa pienet yksiköt voivat olla myös mammuttiorganisaatioita ketterämpiä. Kysymyksiä herättää se, millaisia synergiaetuja olisi mahdollisesti saavutettavissa sellaisessa organisaatiossa, jossa hyvin erityyppiset kulttuurilaitokset niputettaisiin saman viraston alaisuuteen.

Kannan huolta ennen muuta siitä, ettei kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamisprosessissa päädytä sellaiseen ratkaisuun, joka loisi pohjaa eri kulttuurilaitosten vastakkainasettelulle. Yhdessä isossa organisaatiossa saattaisi voimistua myös eri kulttuurilaitosten välinen kateus ja kilpailu samoista resursseista. Pahimmassa tapauksessa tämä voisi johtaa tilanteeseen, jossa poliittiset päättäjät omien mieltymystensä mukaisesti suosivat yksiä kulttuurialoja toisten kustannuksella. Toivottavasti huoleni on kuitenkin aiheeton ja kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakennetta uudistettaessa myös sen mahdolliset riskit huomioidaan.

6.11.2013

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos ryhmien neuvottelijoille ja virkamiehille siitä, että budjetti on nyt puheita ja päätöksiä vaille aika pitkälle valmis. Kokoomuksen ryhmänvetäjät Laura Rissanen ja Lasse Männistö ovat täällä kertoneet jo ryhmämme yleisistä linjoista, joten en niitä toista, vaan käytän tätä tilaisuutta hyväksi kiinnittääkseni huomion muutamiin mielestäni myönteisiin investointihankkeisiin ja tulevaisuuden osalta pariin kiinnostavaan kysymykseen. Nämä liittyvät kaupunkisuunnitteluun, kirjastoihin ja terveydenhuoltoon.

Ensiksi kaupunkisuunnitteluun liittyvä asia. Me olemme yhteisesti hyväksyneet valtuustossa yksimielisesti tavoitteen kaavoittaa 5 500 asuntoa ja 500 000 kerrosneliömetriä vuodessa. Tämä tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Toivon, että tämä mielletäisiin kristallinkirkkaaksi tulostavoitteeksi kaupunkisuunnitteluviraston ja -lautakunnan lisäksi myös kaupunginhallituksessa ja täällä -valtuustossa. Elleivät asuntorakentamisen kaavat tule hyväksytyiksi, paitsi tuhlaamme kaupungin virkamiesten arvokasta työaika, niin myös vaikeutamme ihmisten mahdollisuuksia saada asuntoja, puhumattakaan siitä kilpailukyvyistä, taloudellisesta toimeliaisuudesta, työstä ja verotuloista, jotka menetämme naapurikuntiin.

Toiseksi kulttuurin puolelta ottaisin muutaman myönteisen investointiasian. Kaupunginteatterin peruskorjaus toteutunee tällä valtuustokaudella, tosin tämän budjetin investointiosan ulkopuolella, Teatterisäätiön omalla lainalla toteutettavana hankkeena. Toiseksi pidän myönteisenä sitä, että kirjastotoimi, joka on Suomen kansan sivistyksen kehto, jatkaa elämäänsä ja kehittyy tämän budjetin linjauksilla myös Helsingissä. Toivon, että keskustakirjasto etenee jo tällä valtuustokaudella, mutta sitä odotellessa on myönteistä, että Töölön kirjastolle saadaan 6 miljoonaa euroa vuosina 2014—2015 toteutettavassa peruskorjauksessa. Töölön kirjaston käyttöaste on todella korkea, kuten muissakin lähikirjastoissa eri puolilla kaupunkia.

Lopuksi heitän ilmaan kysymyksen liittyen keskusterveysasemiin. Budjettikirjan sivulla 418 mainitaan keskusterveysasema, joka toteutetaan vuokrakohteena. Tämä tarkoittanee Kalasataman keskusterveysasemaa eikä kantakaupunkiin harkinnassa olevaa keskusterveysasemaa. Sinisen kirjan lopussa olevasta investointilitteestä käy ilmi Kalasataman terveysaseman pinta-ala, joka on 8 500 neliömetriä, ja sen vuokra, on joka on arvioita 2,6 miljoonaksi euroksi vuodessa. Jos tilojen elinkaari on noin 40 vuotta, niin se on yhteensä 100 miljoonaa euroa. Tie-

6.11.2013

dän, että sote-lautakunta valmistelee tätä asiaa, ja tämä asia on edelleen keskeneräinen, mutta kysymykseni on se, että kannattaisiko näitä keskusterveysasemia kuitenkin jatkossa toteuttaa nykyisiin sairaalatiiloihin sen sijaan, että käytämme kalliita vuokratiloja.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Budjettiesitys on hyvä. Kannatan sitä.

Ledamoten Oker-Blom

Herr ordförande, ärade fullmäktigeledamöter.

Svenska Dagen till ära så tänkte jag hålla det här talet helt och hållet på svenska. När jag satt i stadsstyrelsen inför finanskrisen 2008 så gick vi in för en linjedragning att vi fortsätter med investeringar precis som förut för att inte ytterligare försämra läget genom att skära ner och spara i en kris som vi trodde att skulle bli relativt kort.

Det blev lite längre som vi alla vet och vi har inte kommit ur den egentligen ännu heller, men jag tror fortfarande att den här strategin som Pajunen drog upp var helt rätt, det vill säga det skulle ha varit ödesdigert att staden då samtidigt som mycket annat gick kraftigt nedåt också skulle ha dragit in och börjat spara och trampa på bromsen. Tyvärr har lite den här växeln blivit på. Det som har förvånat mig i diskussionen nu, men också redan tidigare är att vi talar om investeringar som om de skulle vara automatiska överföringar till stadens balans, som om vi skulle sätta pengar på vårt konto och den vägen kunna avkasta mer.

I ett bolag räknar man att varje investering är någonting som kommer att ge mer och du kan alltid motivera en investering med att det ger större avkastning i framtiden, annars skulle inte bolagen göra investeringar. Men i staden, i en kommun, är det lite annorlunda och jag har föreslagit redan tidigare och föreslår igen att vi borde särskilja mellan investeringar som görs i den typen av infrastruktur och i den typen av byggnader eller annat i staden som aldrig kommer att ge oss en enda euro i avkastning, och sedan, å andra sidan den typen av investeringar, till exempel bostäder som hyrs ut eller annan infrastruktur som ger oss intäkter. På det sättet skulle vi få klarhet i det här att alla våra investeringar verkligen inte är sådana som ökar balansen och därmed någon slags teknisk avkastning som vi senast idag fick höra. Om vi investerar i infrastruktur av den typen som inte ger oss hyresintäkter eller andra intäkter, så de facto ökar det bara våra utgifter framöver genom större avskrivningar.

6.11.2013

Tyvärr tycker jag att den här salen inte ännu har slagits av den kris-medvetenhet som jag tycker att vi borde ha slagits av, och redan nästa år så kommer vi att vara i en ytterligare sämre situation än vad vi är nu. Men speciellt från 2015 framåt så kommer det att bli riktigt tuffa tider och jag skulle önska och hoppas att vi redan nu inför nästa år och i början på nästa år skulle kunna göra de relativt svåra och modiga beslut som krävs, men som vi alla vet från andra sammanhang i historien, så är det ändå lättare att göra ett svårt beslut tidigare än senare.

Budgeten kan naturligtvis för min del också godkännas, men jag hoppas att varje fullmäktigeledamot funderar på vilken kris vi är i och funderar också kanske på det som har kommit fram idag, bland annat i Rauhamäkis taltur att vår skuld har ökat från nästan ingenting år 2007 till snart två miljarder.

Tack.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Edelliseen valtuutettu Niirasen puheenvuoroon liittyen haluaisin täsmentää tätä, ettei valtuutetuille jää väärää mielikuvaa. Seuraavassa soite-lautakunnan kokouksessa tullaan päättämään, että lautakunta antaa kiinteistövirastolle lausunnon siitä, että Kalasataman vuokrahanke tul-taisiin toteuttamaan niin, että siinä on vajaa 18 000 kerrosalaa tätä asemaa varten ja että sen vuokrahinta olisi 17 euroa neliö. Nämä ovat erittäin hyvät ja kohtuulliset ehdot, jos ajatellaan kantakaupungin nykyistä vuokratasoa ja myös sijaintia ynnä muuta. Se, mitä tapahtuu sit-ten keskustan toiselle terveysasemalle, on valmistelussa ja tullaan ai-kanaan sitten päättämään, mutta nämä ovat kaikki ihan budjetin mu-kaisia.

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Ensinnäkin kiitän Helsingin kaupunginjohtajaa siitä, että kunnallisvero ei ensi vuonna nouse. Kuitenkin Helsinki otti 2 065 miljoonaa euroa lisää velkaa ja kaupungin velkataakka tulee kaksinkertaistumaan seuraavan kahden vuoden aikana. Tämän seurauksena keskeiset kaupun-

6.11.2013

gin kehittämiskohteet jäävät toteuttamatta. Monien valtuutettujen aloitteet ja hyvät ehdotukset hylättiin lautakunnissa rahan puutteen takia.

Velanoton lisäksi kaupunki kiristää erilaisia piiloveroja, esimerkkinä asukaspysäköinnin hinnat menojen kattamiseksi. Tämän seurauksena Helsingin kaupunkilaisille jää entistä vähemmän rahaa elämiseen. Makrotasolla tämä vaikuttaa yritysten kannattavuuteen ja työllisyyteen. Tänä vuonna 30 000 työtöntä on kuukausittain luopunut työhausta sen vuoksi, etteivät he usko saavansa töitä.

Paisuvan julkisen sektorin pyörittämiseksi tarvitaan lisää rahaa. Tänä vuonna Helsingin kaupunki sai 2 832 miljoonaa euroa verotuloa. Toisin sanoen meillä on rahaa, mutta kysymys on, mihin tämä raha on käytetty. Kaikkiaan 4,4 miljardin euron toimintamenoista 54 % eli yli puolet meni sosiaali- ja terveysvirastolle. 35 % meni henkilöstön palkanmaksuihin. Ensi vuoden talousarvioehdotuksen mukaan korjaushankkeet myös syövät valtavan määrän resursseja. Mitä jos tästä alkaen allokoimme rahoja vastuullisesti hyviin hankkeisiin ja valvomme niiden toteuttamista ja tällä tavoin yritämme lieventää kaupungin taloustaakkaa.

Edellisellä kerralla, kun esitin ponnen asian tiimoilta, totesin avauspuheenvuorossani, että Helsingin kaupungin tuli tukea nuorten liikuntamahdollisuuksia, mutta valvoa rahankäyttöä. Valtuutettu Ulla-Maria Urho ja valtuutettu Paavo Arhinmäki tahallaan antoivat ymmärtää, että kaupungin myöntämä lainanvalvonta on kohtuutonta ja tarpeetonta. Kaikki tiedot ja asiakirjat ovat julkisia ja jälkeenpäin tarkistettavissa, joten tarkistin asian. Helsingin kaupunginhallituksen julkisessa päätösesityksessä ei ollut minkäänlaista mainintaa lainankäytön valvonnasta toisin kuin mitä valtuutettu Ulla-Maria Urho väitti. Vaikka hankkeen kokonaisbudjetti oli eritelty lainahakemuksessa, kaupungin myöntämää lainaosuutta ei ollut eritelty. Tämän seurauksena jää täysin auki, mihin kaupungin myöntämä lainaraha käytetään tarkalleen, kuinka paljon tästä summasta tullaan käyttämään ja mitä tapahtuu, jos hanke ei toteudukaan lainahakemuksen mukaisesti. Helsingin kaupunginhallitus on myöntänyt lukuisia vastaavia lainoja ilman systemaattista valvontaa, koska kaupunginhallituksen jäsenien mukaan näin on aina tehty.

Helsingin kaupunginvaltuutetut vastaavat kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Helsingin valtuutettujen velvollisuus on valvoa kaupungin toimielinten toiminnan lain- ja tarkoituksenmukaisuutta. Siksi Helsingin kaupungin holtiton velanotto ja kohtuuton elinkustannusten nousu pistävät meitä valtuutettuja pohtimaan, olemmeko aina toimineet vastuullisesti julkisen sektorin hankkeiden käsittelyssä ja budjettiallokoinnissa.

6.11.2013

Lopuksi, kannatan valtuutettu Yrjö Hakasen talousarvioaloitetta työllisyyden edistämisestä. Haluaisin esittää seuraavan vastaesityksen: Vuoden 2014 talousarvion raami ja taloussuunnitelman 2014–2016 pohjaan lisätään 5 miljoonaa euroa käytettäväksi työpaikkojen luomiseen, nuorten työllistämisen, aloituspaikkojen ja vaikeasti työllistyvien työpaikkojen luomiseen.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kannatan sitä talousarviota, jonka Yrjö Hakanen on esittänyt siinä talousarviossa, joka on nyt jaettu kaikille valtuutetuille, ja esitän sen tiimoilta vastaesityksen. Eli työllisyyden edistämiseksi allokoidaan 5 miljoonaa lisärahoitusta.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Ei. Tämä lause meni näin, että kannatan Yrjö Hakasen talousarvioaloitetta työllisyyden edistämisestä, joka näkyy tuossa talousarvion aloitteen manuaalissa, joka on nyt jaettu kaikille kaupunginvaltuutetuille.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta puheenjohtajan on tässä nyt syytä kyllä kuunnella ymmärtäväisesti esityksiä ja mitä niillä tarkoitetaan. Tässä selvästi tarkoitettiin työllisyyttä koskevaa vastaesitystä, joka on meille sähköiseen päätöksentekojärjestelmään tehty, jota valtuutettu Xia halusi kannattaa. Tämä on minun tulkintani, ja puheenjohtajan ei kannata tässä nyt takertua sanaan aloite. ?

Valtuutettu Xia

Mielestäni valtuutettu Yrjö Hakanen on kertonut hyvin selkeästi, eli tarkoitus on kannattaa nimenomaan Hakasen esittämää työllisyyteen liittyvää aloitetta.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

6.11.2013

Aloitetta, joka on tuossa talousarvion ?

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluan kiinnittää huomiota liikuntaan. Nuorten FunAction- ja EasySport-toiminnot on suunnattu niille nuorille, jotka eivät ole seuratoiminnassa mukana. Toimintaa on rahoitettu tähän vuoteen asti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmarahoilla, jotka eivät ole enää käytettävissä. Budjettiesityksessä on varattu näihin toimintoihin 220 000 euroa, vaikka liikuntalautakunnan esitys toiminnan turvaamiseksi oli 600 000 euroa. Kaupunki on tarjonnut FunActionin ja EasySportin avulla liikuntamahdollisuuksia viikoittain noin 2 500 lapselle ja nuorelle, joista 40 %:lla on monikulttuurinen tausta. 75 % EasySport-toimintaan osallistuneista kertoo harrastaneensa ohjelman ansiosta liikuntaa aiempaa enemmän. Nuorten liikkumisella on suuri merkitys sekä nuorten hyvinvoinnille että elämänmittaisille liikuntatottumuksille.

Esitäkin FunAction- ja EasySport-toiminnan turvaamiseksi budjetissa kohtaan Sivistys- ja henkilöstötoimi, 4 41 Liikuntatoimi ja palveluiden hankinta lisäystä 380 000 euroa. Lisäksi esitän Liikuntaviraston perustoiminnan turvaamiseksi kohtaan Investointiosa 8 09 Irtaimen omaisuuden hankinta liikuntalautakunnan esityksen mukaisesti lisää 235 000 euroa.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoiverit.

Budjetista kokonaisuudessaan olisi paljonkin sanottavaa, mutta täällä on puhuttu jo sen verran paljon, että hyppään näitten yleisesittelyjen ja kommentointien ylitse, ja teen suoraan kolme ponsiesitystä, jotka mielestäni täydentävät budjettia ja ovat sellaisia, jotka valtuuston näkökulmasta voisivat olla järkeviä ohjaustyökaluja niitten käsittelemien asioiden jatkoselvittelyjen osalta. Ensimmäinen kuuluu:

Valtuusto edellyttää, että asukastalojen ja aluetyötoiminnan nykyinen laajuus turvataan myönnettävien määrärahojen puitteissa. Käytännössä tarkoittaa sitä, että kun sote-puolella tämä asukastalojen ja aluetyön järjestely on menossa uusiksi, niin näitten tässä budjetissa myönnettyjen määrärahojen puitteissa tämä puoli huomioidaan riittävällä

6.11.2013

painokkuudella. Kyse on siis toiminnasta, joka itse asiassa lisää vapaaehtoistyön määrää, ja sen alas ajaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että ennaltaehkäisevän sosiaalityön puolelta häviää paljon enemmän kuin mitä sinne oikeastaan ollaan pistämässä tai on pistetty tähän saakka.

Toinen ponsi kuuluu:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään, voidaanko sitova päätös Kruunuvuoren sillan rakentamisesta tehdä vuoden 2014 aikana, jotta siltapäätöksen tuottama maan arvonnousu koituu kaupungin eikä tonttien tulevien haltijoiden hyödyksi. Budjetissa meillä on ryhdytty aientamaan Kruunuvuoren sillan toteutusaikataulua, mutta sitovaa päätöstä ei tietenkään tässä vaiheessa vielä ole tehty. Haluan kiinnittää huomion ja selvityttää, että jos ollaan päätymässä siihen, että se todella tehdään niin kuin mielestäni budjetti antaa ymmärtää, niin silloin se sitova päätös kannattaisi tehdä ensi vuoden aikana ennen kuin tontinluovutus lähtee liikkeelle. Sitten jos taas tämä päätös tehdään myöhemmin, ja se on myönteinen sille sillalle, niin silloin maan arvonnousu menee niille, jotka omistavat ne tontit ja kiinteistöt. Jos taas se tehdään ensin, niin silloin se vaikuttaa myyntihintaan. Tämä tarkoittaa minusta aika vakavastikin sitä, että kaupungin etu olisi tehdä päätös nopeutetussa aikataulussa.

Sitten kolmas ponsiesitys:

Valtuusto edellyttää, että kiinteistöjen myynnin toteutumista seurattaessa tarkkaillaan myös, että kaupunki ei nostettujen myyntitavoitteiden takia päädy myymään kiinteistöjä itselleen epäedulliseen hintaan. Tämä kuulostaa melkein triviaalilta, että totta kai, eihän näin tehdä. Mutta kun käytännössä maanmyynti toimii tässä kaupungissa sillä tavalla, että kun myytävää alaa alkaa olla enemmän, niin rakennusliikkeet osaavat kyllä laskea, mitä kannattaa tonttitarjouskilpailuissa antaa. Eli kuten normaali markkinatalous menee, että tarjonnan kasvaessa hinta laskee. Sitten jos pidämme hyvin ahtaasti kiinni tästä myyntitavoitteestamme, niin huomaamme jossain vaiheessa, että itse asiassa myymme paljon halvemmalla kuin mitä kannattaisi, kuin mitä toisissa olosuhteissa saataisiin tai mitä tontit tuottaisivat, jos ne ovat vuokralla. En vastusta näitä myyntejä enkä myymistä. Se on kaupungille ihan hyvää pääomaa ja tar-

6.11.2013

peellista tällaisella tilanteessa, mutta me emme saa antaa tämän myyntitavoitteen ohjata hintaa meille epäedulliseksi. Tämä ponsi edellyttää, että sitä aidosti tarkkailtaisiin samaan aikaan ja vedetään sitten oikeat johtopäätökset, että onko se myyntitavoite hyvä, pitäisikö sitä nostaa vai laskea seuraavalla kierroksella. Tämä on ajatukseni.

Kiitoksia.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande, bästa fullmäktige.

Svenska Dagen till ära är det en glädje att tala svenska till er och med er idag.

Jag vill börja med att understöda två klämförslag som har presenterats. Jag hann bara ? på det tredje, av Rantanens klämförslag, men det vill jag gärna understöda så det är fixat. Och det andra som jag vill göra ? Yrjö Hakanens klämförslag som gäller det här demokratiprojektet, särskilt deltagande budgetering så den klämman har också mitt stöd. Om den inte har haft det förut så har den det nu.

Sen två andra saker, dels om den stora linjen. Det är tre saker som jag vill fästa fullmäktiges uppmärksamhet vid i det budgetbeslut som fattas idag. För det första så har vi efter flera års svårt arbete i fullmäktige fått ett genombrott för en bättre politisk styrning av budgetberedningen och budgetprocessen än vad vi har haft förut. Så vi har nu en mer objektiv och neutral grund för ? budgetbeslut vi har haft förut. Det är ett stort framsteg. För det andra vill jag lyfta fram det att budgeten innebär en medveten och, tycker jag, klok satsning på de unga i Helsingfors, särskilt på yrkesutbildningen. För det tredje vill jag fästa uppmärksamhet vid det allra viktigaste i årets budgetbeslut, nämligen det att vi idag beslutar om starkare styrning av välfärdspolitik som är det allra viktigaste i det kommunala uppdraget, är välfärdspolitik, "hyvinvointipolitiikka".

Vi fattar beslut om att satsa mer på kvalitativ styrning av välfärdspolitik än tidigare. Det är viktigt därför att vi har en strategi som är problematisk ur välfärdspolitiskt synvinkel. Vi har tre centrala mål: vi ska spara 1 % varje år, vi ska göra strukture reformer som innebär en viss privatisering – vi får införa servicesedlar – och vi ska för det tredje öka jämlikheten och minska orättvisorna i Helsingfors.

6.11.2013

Det är inte säkert att de här tre linjebesluten går att kombinera. Därför är det av yttersta vikt att vi nu beslutar att vi alla från och med nu gör en välfärdspolitisk bedömning av de budgetbeslut vi i fortsättningen fattar, så att fullmäktige gemensamt kan ta ansvar för om vi måste ändra vår tyngdpunkt eller ändra våra strategiska beslut för att göra strategin mer koherent. Så det här är det allra viktigaste beslutet i den här budgetbehandlingen idag. Det var den stora grejen. Sen vill jag ta fram en viktig detalj och jag ser fram emot Gunvor Brettschneiders klämförslag som gäller den här detaljen. Vi har på budgetboken, på sidan 218 en problematisk passage. Det gäller invaliders och socialt handikappades avgiftsfria månadskort. Det står så här på sidan 218; Genom att ta avstånd från rätten till Helsingfors regiontrafiks avgiftsfria månadskort i fråga om de klienter som får färdtjänster med stöd av lagen av service och stöd på grund av handikapp och socialvårdslagen uppnås en kostnadseffekt på en miljon euro. Den kostnadseffekten kanske vi kan undvika genom att ? en del av de medel som social- och hälsovårdsnämnden kan fördela nästa år genom att använda en del av de medlen till att bevara den här förmånen för de handikappade.

Tack så mycket.

Valtuutettu Relander

Ärade ordförande. Bästa ledamöter.

Jag ska också fira Svenska Dagen genom att tala svenska denna gång. Trevlig Svenska Dagen åt alla! Den bra nyheten är också den att på det här sättet talet kanske blir lite kortare än det annars skulle vara.

Jag skulle vilja tacka våra budgetmakare för att ni vågade titta framåt och utveckla vår stad även om förhållandena är osäkra – även svåra. Jag är personligen glad över det att staden ska budgetera pengar till planering av vårt framtida centralbibliotek. Helsingfors är huvudstaden i landet som utan tvivel är det ledande bibliotekslandet i hela världen. Jag anser att det är vår glädje och samtidigt vår skyldighet att utveckla Helsingfors på sådant sätt att den ska ta sin ställning som huvudstad – inte bara av det här landet men också av hela biblioteksvärlden. Alla vet att våra skolor är fulla av PISA-turister men detsamma gäller också för bibliotek. Finland har ett ökande antal biblioteksturister som kommer att studera våra system. Samtidigt måste vi ta ökande hänsyn till innehållet av våra kulturella institutioner.

Tölövikén har faktiskt blivit en Jurassic Park av monumentala hus för kulturella verksamheter; där finns Operahuset, Sanoma-huset, Finlandia-huset, Musikhuset, kommande bibliotekshuset och Posthuset

6.11.2013

som ska bli K-Supermarket, men huset blir kvar där i alla fall. Efter det sista huset på området blir färdigt 2018 anser jag att det ska vara högsta tiden att investera i själva verksamheten. I budgeten fick centralbiblioteket planeringspengarna men samtidigt avböjdes förslaget för att öka stöd för kulturellt verksamhet.

Bästa ledamöter.

Det är fint att äga vackra, stora och monumentala hus, men innehållet, själva kulturella verksamheten saknar resurser. Därför föreslår jag att efter att ha skålat för centralbiblioteket 2018 överför vi vikten av kulturella investeringar till innehållet av våra fina hus så att vår park skulle vara full av mindre och livliga dinosaurier.

Tack.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja. Bästa ledamöterna.

Toisin kuin valtuutettu Männistö, itse näen, että talousarvio muuttaa myös konkreettisesti helsinkiläisten elämää. Erityisen tyytyväinen olen siihen, että talousarviossa vihdoinkin puututaan päivähoidon lapsimäärien systemaattiseen aliarviointiin. Tämä on askel oikeaan suuntaan. Kunnallisen päivähoidon hyvä saatavuus on yksi tärkeimpiä lapsiperheiden arkeen vaikuttavia asioita. Kun päivähoitopaikka on saatavilla läheltä tai päivittäisen reitin varrelta, se helpottaa huomattavasti vanhempien elämää ja työssäkäyntiä. Näin ainakin osa valtuutettu Rydmanin mainitsemista Helsinkiä karttavista autoilevista keskiluokkaisista lapsiperheistä voi halutessaan luopua autostaan, kun sitä ei välttämättä tarvita päivittäisen liikkumisen tueksi. Tilastojen mukaan kehyskuntien osuus pääkaupunkiseudun kasvusta onkin kääntynyt jyrkkään laskuun vuoden 2005 jälkeen. Myös lapsiperheet haluavat tätä nykyä asua kaupungissa, eivätkä välttämättä Espoossa.

Toinen lapsiperheille tärkeä kirjaus on varhaiskasvatusviraston käyttötalouden kömpelön budjetoinnin korjaaminen, josta ei nyt tässä yhteydessä sen enempää. En siis allekirjoita myöskään valtuutettu Honkasalon näkemystä siitä, että varhaiskasvatusvirasto olisi nyt surkeassa jamassa ja lapset heitteillä, koska kaikkia epäkohtia ei kyetä korjaamaan istuvan valtuuston ensimmäisessä omassa talousarviossa. En myöskään usko, että Helsingin päivähoidon tila olisi lasten oikeuksien sopimuksen vastainen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö vielä olisi tehtävää ongelmien korjaamiseksi. Suurin valtuustoryhmä kokoomus

6.11.2013

on ainakin puheidensa perusteella voimakkaasti sitoutunut päivähoidon ongelmien korjaamiseen. Tähän ryhmäpuheeseen varmasti palataan, jos näin ei syystä tai toisesta kävisikään.

Lapsiperheiden lisäksi Helsingin on huolehdittava myös perheettömistä sekä asunnottomista, joiden parissa tehtävä etsivä työ on osoitettu Helsingissä lähityöhankkeelle. Lähityö on sosiaali- ja terveysviraston hanke, jossa sosiaalityöntekijät jalkautuvat kadulle eri kaupunginosissa. Lähityöntekijät voivat puuttua sosiaalisiin ongelmiin, ohjata ihmisiä palvelujen pariin ja toimia kaupunginosayhteisön ja hallinnon välittäjänä. Kysymys on pienestä rahasta, puolesta miljoonasta eurosta vuositasolla. Toivoisinkin, että sosiaali- ja terveyslautakunta voisi käyttää pienen osan 5,6 miljoonan euron korvamerkitsemättömästä määrärahasta menestyksekkään lähityöhankkeen jatkamiseen.

Lopuksi kannattaisin myös Valtuutettu Rantasen ponsia.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Tässä kun olen iltapäivän ja alkuillan aikana kuunnellut valtuutettujen puheita, olen monta kertaa todellakin miettinyt, mitä sitä itse tuli päivällä vastattua toimittajalle kysymykseen, mikä muuttuu tavallisen helsinkiläisen näkökulmasta. Itse vastasin lähes samoilla sanoilla kuin valtuutettu Männistö, että ei juuri mikään. Minä näen kyllä aika vahvasti niin, että tämä budjetti toteuttaa ensi vuonna aika tavalla samanlaista toimintaa Helsingin kaupungissa kuin mitä se on ollut tänä vuonna, viime vuonna tai sitä edellisenä vuonna. Ei tämä budjetti suuria muutoksia siihen tee.

Minä olen itse myös sitä mieltä, että meillä Helsingissä on valtaosin erinomaiset palvelut. On varmasti niitä kipukohtia, joihin tälläkin budjetilla pyritään puuttumaan. On varmasti niitä kipukohtia, joita jää jatkosakin ja joihin me joudumme tulevana vuosina miettimään yhä uudelleen yhä luovempia ja innovatiivisempia ratkaisuja. Useissa puheenvuoroissa on todettu, että meidän taloudellinen tilanteemme ei varmaan tule tästä helpottamaan, vaan päinvastoin, tulevat vuodet saattavat olla

6.11.2013

tiukempia. Ne eivät kaikin osin johdu suinkaan meidän omista päätöksistämme, ja valitettavasti me emme pysty kaikkea tässä salissa päättämään niin, että kaupungin tulevaisuus olisi erityisesti taloudellisen tilanteen osalta valoisampi. Näissä kysymyksissä me joudumme katsomaan myös toisiin päättäjiin, toivomaan että valtion tason päätökset ja laajemmalti kaiken kaikkiaan kaikki se, mikä vaikuttaa talouspolitiikkaan Suomessa, olisi suotuisaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Yksi asia, johon helsinkiläisenä päättäjänä voin olla erinomaisen tyytyväinen, on se henkilöstöpolitiikka, jota meidän kaupunkimme noudattaa ja jota myös tämä budjetti meitä auttaa noudattamaan. Kun seuraa sitä, minkälaisia päätöksiä joissakin muissa kunnissa tehdään tiukan taloudellisen tilanteen edessä, en voi olla muuta kuin tyytyväinen siihen linjaan, että me olemme päättäneet, että Helsinki ei irtisano ja ennen kaikkea Helsinki ei lomauta työntekijöitään. Minun mielestäni missään kunnassa ei ole oikein se, että laitetaan kunnan omat työntekijät maksamaan siitä, jos poliittiset päätöksentekijät ovat suunnitelleet väärin kunnan taloutta. Siitähän siinä pidemmällä tähtäimellä kuitenkin on kysymys, jos eletään laajemmalti kuin mitä tuloja on. Tietenkin niin kuin totesin jo aikaisemmin, niin se ei aina ole kyllä kysymys omista päätöksistä, ja aina emme pysty yksin siihen vaikuttamaan, mitä rahaa meillä on käytettävissä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä meidän valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossamme todettiin, että neuvotteluissa 14 miljoonaa suunnattiin uudelleen – 0,3 % budjetista. Ryhmäpuheen pitäjämme, Timo Laaninen, totesi myös, että tämä ei kerro täyttä totuutta siitä, mitä budjettineuvotteluissa tehtiin. Näin on. Niissä nimenomaan neuvoteltiin myös monista erinomaisen tärkeistä kirjauksista. Toivon useina vuosina neuvotteluissa mukana olleena – joskus myös siihen pettyneenä, että ne kirjaukset eivät ole aina toteutuneet sillä tavalla kuin neuvottelijat ovat toivoneet – että tänä tulevana vuonna emme joudu siihen pettymään. Poliittiset päätöksentekijät toivovat, että hyvä yhteistyö virkakoneiston kanssa jatkuu ja se henki ja tahto, mitä neuvotteluissa on kirjattu, toteutuu ensi vuonna käytännön toiminnassa.

Valtuutettu Koivulaakso (vastauspuheenvuoro)

Tässä on jo useamman kerran tänään viitattu lomautuksiin muissa kunnissa ja kiiteltu Helsinkiä siitä, ettei lomauteta ja käytetty sitä perus-

6.11.2013

teluina mitä erinäisimpiin asioihin. Helsingillä ei ole laillisia perusteita lomauttaa ihmisiä, joten se on täysin tyhjä argumentti eikä sitä ehkä tarvitsisi enää kauhean monta kertaa kuulla.

Valtuutettu Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En malta olla ensin kommentoimatta äskeistä keskustelua. Mielestäni valtuutettu Peltokorpi ihan hyvin perusteli sen pitkäjänteisen poliittisen työn, jota on tehty sen eteen, että Helsingillä ei myöskään ole laillisia perusteita lomauttaa henkilökuntaansa. Helsingin taloutta on hoidettu kestävästi, ja sen lisäksi meillä on ollut julkilausuttuna se politiikka jo pitkään, että Helsinki ei irtisano työntekijöitään, että työsuhteet Helsingissä ovat pysyviä. Minä ainakin uskon, että se on hyvä politiikka, joka luo turvaa ja tulevaisuudenuskoa niille ihmisille, jotka Helsingin kaupungilla ovat töissä.

Arvoista valtuuston puheenjohtaja.

Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla on tapahtunut ja tapahtumassa monia selvästi pysyviä kulttuurin muutoksia: Lapsiperheet jäävät taas kaupunkiin. Muuttoliike kehyskuntiin on tyrehtynyt. Lapsiperheet, jotka aikaisemmin lähtivät pois pääkaupungista, jäävät nyt tänne, valitsevat elää elämänsä tiiviissä kaupungissa. Nämä lapsiperheet tarvitsevat myös aikaisempaa enemmän päivähoitopaikkoja ja aikaisempaa enemmän laadukkaita palveluita. Ensi vuoden talousarvio vastaa aikaisempaa paremmin siihen, että lapsimäärä Helsingissä päivähoidossa on kasvanut useiden vuosien ajan. Investointisuunnitelmassa on myös sitouduttu toteuttamaan kaikki olemassa olevat suunnitelmat uusista päiväkodeista. Pidän näitä linjauksia erittäin hyvinä, koska useiden helsinkiläisten perheiden, lukemattomien helsinkiläisten perheiden elämässä päiväkotia, sen sijainti ja se miten hyvää hoitoa päiväkodissa saa, on itse asiassa kaikkein tärkein arkeen vaikuttava palvelu.

Tässä keskustelussa on paljon käyty läpi sitä, minkälainen itse asiassa on valtuustostrategiassa sovittu tuottavuustavoite. Itse uskon siihen, että Helsingissä, jossa meillä on paljon hyviä palveluita, runsaasti työntekijöitä, laaja palveluvalikoima, meillä täytyy olla kykyä siihen, että jos-sain määrin myös mietimme sitä, miten asioita voidaan tehdä uudelleen, paremmin ja että myös tällaisten kohtuullisesti kasvavien budjettien maailmassa pystymme takaamaan aikaisempaa paremmat ja vaikuttavammat palvelut niille helsinkiläisille, jotka niitä erityisesti tarvitsevat. Erityisesti tämä koskee kouluja ja päiväkoteja. Meidän täytyy hu-

6.11.2013

lehtia siitä – missä itse asiassa emme ole varsinaisesti epäonnistuneet, mutta joka varmasti vuosi vuodelta voi olla haastavampaa – että kaikista helsinkiläisistä peruskouluista saa laadukasta ja hyvää opetusta. Meidän täytyy myös pystyä kommunikoimaan se asukkaille, että näin todella on. Uusin tutkimustietohan kertoo sen, että itse asiassa helsinkiläiset koulut ovat hyvinkin laadukkaita ja tasa-arvoisia, mutta ennakkoluuloja kouluja kohtaan kyllä kaupunkilaisten keskuudesta löytyy.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Lopuksi, kulttuurimuutokseen kaupungissa liittyy myös se, että pitkän vuosikymmenten tauon jälkeen joukkoliikenteen suosio liikkumismuodoista on kääntynyt kasvuun. Tätä käännettä myös ensi vuoden budjetti ja 10 vuoden investointisuunnitelma omalta osaltaan tukevat.

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

20 valtuustoryhmänvuoteni aikana tämä budjetti on minulle vaikein nieltävä. En ole varmaan ainoa tässä valtuustossa, jolle tämä nieleskely on vaikeaa, mutta mukana silti budjetissa. Mielestäni suurin häviö tässä budjetissa on päiväkodissa oleva lapsi, jos fyysinen tila vähenee tämän budjetin päätöksellä. Kuka haluaa päiväkodeistamme entistä ahtaampia? Minä en ainakaan, enkä varmasti ole tässä salissa ainoa. Tulee väkisinkin mieleen, onko jostain syystä tarkoitus heikentää kunnallisen päiväkodin houkuttavuutta, jos tällainen toteutetaan laskennallisesti joka puolella samalla tavalla. Kannatan lämpimästi Mari Holopaisen pontta tästä asiasta, ja toivon todella, että 8 neliömetrin per lapsi lautakunnassa valmistelemattomana linjaratkaisuna koskee ainoastaan vuotta 2014 ja silloinkin vain uusia rakennettavia päiväkoteja.

Subjektiivinen päivähoito-oikeushan on taannut kaikille päivähoitopaikan jo nyt ja myös samalta päivähoitoalueelta, millä asuu. Mutta päivähoitoalueet ovat niin laajoja, että jatkossa lapsiperheiden arkea tukevana tavoitteena pitäisi olla omalta asuinalueelta löytyvä päivähoitopaikka. Itse pidän yli kilometrin matkaa huonosti auratulla tiellä autottomalle liikaa lapsenhoitomatkana.

Varhaiskasvatusvirasto toimii nytkin äärettömän tehokkaasti. Voisi sanoa, että melkein liiankin. Toivon, että uudessa virastossa voidaan keskittyä laatuasioihin vielä enemmän kuin nyt on ehditty ja että budjetissa pysyminen ja yksityisen hoidon lisääminen eivät olisi ainoat tavoitteet, johon ponnistellaan. Laatuun pitää panostaa, jotta myös erityises-

6.11.2013

tä tukea tarvitsevat lapset saavat tarpeellisen tuen ja kuntoutuksen jo ennen kouluikää. Suomi toisena kielenä ja kotikielen opetus päiväkotikäisenä säästää hyvin paljon koulujen resursseja, auttaa maahanmuuttajataustaisia lapsia onnistumaan kykyjään vastaavasti peruskoulussa, lukiossa ja sen jälkeen muissa opinnoissa.

Hyvänä pidän budjetissa tätä lasten määrän tarkistussysteemiä. Haluaisin varmistaa vain sen, että siinä ei käytetä niitä samoja väestöennusteita pohjana, joilla nyt on saatu nämä tavallaan tilastollisesti liian pienet lapsimäärät, vaan että kehitetään sellainen ennuste neuvoloiden kanssa yhteistyössä, joka vastaisi paremmin sitä lapsimäärää joka päivähoitoon tulee. Ilmeisesti kattavuusprosenttia täytyy myös tarkistaa ylöspäin, kun päivähoitoon kuitenkin niin paljon hakeudutaan. Koulujen ykkösluokkien oppilaaksiottoalueen kannattaisi olla päivähoitopaikkojen suunnittelun pohjana, ja uskon, että varhaiskasvatusvirastokin pitää tätä ihan hyvänä ajatuksena.

Olen myös huolissani opetusvirastosta, joka on mielestäni tässä myös budjetin toinen häviö. Sekin on lapsiin ja nuoriin erikoistunut virasto. On todella hyvä, että valtiolta saa tätä rahaa ryhmäkokojen pienentämiseen – toivon mukaan jatkossakin, ettei käy niin, että oppikoulumallisia ryhmäkokoja ruvetaan sitten jatkossa kehittämään.

Koululaisten iltapäivätoiminnan paikkavaje on mielestäni Helsingin häpeäpilkku, ja pidän tärkeänä, että myös eka- ja tokaluokkalaisille on mahdollisuus päästä mukaan, vaikka olisi kesällä muuttanut alueelle. Tämä on muuttovaltainen kaupunki, täällä tarvitaan kaikille lapsille se paikka, missä voi rauhassa opiskella.

Kiitos.

Ledamoten Brettschneider

Värderade ordförande. Bästa fullmäktige.

Det är glädjande att höra så mycket svenska i salen idag och jag kommer att återge ? med artigheten med att använda vardera nationalspråk såsom vi i allmänhet brukar inom SFP. Som i många talturer har framhållits så måste vi spara i dessa ekonomiskt trängda tider, men sparåtgärderna måste göras med framsynhet och prioriteringarna göras så att sparåtgärderna inte leder till ökade kostnader på lång sikt.

Talousarviossa ehdotetaan, että niin sanotuista vammaiskorteista luovutaan. Tämä asia on kuitenkin, kuten tiedämme, herättänyt paljon

6.11.2013

keskustelua ja tuotu esiin monessa puheenvuorossa myös tässä salissa tänään. Vammaiskortit otettiin käyttöön 2000-luvun alussa ja ovat motivoineet monia – sekä vammaisia, jotka saavat 18 kuljetuspalvelumatkaa kuukaudessa että liikuntarajoitteisia vähävaraisia ikäihmisiä, jotka voivat saada 8 kuljetuspalvelumatkaa kuukaudessa – käyttämään julkisia kulkuneuvoja silloin, kun heidän terveydentilansa tai sääolosuhteet antavat siihen mahdollisuuden. Se on voinut myös johtaa siihen, että kuljetuspalvelumatkoja on jäänyt käyttämättä, mikä tietenkin sekin on säästöä.

I budgetförslaget står det, vad gäller de äldre, en hänvisning till den äldreomsorgslagen som trädde i kraft i somras...toiminnan painopiste siirretään edelleen aiempaa enemmän kotona asumisen tukemiseen. Vanhuspalvelujen virallinen nimihän onkin laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseen ja niin edespäin. Samalla lailla on jo vuosikausia ollut periaatteena vammaisten kohdalla, että he voisivat asua omassa kodissaan ja osallistua yhteiskuntaelämään, kuten kaikki muutkin asukkaat. Luopuminen maksuttomasta HSL-kortista on vastoin näitä periaatteita ja tavoitteita. Olisi tärkeää ainakin siirtymäajan ajaksi säilyttää tämä oikeus kuljetuspalvelua saaville vammaisille ja ikäihmisille, kunnes on löydetty joku muu tapa järjestää näille ryhmille kohtuuhintaiset matkat.

Detta är ett sätt att stöda hemmaboende och undvika anstaltsboende – både för handikappade och rörelsehindrade äldre – vilket är både ur ekonomisk och mänsklig synvinkel en glödande investering.

Bästa ordförande.

Förebyggande arbete är i övrigt också av största vikt, både inom social- och hälsovården. Det är glädjande att förebyggande arbete bland barn och unga har fått större uppmärksamhet numera, men ännu behövs det mera resurser, mera tidigt ingripande och mera samarbete mellan till exempel dagis och skolan och barn ? för att förhindra utslagning. Som exempel på de ökande problemen bland barn och unga kan nämnas att 13 % av barn och unga under 18 år bodde år 2011 i hushåll som fick utkomststöd.

Poliisi otti viime vuonna vastaan noin 2 900 rikosilmoitusta, jossa alle 18-vuotias nuori oli epäiltynä rikoksesta. Sosiaali- ja terveysvirastossa toimii nuorisotyöryhmä, joka on ottanut vastaan ja arvioinut näistä noin 1 700 tapausta. On tärkeää, että tämän ryhmän asiantuntemusta ja työskentelytapaa myös tulevaisuudessa käytetään hyväksi uudessa organisaatiossa.

6.11.2013

Preventivt och stödjande arbete med barn och unga samt deras familjer som är i riskzonen för att slås ut i samhället bör prioriteras och resurserna fördelas i ekonomiskt knappa tider. Och till slut vill jag framställa en kläm. Då stadsfullmäktige godkänner budgeten uttrycker det sin vilja att möjligheten att tillsvidare bibehålla systemet med gratisresor med HRT-resekort för dem som beviljas färdtjänst på basis av handikapplagen eller socialvårdslagen utreds. Systemet kunde finansieras med nuvarande budgetanslag. Målet är att HRT inför en ny, lägre tariff i hela regionen för dessa grupper.

Tack.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa ordförande.

Det är ganska lätt att spinna vidare på det som Brettschneider just sade om det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar. Själv är jag varm förespråkare för understöd för idrottsföreningar, oberoende av vilken sport det gäller och också för olika kulturella verksamheter och kulturellt betingade hobbyn, och efterlyser mer resurser till den sidan.

Muilta osin olen sitä mieltä, että tämä nyt käsillä oleva budjettikirja on sellainen, jonka kanssa emme ainoastaan voi, vaan myös joudumme elämään seuraavan vuoden. Se on tehty niin hyväksi kuin tällä taitavalla neuvottelujoukolla on voitu tehdä, ja olen ylpeä siitä, että saan kuulua näin hyvän joukon lähipiiriin.

Valtuutettu Vuorinen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan valtuutettu Ebelingin toivomuspontta. Mielestäni on tärkeää, että yhteisen vision toteuttamiseksi – hyvinvoiva helsinkiläinen, elinvoimainen ja toimiva Helsinki – hallintokunnat muistavat toiminnassa 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteen edellyttävän erityisesti tuottavuuden parantamista. Menosäästöt palvelun karsimisella eivät ole tuottavuuden parantamista. Tällainen toiminta heikentäisi laatua ja pitkällä aikavälillä lisäisi kustannuksia.

Kiitos.

6.11.2013

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut,

Täällä on esitetty monia hyviä tavoitteita ja toiveita, mutta käytännössä tämä budjettiesitys kyllä valitettavasti tarkoittaa sitä, että peruspalvelujen määrärahat reaalisesti vähenevät usealla 10 miljoonalla eurolla siitä, mitä tänä vuonna taso on. Tämä tehdään tilanteessa, jossa asukasluku kasvaa noin 10 000:lla ja kunnan lakisääteiset tehtävät lisääntyvät muun muassa vanhuspalvelulain seurauksena. Toisin kuin kokoomuksen ryhmän puheenjohtaja Männistö täällä esitti, tätä esitystähän ei ole todellakaan tehty tänä vuonna toteutuvien menojen arvion pohjalta. Tässä ei ole kysymys vain matematiikasta tai budjettiteknikasta niin kuin valtuutettu Kivekäs antoi ymmärtää. Kyse on siitä, toteuttaako kaupunki palvelujen kehittämistä niistä lakisääteisistä velvoitteista ja palvelutarpeista lähtien, jotka ovat tiedossa vai tehdäänkö palveluja koskevia ratkaisuja jollain muulla perusteella. Kyse on myös siitä, mitä halutaan pitää tärkeänä. Onko meille tärkeätä se, että saadaan käytettyä satoja miljoonia Kruunusiltoihin, Sörnäisten tunneleihin, ehkä Guggenheim-museoihin ja muihin, joita kyllä pidetään kaupungin johdossa ilman muuta selvinä asioina? Vai onko tärkeää se, että kukaan helsinkiläinen ei joudu kärsimään siitä, että hänen peruspalvelunsa ovat heikot tai niitä ei saa?

Useat puhujat ovat vedonneet siihen, että kaupunginhallitus jätti sotevirastolle noin 5,6 miljoonaa rahaa, jolla voidaan ottaa huomioon vuoden mittaan tulevia erilaisia tarpeita. Kun olen kuunnellut tähän mennessä käytettyjä puheenvuoroja, niin jo tähän mennessä täällä on luvattu se 5,6 miljoonaa käyttää noin kahteen kertaan. Siitä puuttuvat vielä kokonaan ne lupaukset, joita on annettu toimeentulotuen tarpeiden kasvaessa tai muiden asioiden johdosta. Eikä tämä 5,6 miljoonaa muuta mihinkään sitä, että kokonaisuutena sote-viraston määrärahat reaalisesti vähenevät. Pohjanahan on jo valmiiksi tänä vuonna noin 45 miljoonan alibudjetointi. Näitä lukuja pitäisi verrata. 45 miljoonaa pohjana alibudjetointi ja sitten lupaus, että 5,6:lla reagoidaan johonkin kasvavaan tarpeeseen.

Esimerkiksi varhaiskasvatuksessa kaupunginvaltuusto on useaan otteeseen luvannut pienentää lapsiryhmiä. Valtuutettu Holopaisen ponsi ei muuta mihinkään sitä, että ryhmäkoot kasvavat ja tilanormia leikataan. Ponsihan vain jakaa tätä kurjuutta ja tilanahtautta hieman eri tavoin niin, että vanhemmassa päiväkodissa ei kaavamaisesti tehdä samaa, mitä toisessa kohtaa tehdään.

6.11.2013

Vammaisten ja liikuntarajoitteisten ikäihmisten HSL-matkakortin poistamisesitys on esimerkki siitä, miten epäoikeudenmukainen ja samalla taloudellisesti järjetön tämä budjettiesitys monelta osin on. Julkisissa kulkuneuvoissa, niin kuin meille kaikki vammaisten järjestöt ennen kokousta vetosivat, kustannus on vain noin 2,6–2,7 euroa keskimäärin, ja taksilla tämä hinta on keskimäärin yli kymmenkertainen, noin 30 euron tasolla.

Lopuksi haluan kannattaa valtuutettu Xian vastaesitystä työllisyysmäärärahoista ja todeta, että terveysasemakysymykseen palaan vielä uudelleen.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On totta, että ponsiesityksellä ei suuria ihmeitä saada aikaan. Mutta sen sijaan on hienoa, että nyt tässä uudessa budjetissa ja uudessa meiningissä tarkastetaan todellinen lapsimäärä päivähoidossa, ja sen mukaan budjetoidaan 4 kertaa vuodessa. Siinä on mahdollisuus sitten, jos lapsimäärä kasvaa, nostaa budjettia, ja näin toki tulee tehdä, koska kaikki varmaan haluamme, että lapsiperheet jatkossakin jäävät Helsinkiin. Silti näkisin, että se ponsi, jonka itse tein, palvelee myös todella lapsiperheiden asiaa ja lasten asiaa. Täytyy miettiä tarkasti, milloin voidaan tiloja tiivistää. Se ei kovin monessa tapauksessa ole mahdollista, koska lapset ovat nyt jo erittäin ahtaissa tiloissa. Toivottavasti Yrjö Hakanenkin kannattaa sitä ajatusta, että lapsia ei tungeta ahtaisiin tiloihin, vaan pidetään kiinni ihan oikeasti niistä laatuideoista, joita valtuustossa on viljelty lasten päivähoidon suhteen.

Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä vaiheessa haluaisin kannattaa valtuutettu Yrjö Hakasen vastaehdotusta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos.

6.11.2013

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Holopaiselle huomauttaisin, että olen tehnyt nimenomaisen ehdotuksen siitä, että lapsia ei ahdettaisi entistä pienempiin tiloihin. Toivon, että valtuutettu Holopainen äänestää sen puolesta, kun valtuusto sitten päättää, sisältyykö tähän budjettiin ensinnäkin liian vähän rahaa varhaiskasvatukseen ylipäänsä ja toiseksi se nimenomainen velvoite, että tämä tilanormi supistetaan 9:stä 8 neliöön keskimäärin.

Minä pidän nyt tärkeänä sitä, että me näemme, ettei sillä, että kaupunginhallitusryhmät ovat luvanneet, että voidaan siirrellä rahaa budjetin puitteissa esimerkiksi kaupunginjohtajan hallinnonalalta vaikkapa sote-puolelle, muuteta tämän budjetin kokonaisraamia yhtään senttiä. Ei kaupunginhallituksen budjettisopu sisällä sitä, että budjettiin lisätään kokonaissummaa aina, kun tarve tulee päivähoidossa. Se sisältää vain sen, että jostain muualta otetaan pois, jos kaupunginhallitus niin katsoo ja sillä paikataan sitä ilmiselvää miljoonien vajetta, joka nyt ollaan esittämässä varhaiskasvatukseen.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä siitä, että ei voida jatkuvasti vajetta korvata siirroilla, vaan sitten täytyy seuraavassa budjetissa huomioida jo etukäteen se lapsimäärän kasvu ja siirtää ajoissa varhaiskasvatusviraston budjettiin.

Valtuutettu Abdulla

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hieman ajattelin tässä vielä muistuttaa, miten tämä talousarvioprosessi yleensä menee. Se ärsyttää minua eniten. Ensin kaupunki tekee jonkunlaisen pohjaesityksen, joka on todella ala ?, jossa määrärahat eivät millään riitä tarvitseville. Sitten nämä puolueiden ryhmien sovittelut yrittävät jotain ja ? jotain, jokainen ryhmä esittelee jotain tärkeää. Siltikään nämä määrärahat eivät riitä, koska nämä määrärahat on suunniteltu vain viimeisien vuosien budjettiesityksen mukaan. Koskaan ei oteta huomioon toteutuneita määrärahoja, mitä virastot ovat käyttäneet.

6.11.2013

Sitten tullaan siihen pisteeseen, kun jotain on sovittu ja kompromissi on tehty, mutta siltikään ei vielä ? näistä tarvitsevat määrärahat. Varsinkin ja sosiaali-, terveys- ja opetuksen puoli aina ovat olleet kärsiviä puolia. Aikoinaan, kun olin uusi valtuutettu ja nuori nainen, ajattelin aina itse sinisilmäisenä, että esimerkiksi kun virasto esittää jonkun lapsimäärän varhaiskasvatuksessa tai opetuspuolella, niin jotain inhimillistä edistystä on tapahtunut. Mutta niitä edistyksiä on jo yli 10 vuotta jatkunut. Nyt en enää kestä. Toivon ihan oikeasti, nyt ja kun koskaan politiikassa on jotain, tässä politiikassakin nähdään tosiasiat. Joka vuosi tämä oravanpyörä, joka liikkuu koko ajan edestakaisin, ei voi jatkua. Se minua ärsytti eniten. Olin todella lähellä, että en edes hyväksynyt sitä. En ollut mukana näissä viimeisissä neuvotteluissa, mutta minua todella ärsyttää, koska joka vuosi on sama tilanne. Ei ole edellytyksiä, vaan ? ja onko se tahallista, että nämä virastot alibudjetoivat. Tämä myös rasittaa virastoja ihan oikeasti. Se rasittaa heidän työsuunnitteluansa. Ei voi suunnitella eikä arvioida omaa työtä. Tämä projekti on todella rasittava. Se rasittaa myös sisäisesti Helsingin kaupungin virastoja. Toivon, että se on erilainen ensi vuonna.

Toinen juttu, joka minua huolestuttaa eniten tässä, ovat nämä virastot. Joka tapauksessa jotain on saatu, ja myös suunnittelussa saatu tämä, varhaiskasvatuksessa on jotenkin saatu se, että lapsimäärä korjaantuu. Mutta entäs opetuspuolella? Siitä ei ole mitään mainintaa. Olen todella huolissani siitä, että opetusvirasto kärsii ensi vuonna todella tappiota. Pelkään, että kohta he joutuvat ? tekemään leikkauksia. Sitä en kestä. Helsingin kaupungissa on tänä päivänä yli 70:tä eri vierasta kieltä puhuvia ihmistä. Tänä päivänä peruskoulu ja ylipäätensä pääkaupunkiseutu ei ole samanlainen kuin esimerkiksi 50-luvulla tai 60-luvulla. Haasteet ovat erilaisia. Kaikki täällä istuvat varmasti ovat samaa mieltä, että lasten pitää oppia kieltä ja kulttuuria, ja heidän pitää oppia myös yhteiskunnan säännöt ja pelisäännöt ja saada ammatti. Mutta jos säästöt kohdistuvat koko ajan väärään suuntaan – nimenomaan opetukseen, päivähoidon, kaikkein raskaimpiin alueisiin – niin minä en kutsu niitä säästöiksi. Se on vain heitteillejättö. Minun näkökulmastani ne eivät ole säästöjä, kun ? ottaa lapsia mukaan yhteiskuntaan. ? se on todella vaikeaa. Toivon todella, että virastot löytävät tähän ratkaisun.

Kiitos.

? ihmetyttää ? vammaispalvelulipun poistaminen. Sitäkään en kestä. Se on lainvastaista.

6.11.2013

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Näin ensimmäisen kauden valtuutettuna on ollut hyvin kiinnostavaa ja opettavaista perehtyä tähän budjettiin. Se iso linja, joka minulle on hahmottunut tämän vuoden lukuja vertaillen, on se, että niillä toimialoilla, jotka tuottavat peruspalveluita, eli sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimessa ja sivistys- ja henkilöstötoimessa, vuoden 2013 budjetti ylittyy. Toisin sanoen lakisääteisiä palveluita ei ole saatu tuotettua niillä rahoilla, jotka niihin on varattu. Vastaavasti sitten rakennus- ja ympäristötoimessa sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa budjetti alittuu. Nyt viime keväänä raamineuvotteluissa osattiin ennakoita ja tehtiin korjausliikettä ihan oikeaan suuntaan. Tämän budjettiesityksen menokasvu suhteessa vuoden 2013 budjettiin on suurinta sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimessa ja sivistys- ja henkilöstötoimessa. Kuitenkin nyt syksyyn mennessä todellisuus on tehnyt vielä isomman korjausliikkeen kuin poliitikot raamineuvottelujen aikaan. Eli kun nyt verrataan tätä käsittelyssä olevaa budjettiesitystä ennusteseen tämän vuoden todellisista menoista, niin ensi vuodelle suunniteltu menokasvu on kaikkein pienintä palveluissa.

Strategiassa on sovittu, että väestönkasvulla ja inflaatiolla korjattua menokasvua leikataan 1 %:lla vuosittain. Kuitenkin ensi vuoden budjettiesityksessä, joka nyt on käsittelyssä, leikataan sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimesta ja sivistys- ja henkilöstötoimesta tämän 1 %:n tuottavuustavoitteen lisäksi yhteensä noin 38 miljoonaa euroa. Yhdessä tuottavuustavoitteen kanssa leikkaus palveluista on yli 70 miljoonaa euroa. Neuvottelujen aikana budjettiin tehtiin sinällään hyviä muutoksia, mutta kun siinä kyse oli lähinnä muutamien miljoonien siirtelystä paikasta toiseen – ja nekin olivat enimmäkseen sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen sisällä – niin tähän isoon vajeeseen ei saatu korjausta. Kun tälläkin hetkellä palvelut on jouduttu toteuttamaan vyötä kirisäen, niin tämä nyt hyväksyttävä budjetti heikentää tilannetta entisestään.

Olen ryhmäni kanssa sitoutunut strategian tuottavuustavoitteeseen, vaikka keväällä sen hyväksyminen oli erittäin kipeää, kun tiesin, että se johtaisi heikennyksiin palveluissa. Tiedän, että päätöksenteko edellyttää kykyä kompromisseihin, ja siksi en edes yritä tehdä sellaisia esityksiä, jotka mitenkään vastaisivat käsitystäni siitä, paljonko resursseja palveluihin todella tarvitaan. Kuitenkin se, että nyt ollaan leikkaamassa palveluista vielä huomattavasti strategiassa sovittua enemmän, sotii

6.11.2013

niin vahvasti etiikkaani vastaan, että minusta ei nyt tunnu mahdolliselta antaa sille tukea.

Muutama puoluetoverini on täällä tehnyt erittäin maltillisia lisäysesityksiä, jotka tämänhetkisen menoennusteen mukaan mahtuvat sekä strategiassa päätetyn menokaton että tämän budjettiesityksen ylijäämän alle. Vaikkeivät ne sinällään poista sitä isoa vajetta, joka on palveluitten resursseissa, niin ne toisivat kuitenkin jonkin verran apua niihin palveluihin, jotka ovat kaikkein kriittisimmin lisäresurssien tarpeessa. Sen takia kannatan valtuutettujen Honkasalo, Koivulaakso, Malin ja Korkkula tekemiä vastaesityksiä.

Lopuksi, hyvät valtuutetut, haluan vielä vedota teihin ja kysyä, että onko tämä todella sitä budjettipolitiikkaa, jota te haluatte täällä valtuustossa tehdä? Tästä 1 %:n tuottavuustavoitteesta on jo päätetty, mutta meillä on vielä mahdollisuus ratkaista, että pitäydytäänkö siinä vai leikataanko vuosittain palveluista vielä huomattavasti tätä 1 %:a enemmän. Toivon, että tulevana vuosina tämä 1 % pysyisi ehdottomana rajana resurssien leikkauksille.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tilanne ryhmällä on ollut varmaan kova duuni tehdä tätä, ja minun mielestäni se onnistunut erittäin hyvin. Kuitenkin haluaisin pari juttua tässä vielä mainita. Helsingin työttömyystilanne kohdassa 2.3.2. luki näin, että työttömiä työnhakijoita oli 33 779. Työttömiä työnhakijoita. Paljonko heitä kaiken kaikkiaan on, siitä ei tarkkaa lukua ole. Työttömien työhakijoiden määrä kasvoi 21 %, eli se on noin 7 000. Pitkäaikaistyöttömiä 7 315, kerrotaan tässä kaupunginjohtajan esittelyssä. Kansalaisuudeltaan muita kuin suomalaisia oli 6 919, jossa oli 1 349 henkilön kasvu. Väkiluku kasvoi viime vuonna 8 584 henkilöä. Näihin edellä mainittuihin lukuihin nähden en ymmärrä sitä yhtälöä, että toimeentulotukea vähennetään 10 miljoonaa. Samalla kun nyt tämä on ehdotuksena, niin kuitenkin on tämän vuoden aikana ollut puhetta Guggenheimista ja Töölönlahden rannalle rakennettavasta kirjastosta. Näitä ei välttämättä tarvita, mutta köyhät, suurperheet, vähäosaiset, vanhukset, jotkut opiskelijatkin tarvitsevat toimeentulotukea. Se on tosi.

Katsoin edelleen tätä listaa, ja täällä oli erittäin iloisiakin uutisia. Mainittiin muun muassa, että sosiaali- ja terveysvirastolle oli 8 miljoonaa li-

6.11.2013

sää. Siinä oli yksi minulle ja samoin perussuomalaisille tärkeä kohta, eli lasten ja nuorten ennaltaehkäisevä päihdevalistustyö ja siihen kaksi tällaista psyko-sosiaalista paikkaa. Siihen varattiin miljoona, ja se meni läpi. Kiitoksia siitä, se oli erittäin hyvä asia. Sitten myös siellä oli urheiluun lisärahoja, mikä on hyvä asia.

Mutta tässä vaan kysyisin, aikooko kaupunki todella ajaa ahdinkoon ja entistä pahempaan asemaan köyhät, vähäosaiset leikkaamalla toimeentulotukea. Kuitenkin olen perussuomalainen ja valtuustoryhmän puheenjohtajat ovat tehneet hyvää työtä budjettiesityksessä, joten kannatan sitä.

Valtuutettu Xia (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen edellisen puhujan kanssa samaa mieltä siitä, että työttömien määrä on noussut ja tilanne on erittäin huolestuttava. Mutta olen täysin eri mieltä edellisen puhujan kanssa siitä, että toimeentulotuen nostaminen on oikea ratkaisu tähän ongelmaan. En ole tavannut elämäni aikana yhtäkään työtöntä tai köyhää, joka on sanonut, että hän haluaisi elää pienellä tuella, vaan kaikki työttömät ovat tulleet minulle kertomaan, että he tarvitsevat töitä. Se, että tänä vuonna 30 000 työtöntä on kuukausittain luopunut työnhausta sen takia, koska he eivät usko että he saavat töitä, pistää meidät Helsingin kaupunginvaltuutetut hieman miettimään tätä työllisyyspolitiikkaa ja muutenkin tätä toimeentulotuen järjestelmää, että motivoiko se työntekijöitä etsimään aktiivisesti töitä.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olemme molemmat Hurstin kanssa sosiaali- ja terveyslautakunnassa, ja olen samoin hyvin iloinen siitä, että me saimme sekä neuvoloihin että tähän lastensuojeluun lisää rahaa. Todellakin tämä toimeentulotuen vähentäminen 10 miljoonalla on tällaista hölmöläisten peiton leikkamista, että toisesta päästä leikataan ja toiseen päähän laitetaan. Katsotaan sitten, toteutuuko se. Mutta toimeentulotuki on lakisääteinen, ja ei siinä mikään auta. Jos ihmisellä ei ole töitä eikä muuta toimeentuloa, niin se on viimeisiä hänen etujaan. Se on pakko antaa.

6.11.2013

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Kanssavaltuutetut.

Ensimmäisenä haluan kannattaa Ville Jalovaaran tekemää ponsiehdotusta, jossa hän esitti nykyisten asukastalojen toiminnan turvaamista. Meillä on monenlaisia demokratiapilotteja, ja me haluamme tukea yhteisöllisyyttä strategiaamme mukaisesti. Meillä sitä jo on muun muassa nykyisten asukastalojen muodossa, ja siinä mielessä tämä ponsi haluaa sitä turvata.

En voi olla kommentoimatta tätä äskeistä keskustelua, jonka Abdulla aloitti ja oli turhautunut tähän prosessiin. Itse taas ajattelen, että tämä on niin sanottu ensimmäinen vuosi, jolloin niin sanottu poliittinen ohjaus oikeasti toteutuu meillä täällä valtuustossa. Me olemme keskustelleet ja saaneet käydä raamineuvotteluja yhdessä täällä valtuustosalissa. Sitä ennen meillä oli strategia, jonka me yhdessä hyväksyimme. Sen pohjalta kaupunginjohtaja on tehnyt oman budjettiesityksensä, jonka sitten on jokainen ryhmä käsitellyt tykönään, ja neuvottelut on viety mielestäni ihan hyvässä hengessä.

Budjettisopu on mielestäni kunnallispolitiikassa loistava mittari onnistumisesta. Tässä melkein onnistuttiin, mutta tästäkin voimme vain oppia siinä mielessä. Ne lisämiljoonat, mitä me olemme saaneet tähän budjettiin, ovat tuiki tarpeellisia ja ne ohjaavat mielestäni meidän strategiaamme mukaan oikein. Kuten Asko-Seljavaara tuossa äsken sanoi, sitten ensi vuonna me katsomme, että riittikö toimeentulotuki, oliko lasten määrä arvioitu oikein. Sitten varmasti eri virastot tekevät ylitysehdotuksia, ja sitten me päätämme niitä oikeassa järjestyksessä, että näin mennään. Mutta mielestäni me onnistuimme tässä erittäin hyvin. Kiitoksia kaikille mukana olleille.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hienoa, että te jaksatte vielä seurata intensiivisesti tätä hyvää keskustelua. Budjetissa on mielestäni ympäristön näkökulmasta paljon hyvää: Joukkoliikenteen parantamiseen laitetaan 5–7 miljoonaa euroa vuosittain, pyöräteihin 10 miljoonaa vuosittain. Tavoite arvokkaiden metsien suojelemisesta ja luonnon monimuotoisuuden lisäämisestä metsäisen suojeluverkoston avulla etenee. Toivottavasti myös Meri-Rastilan met-

6.11.2013

sät saadaan vielä jossain vaiheessa pelastettua. Myös ilmaston suojele-työhön saatiin lisää rahaa. Näin pystytään pitämään kiinni tavoitteesta vähentää päästöjä 30 %, aivan kuten Emma Kari tässä meidän vihrei-den ryhmäpuheenvuorossamme hyvin totesi.

Monia muitakin hyviä ja ympäristön kannalta fiksuja hankkeita lähtee tästä liikkeelle. Yksi näistä on kokoomuksen ehdottama Helsinki-LED-hanke, jossa korvataan kaikki Helsingin julkisen tilan valaisimet energiatehokkailla LED-ratkaisuilla vuoden 2016 loppuun mennessä. Hankkeen tavoitteena on tietysti energiansäästöjen aikaansaaminen, kaupungin käyttömenojenvähentäminen sekä kaupunkitilan viihtyisyyden parantaminen. Kiitos kokoomukselle todella hyvästä aloitteesta.

Ryhmäpuheenvuorossa Laura Rissanen totesi, että ”tällaisia kokonais-valtaisia hankkeita kaipaamme lisää, jossa samanaikaisesti luodaan uutta lisäarvoa ja säästetään sekä rahaa että energiaa – hankkeita, joissa on vain voittajia.” Tästä inspiroituneena olemme tehneetkin Vasemmistoliiton Petra Malinin kanssa tänään valtuustoaloitteen, jossa esitämme, että koulujen ja muiden kaupungin tilojen energiasäästötoimista saadut säästöt kohdennettaisiin toimijoille itselleen. Esimerkiksi Vantaa kouluissa säästettiin 280 000 euroa vuodessa 15 koulun omilla energiasäästötoimilla. Myös 7 helsinkiläiskoulussa on alkanut vastaava EU-kokeilu. Esitämme myös valtuustoaloitteessamme, että kokeilua, jossa toimijat saavat puolet mahdollisesta säästösummasta, laajennetaan koulujen lisäksi myös muihin kaupungin kiinteistöihin, esimerkiksi päiväkoteihin, liikuntatiloihin ja muihin toimitiloihin. Tämän valtuustoaloitteen on tänään allekirjoittanut nyt jo 68 valtuutettua.

Hyvät valtuutetut.

Kiitos oikein paljon tästä illan hyvästä keskustelusta.

Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Totta kai ryhmät tekevät parhaansa, ja jokainen tekee varmasti hyvää työtä tämän sovun eteen, ja kiitos siitä. Mutta mistä minä puhuin, on nimenomaan tämä prosessi, joka jatkuu joka vuosi samana. Hyvin alakanttiin laitetaan budjetti, ja sitten ryhmät koko ajan yrittävät ja yrittävät ja teatteria tapahtuu. Sen jälkeen jossain tullaan ja yritetään, ja ylitysrasitus on aina olemassa. Ylitysrasitus heikentää näiden virastojen työsuunnittelua. Siitä halusin puhua.

6.11.2013

Ledamoten Månsson.

Ordförande.

Jag bad om ordet för att bifalla fullmäktigeledamot Brettschneiders klämförslag. Det här var en sak som vi försökte driva redan i budgetförhandlingarna mellan grupperna men vi nådde inte ända fram. Det är ju så att när biljetterna i HRT-, på finska HSL, -området förnyas och det blir de här zonbiljetterna så är det ju klart att de inte kommer att respektera kommungränser, utan de kommer att vara oberoende av kommungränserna. Då är det ganska klart att det är svårt att hålla kvar kommunvisa rabatter och separata biljettaxor för olika specialgrupper, men i väntan på en helhetsreform på rabattbiljetterna för olika grupper från HRT:s sida för hela regionen så tycker vi faktiskt att det är en skam om Helsingfors nu för ett år skall ta bort de här gratisresorna av handikappade och sådana som får dem på basis av socialvårdslagen.

Minä siis kannatan Brettschneiderin ponsiehdotusta ja vetoan teihin, ettei oteta nyt sitä häpeää niskoillemme, että tässä kun odotellaan uusia vyöhyketaksoja liikenteessä, niin tämän vuoden aikana me poistaisimme nämä vapaaliput vammaisilta ja sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävät vapaaliput. Tämä on mielestäni omatuntokysymys.

Kiitoksia.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tein hyvän ponnen, mutta sitä sanamuotoa täytyy muuttaa, joten teen sen ponnen nyt uudestaan. Se kuuluu:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään toimia nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi muun muassa oppisopimusmenettelyä kehittämällä ja sen käyttöä edistävin toimenpitein.

Valtuutettu Karhuvaara

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Puheenjohtaja.

6.11.2013

Kannatan kyllä.

Valtuutettu Ingervo

Puheenjohtaja.

Minusta tuo äskeinen ponsi vaikutti myös erittäin hyvältä. Kiitos, kun vielä jaksatte kuunnella huoliani tästä budjetista. Osa helsinkiläisistä tarvitsee myös viimesijaista toimeentulotukea elämiseensä, ja on tärkeää, että harkinnanvaraista toimeentulotukea saa jatkossakin niin, että köyhien yksinhuoltajaperheiden lapset voivat myös päästä välillä lomalle tai harrastaa ilman, että ovat samalla lastensuojeluasiakkaina. Nuorten kesätyöpaikkojen lisääminen kannattaisi varmaan tähän toimeentulotukeen liittyen ja muutenkin kaikilla mittareilla mitattuna. Pidän tärkeänä, että nämä sote-viraston ja lautakunnan erikseen jaettavaksi sovitut rahat käytettäisiin suureksi osaksi järjestöavustuksiin, asukastalo-toimintaan ja heti vuoden 2014 alusta, eikä niin, että vasta vuoden lopussa tuodaan päätös sitten muun budjetin tilkkeeksi. Haluaisin osaltani varmistaa, että Poikien Talon, Tyttöjen Talon Klubitalon ja Vamoksen toimintaa ei ainakaan supisteta nykyisestä.

Tästä Imatran mallista vielä, että siellähän on nämä perhetyöntekijän asiakasmaksuttomat kotikäynnit synnytyksen jälkeen, ja toivoisin, että sellaistaikin voitaisiin jatkossa harkita pilotoitavaksi Helsingissä. Se on säästänyt hirveästi rahaa, ja huostaanottotarve on vähentynyt olennaisesti Imatralla, ja siksi sitä kannattaisi kokeilla myös Helsingissä. Tämähän on tällainen kova kohta sosiaaliviraston budjetissa aina, että kun huostaanottoja sitten tarvitaankin. Jos niitä tehdään vasta myöhään, niin ne tulevat vielä kalliimmaksi – sen sijaan, että panostettaisiin oikeasti siihen ennalta ehkäisyyn viimeinkin. Toivon, että tätä nyt budjetissa esitettyä pilottia ei koettaisi kontrolloivana kotikäyntinä, jota ennen lapsen syntymää tuskin moni haluaa kotiinsa, jos siinä kovin valikoidusti niihin asiakasperheisiin mennään.

Haluaisin vielä tuoda sen esille, että tämä ? puute ei saisi estää toimivien mallien jatkoa. Pidän sitä hirveän tärkeänä, että esimerkiksi juuri vaikka tämä Luotsi-toiminta jatkuu nuorisosektorilla. Toivon, että kaikki ne, jotka ovat valtakunnan politiikassa, voisivat yrittää vaikuttaa siihen, että jatkossa ei kävisi niin kuin nyt on esitetty ja ilmeisesti myös päätetty, että maahanmuuttajien lukioon valmistavassa luokassa – kun se on sinänsä niin hyvä asia – pisteet vähenevät jatkossa, jos hakeekin ammatilliselle. Voi nimittäin olla, että maahanmuuttajien valmistavalta kypypiltä eivät kaikki oppilaat ehkä haluakaan lukioon tai eivät senkään jälkeen sinne pääse. Silloin se kuuden pisteen vähentyminen verrattu-

6.11.2013

na niihin, jotka ovat käyneet kymppiluokan, on mielestäni kohtuuton rangaistus.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Pyysin puheenvuoron. Haluaisin kannattaa Mika Ebelingin ponsiehdo-
tusta tuottavuuskäsitteestä. Varmasti tulen kannattamaan myös muita
hyviä ponsia, mutta tässä erityisen tärkeään asiaan tartuttiin. Nimittäin
tämä tuottavuuskäsite ja tuottavuustavoite, johon olemme sitoutuneet,
ovat kyllä saaneet aika erikoisia ulottuvuuksia joissain organisaatioissa.
On ajateltu saman tien, että nyt pä ruvetaan leikkaamaan. Pitäisi miettiä
sitä, että tuottavuus tarkoittaa sitä, että samalla panoksella saadaan jo-
tain enemmän – enemmän tuotosta, vaikka enemmän hyvinvointia tai
parempia palveluja. Jos tämä tuottavuuskäsite ymmärretään ihan eri
tavalla ja sovelletaan ihan eri tavalla siellä organisaatioissa, niin sitten
pitäisi kyllä ihan rehellisesti puhua säästöistä. Toivottavasti siihen
suuntaan ei olla menossa, vaan pystytään ihan oikeasti miettimään nii-
tä asioita, joiden avulla sitä tuottavuutta voidaan parantaa.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos puheenjohtaja.

Tuottavuuden parantamiseen kuuluu myös se, että ne ihmiset, jotka to-
della ovat oikeutettuja palveluihin, saavat ne ja saavat ne ilman, että
heiltä vaaditaan erityistä aktiivisuutta valvoa ja vaatia niitä palveluja it-
selleen. Tämä asia koskee varsinkin näitä kotipalveluja sairaalajakso-
jen jälkeen ja veteraaneille kuuluvia palveluita. Nyt olen saanut viestejä
yrittäjiltä, että Helsinki ei vielääkään hallitse tarjouskilpailuttamista näi-
den veteraanipalvelujen kohdalla. Nyt todella toivoisin jatkossa, että vi-
rasto ottaisi tosissaan sen, että kaikki se raha, mitä valtiokonttorista ve-
teraaneja varten tulee, todella kohdennetaan heille, eikä palauteta.
Heillä on oikeus saada sekä kotipalvelut että kuntoutuspalvelut ja muu-
tenkin kotihoidon tukitoimet ilman, että niiltä vanhoilta ihmisiltä vaadi-
taan vielä lisäenergiaa näiden oikeuksiensa puolustamisessa.

Kiitos.

6.11.2013

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Tuohon Holopaiselle pyysin vastauspuheenvuoroa. Tästä tuottavuuden parantamisesta haluaisin sen verran kommentoida, että tämä tapa, jolla siihen tuottavuuteen pyritään – että meillä on mekaaninen leikkuri, jolla otetaan rahaa pois – ehkä ohjaa juuri sellaiseen epätarkoituksenmukaiseen säästämiseen ja sellaiseen leikkaamiseen. Koska ei samalla edellytetä, että on ikään kuin suunnitelma, millä oikeasti käytetään sitä rahaa tehokkaammin ja paremmin.

Valtuutettu Xia

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin kannatan valtuutettu Yrjö Hakasen vastaehdotusta työllisyyspolitiikasta työttömyyden ehkäisemiseksi. Kiitän samalla valtuutettu Yrjö Hakasta hyvästä valtuustotyöstä. Valtuutettu Hakasen vastaehdotus vaikuttaa kaupungin työllisyyteen positiivisella tavalla. Helsingin kaupunginvaltuutettuina pystymme tällä tavoin vaikuttamaan kaupungin työllisyyspolitiikkaan.

Sen sijaan minua harmittaa valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran puheenvuoro ja asenne sekä Helsingin kaupungin työttömiä kohtaan että Helsingin kaupungin työssäkäyviä kohtaan. Toimeentulotuen myöntäminen on lakisääteistä, mutta toimeentulotuen nostaminen ei yksinään poista Helsingin kaupungin työttömien ja köyhien pahaa oloa. Lisäksi valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdotus ei motivoi Helsingin kaupungin työttömiä etsimään töitä. Se lisää heidän kurjuuttaan. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu on osoitus valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdotuksen ongelmallisuudesta. Lisäksi en ymmärrä, mitä kyseisellä valtuutetulla on työpaikkojen lisäämistä ja työllisyyden tukemista vastaan.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on äsken keskusteltu tuottavuudesta. Siihen jos kommenttia, sitten palaan terveysasemiin. Tuottavuuttahan mitataan todellakin yleensä suoritteilla, rahalla, ja se on kovin eri asia kuin palvelun vaikuttavuus – palvelun saajan kannalta se, saako hän sitä palvelua, jota tarvitsee. Esimerkiksi nyt nämä tuottavuustavoitteet ovat johtamassa siihen, että lapsia ahdetaan entistä pienempiin tiloihin entistä isompi määrä. Van-

6.11.2013

huksia ehdetaan entistä vähempiin paikkoihin entistä isompi määrä. Oppilaita laitetaan entistä enemmän koulutiloihin ja niin edelleen. Oppilaiden, lasten ja vanhusten kannalta heidän saamansa palvelu heikenee, mutta kaupungin johtajan näkökulmasta tuottavuus paranee ja hyvin menee. Minusta seuraavassa strategiaohjelmassa pitää koko tuottavuustavoite tällä tavalla ajateltuna hylätä ja ottaa sen tilalle palvelujen vaikuttavuus ja miettiä, mitä ne mittarit silloin ovat.

Sitten terveysasemista. Sote-lautakuntahan ei hyväksynyt keväällä sitä esitystä, jonka mukaan Helsingin noin 23:stä tai 24 terveysasemasta olisi siirrytty vähitellen 4:ään tai 5 jättikokoiseen terveysasemaan. Silloin meille, jotka olimme huolestuneita apulaiskaupunginjohtaja Rädyn ja kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Männistön esityksestä tässä asiassa, sanottiin, että ei lautakunnalla ole aikomustakaan tällaista tehdä eikä tällaisia kukaan suunnittele. Mitä me saimme nyt muutama päivä sitten lehdestä lukea? Sote-viraston päällikkö ilmoitti, että Kalasatamasta aiotaan tehdä koelaboratorio, jonka mukaisesti sitten jatkossa kehitetään näitä jätti-sote-terveyskeskuksia muuallekin Helsinkiin. Päivä, kaksi siitä eteenpäin saimme lukea, että Etelä-Helsingin terveysasemien yhdistämisestä jo suunnitelma on vireillä, miten siis toinen jättikeskus aiotaan tehdä.

Kalasataman hommaa kannattaa todella tarkkaan miettiä ja seurata muidenkin kuin sote-lautakunnan jäsenten. Siellä on siis tarkoitus lopettaa Kallion, Vallilan ja Herttoniemen terveysasemat ja Myllypuron hammashoitola ja tarjota tilalle Kalasatamaan sote-asema. Kallio on toiminta-arvioissa saanut erittäin hyvät arvosanat. Herttoniemi on juuri peruskorjattu. Vallilasta ei ole suoria vaivattomia joukkoliikenneyhteyksiä Kalasatamaan. Mikä kummallisinta, niin näiden sote-lautakunnalle esitettyjen suunnitelmien mukaan Kalasatamaan tulisi vain saman verran tiloja kuin nämä lopetettavat tilat nyt ovat, mutta yli 20 000 asukasta enemmän. Eli Kalasataman alueen uudet asukkaat plus näille muille alueille kuten Herttoniemeen tulevat uudet asukkaat samaan neliömäärään, plus sosiaalitoimen palveluja. Tässä ollaan menossa todella samaan suuntaan kuin päivähoidossakin.

Taloudellisesti hanke on todella kallis toisin kuin valtuutettu Anttila esitti. Terveysasemat ovat nyt kaupungin omissa tiloissa. Kaupunki maksaa itselleen niistä vuokraa. Kalasatamasta aiotaan vuokrata tilat SRV-yhtiöltä. 300 000 euroa kuukaudessa, 3,6 miljoonaa vuodessa kaupunki maksaisi SRV-yhtiölle, ja sille jäisi ne omat tilat, joissa se nyt toimii ja maksaa itse itselleen vuokraa. Tämä on taloudellisesti ihan puhdasta rahastamista, ja rahastaja on SRV, ja hölmö on se, joka sille maksaa.

6.11.2013

Valtuutettu Urho

Arvoisa valtuusto.

Kiitoksen budjettityöstä. Saatiinhan se valmiiksi. Minulla on kolme asiaa, ja en mene yksityiskohtiin, näihin taustoihin, ellei aikaa jää. Minulla on HUSista, tuottavuudesta, sosiaali- ja terveystalvveluista vähän muutenkin, koska kaupunginosien palveluista täytyy pitää huolta. Ensin HUSista: HUS hoitaa Helsingin erikoissairaanhoidon muilta osilta paitsi sisätaudeilla ja psykiatriassa. Soisin, että niihinkin tulisi tiiviimpi yhteistyö: tiiviimpi, parempi, päällekkäisyyksiä purkava. HUS on toiminut 10 vuotta ja on voitu osoittaa – ja nyt tullaan tähän tuottavuuden parantamiseen – että yhdenmukaistamalla käytäntöjä, toimintatapoja sairaanhoidossa saadaan enemmän hoitoa, parempia tuloksia ja vähemmällä rahalla. Kun HUS perustettiin, asukaskohtaiset HUS-alueiden kuntien kustannukset olivat 14 % korkeammat laskettuna jokaista ihmistä kohti kuin keskimäärin yliopistosairaaloissa. Tällä hetkellä ne ovat 12 % alemmat. Tämä on julkinen tilasto, josta se on laskettu, ja minä voin tarkemmin näyttää tuolla kahvilan puolella. Siinä on tällaiset käyrät. Siis tuottavuus on parantunut lähes jokaisena vuotena 1,5 %, jos ajatellaan tehtyjä täysin tuotteistettuja sairaanhoidon palveluja asukasta kohti. Kannattaa paneutua siihen, miten toimitaan ja kuinka monessa paikassa tehdään samanlaisia, usein ehkä vaikeampiakin, asioita. Tämä tarkoittaa sitä, että palvelut ovat parantuneet ja laatu on pitänyt. Kannattaa puuttua tähän tuottavuuden tavoitteeseen, 1 %, ja mahdollisesti vielä yrittää parempaa.

Toinen asia HUSista: HUSin kuluihin on varattu 519 miljoonaa ensi vuonna. Se on paljon, mutta budjetointi on nyt tehty ottaen huomioon väkiluvun nousu, väestön vanheneminen. Vanhat käyttävät palveluja enemmän, ja yli 80 vuoden jälkeen viimeiset vuodet ovat kaikkein kalleimpia sairaanhoidon kannalta. On otettu huomioon myös työttömät, koska se tarkoittaa, että työterveyshuolto ei heitä kata. Budjetointi on ollut hyvässä yhteishengessä. Ei tietenkään kaikkea sitä, mitä eri klinikat haluaisivat. Ongelma on HUSin budjetissa, että kun kaikkialle muualle maahan 10 vuotta sitten varustettiin hyvät sairaalat, niin Meilahden mäki jätettiin rempalleen. Eihän Helsinki mitään tarvitse, korjatkoon Helsinki omansa, oli henki pitkään. Nyt meillä on todellakin huonokuntoinen Meilahdenmäen sairaalakanta, ja se maksaa. Se on pakko tehdä nyt. Kuitenkin siihen nähden, että sen budjetti on investointina HUSille 100 miljoonaa, kun HUSin palkat ovat 1 000 miljoonaa vuodessa. Eli kokonaisuutena seinät eivät maksa, jos niiden kautta saadaan nopeammat toiminnot, parempi hoito, vähemmän sänkypaikkoja.

Kiitos.

6.11.2013

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Talousarvio vuodelle 2014 sisältää perinteisesti raamit ja suuntaviivat Helsingin talouden toimintamenojen hillitsemiseksi. Lisäpanostukset ovat aina tervetulleita sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja varhaiskasvatukseen. Niitä hyvinvoiva Helsinki tarvitseekin kyetäkseen vastaamaan terveyserojen kaventumiseen. Toimiva palveluverkko on osa kaupunkilaisten arkea, jolla usein mitataan kaupungissa asumisen ihanuus. Vuoden 2013 alussa yhdistynyt sosiaali- ja terveystoimi tekee varmasti parhaansa erilaisella yhteistyöratkaisulla vastataksaan kaupunkilaisten tarpeisiin.

Kuten valtuutettu Maija Anttila sanoi, sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisen seurantaryhmän, jossa valtuutettu Huru oli osallisena, olisi pitänyt huomioida lisäbudjetointia yhdistystilanteessa sosiaali- ja terveystoimen ensimmäisille toimintavuosille. Valtuutettu Hurun talousarvioaloite 28 muun valtuutetun kannattamana työn vaativuuden arvioinnista meinasi jäädä pimentoon otsikoiden vuoksi. Se koski työn vaativuuden arviointia palkkauseräkohtien oikaisemiseksi, mutta karahti kiville senkin. Oman työn ohella suoritettuna eli OTOna suoritettava työ on aikansa elänyt. Virasto, jossa on 15 000 työntekijää, on hyvä olla ajantasainen työn vaativuuden arviointi, ja siksi budjetoina myös sen mukana tuomat kustannusvaikutukset. Kysynkin, millä aikavälillä Helsingin kaupunki suunnittelee löytävänsä tarvittavan rahan suoriutuakseen tästä haasteellisesta tehtävästä. Huomionarvoista on myös kuntarajoista riippumattoman hoitoon hakeutumisen alkaminen vuoden 2014 alusta. Se aiheuttaa omat vaatimuksensa palvelujärjestelmällemme, ja toivon Helsingin kaupungin huomioineen sen budjetissa.

Samoin toivon myös kaupungin huomioineen ja valmistautuneen asiaan, mitä tulee ensihoidon järjestämisvastuuseen. Hankintalaki kilpailutuksineen on varsinainen murheenkryyni. Aina silloin tällöin putkahtaa ilmoille pieleen menneitä kilpailutuksia, oli sitten kyse ambulansseista, joita ei saada ajallaan tai hammashuollon välinehuollon hankinnoista. Köyhän ei kannata ostaa halpaa, mutta milloin Helsinki on riittävän köyhä mitoittaakseen hankintansa niin, että ratkaistu ovat toimivia myös käytännössä.

LEDeistä puhuttiin kuin uudemmastakin keksinnöstä, mutta riittämätön valaistus huolestuttaa jo turvallisuuskulmasta ajateltuna. Uudet asuinalueet ovat työn alla, mutta osa ihmisistä on jo muuttanut uusiin

6.11.2013

koteihinsa. Kalasatama on kiihkeän keskustelun kohteensa sosiaalisessa mediassa. On vain muutama asfaltoitu katu, valaisustakin niukasti puuttuvista roska-astioista puhumattakaan. Esitän seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodeksi 2014 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, millä tavoin turvataan riittävät toimintaedellytykset esimerkiksi valaistuksella uusilla asuinalueilla.

Lopuksi: työnteosta ei kannata rankaista pilviin kohoavilla pysäköintimaksuilla Helsingin ulkopuolelta töihin tänne tulevia.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos.

Haluaisin vielä kannattaa Hakasen toista toivomusponntta, joka liittyy joukkoliikenteen lippujen hinnannousun estämiseen.

Valtuutettu Enroth

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kuulijat.

Talousarvio perustuu 18,5 %:n kunnallisveroprosenttiin. On hyvä, että sitä ei ole nostettu. On suuri saavutus, että pyrimme tulemaan edellisillä arvoilla toimeen. Itse asiassa tuo 18,5 % on virallinen luku, mutta todellisuudessa tätä kunnallisveroprosenttiamme subventoidaan merkittävästi. Oikea luku ehkä olisi 21 %. Se johtuu siitä, että kun tähän 18,5 %:n määrään lisätään esimerkiksi Helsingin Energian voittovarot ja siten kaupungin tytäryhtiöiltä ja konserniin kuuluvilta yrityksiltä perustamispääoman lainakorkoja, päädytään noin 21 %:n kokonaisrasitukseen, joka veronmaksajia rasittaa. Tämä on mielenkiintoinen luku tämä 21. Paluutahan siihen ei ole, mutta tätä lukua on syytä käyttää erityisesti silloin, kun kaupunki keskustelee valtion kanssa kuntaosuuksista, koska valtio sanoo, että teillä on alhainen veroäyri, 18,5 %, kyllä te pysytte sen itse maksamaan, ja kuitenkin tämä rasitus on näin korkea.

Toinen näkökulma, mikä tähän asiaan liittyy, on se, että tämä tila ei ole pysyvä. Parin vuoden sisään Helsingin Energia yhtiöitetään, ja silloin kunnallisveroäyriin muodostuminen on uudelleen valinkauhassa. Missä

6.11.2013

muodossa Helsingin Energialta saadaan voittovaroja ja kuinka paljon, jää nähtäväksi. Helsingin Energia on suurien investointien edessä, ja nämä vähentävät joko kokonaan tai osittain Helsingille maksettavia voittovaroja. Veikkaan, että Helsinki on niin riippuvainen Helsingin Energian voittovaroista, että niitä edellytetään jatkuvasti saatavana muodossa tai toisessa, ja Helsingin Energia joutuu uudet investointinsa rahoittamaan uusilla lainoilla ja maksamaan ne itse pois.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Jotta ei nyt kansalle jäisi sellaista tunnetta, että sosiaali- ja terveyslautakunnassa ruvetaan nyt tätä koko palvelujärjestelmää ajamaan maailmanloppuun, niin kuin valtuutettu Yrjö Hakanen täällä maalaili, niin on pakko kyllä muutama tosiasia kertoa. Ensinnäkin investointiohjelmassa on kaksi isoa sosiaali- ja terveysasemaa – ei enää puhuta terveysasemista, vaan ne ovat sosiaali- ja terveysasemia – joista toinen on Kalasatamaan suunniteltu ja toinen on keskustan alueella. Sen lisäksi on koko muu palveluverkko valmistelussa. Lautakunta on todennut, että koko sen palveluverkossa on olemassa tällä hetkellä 25 terveysasemaa ja noin 400 sosiaalitoimen käyntiosoitetta, ja sitten arvioidaan, että noin 900 palvelupistettä. Sosiaalitoimen puolella tämä tilainventointi ja palvelupisteiden yhteen kokoaminen on tosi iso työ, ja on ajateltu, että se tehdään ensi kevään aikana. Silloin arvioidaan, minkälainen palveluverkko kaiken kaikkiaan tulee.

Nyt toivoisin, että helsinkiläisiä asukkaita ei pelotella näillä palveluiden alasajolla, koska siihen ei todellakaan ole mitään syytä eikä perusteita. Keväällä silloin joskus, kun strategiaseminaarin yhteydessä kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja totesi, että 4 pääterveysasemaa ja terveystieteiskeskusta, niin vastasin siihen, että tätä ei tulla kannattamaan, ja tämä on edelleenkin aivan totta. Ei nyt olla suunnittelemassa lainkaan tämäntyyppistä maailmankuvaa, vaan nyt katsotaan, kuinka paljon meillä on olemassa tiloja, ja sen pohjalta suunnitellaan palveluverkko, uudenlaiset palvelumallit ja niin edelleen. Eli tähdätään kyllä selvästi uudenaikaiseen, modernimpaan tapaan järjestää myös palveluja Helsingissä.

On hyvä myös huomata, että tämä valtuusto on tehnyt päätöksen, että samanaikaisesti, kun otetaan uusia tiloja käyttöön, pyritään vapauttamaan entisistä tiloista vastaava määrä. Kaupungin käytössä olevien ti-

6.11.2013

lojen käyttö ei tosiasiassa tällä valtuustokaudella pitäisi kasvaa. Tämäkin sitoo kaikkia lautakuntia samalla tavalla, kun on yhteisesti näin sovittu. Tämäkin on sellainen iso asia, joka meidän pitää ottaa huomioon. Mitään sellaista suurta kauhukuvaa ei kyllä nyt tässä kannata levitellä. Tätä asiaa valmistellaan kaikessa rauhassa, ja totta kai, kun Helsinki on kuitenkin maan pääkaupunki, täytyyhän täällä nyt sosiaali- ja terveyspalvelut olla ihmisten arvokuutta ja tarpeita vastaavasti järjestetty näissäkin niukoissa oloissa, mitä meillä tällä hetkellä on.

Kiitoksia.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos Maija Anttilalle tästä selventävästä puheenvuorosta. Kyse aina-kaan omassa puheenvuorossani ei ollut mistään pelottelusta, vaan siitä, että olen aidosti huolissani siitä, kykeneekö Helsingin organisaatio kunnolla vertailemaan näiden vuokratilojen ja omistustilojen kustannusvaikutuksia ja taloudellisuutta. Kyllä tämä esimerkki, joka löytyy budjet-tikirjasta siltä osin, että Kalasataman vuokra tämän elinkaaren aikana tulee olemaan jotain 100 miljoonaa euroa, niin onhan se korkea summa. Eli lähinnä minä tässä osaltani perään tällaista avoimuutta tämän asian valmistelussa myös hinnan osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Koivulaakso

Kannatan Hakasen esitys 15:ttä ponsi 1:stä.

Kiitos.

Valtuutettu Packalén

Kannatan ?

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

6.11.2013

Hyvä, että tässä keskustellaan nyt myös näistä terveysasemista ja so-te-palveluverkosta. Nämä ovat juuri niitä asioita, joista valtuuston pitäisi valtuustossa tehdä linjaukset. Nyt ongelma on se, että niitä ratkotaan jossain muualla ja ne eivät ole valtuuston valmistelun, keskustelun pohjalta tapahtuvia ratkaisuja valitettavasti. Sote-lautakunta vakuutti meille keväällä, että mitään isompaa terveysasemien vähentämistä ei missään tapauksessa ole valmistelussa. Sellaista ei lautakunnalle ole kukaan esittänyt eikä lautakunnassa kukaan esittänyt. Nyt jo ne kaksi jättiasemaa, jotka Maija Anttila tässä kertoi, tarkoittavat sitä, että valmistellaan 7:n tai 8 terveysaseman lopettamista. Sote-viraston päällikön mukaan tämä on vasta alkua. Tarkoitus on näiden kokemusten pohjalta jatkaa muissa ratkaisuissa myöhemmin Helsingin kaupungissa.

Nykyisistä terveysasemista kaupungin omien selvitysten mukaan, jotka tammikuussa sote-viraston johdolle jaettiin, parhaat arvosanat kaikilla mittareilla saavat niin sanotut pienet terveysasemat, jotka Suomen mitataavassa ovat pikemminkin tavallisia keskikokoisia terveysasemia. Helsingissä ei oikeasti pieniä terveysasemia olekaan. Huonoimmat arvosanat saavat isot terveysasema sekä henkilökunnan, asiakkaiden, asukkaiden että taloudellisten arvioiden pohjalta.

Ymmärrän sen ajatuksen, että sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuutta pitää katsoa ja niin sanotusti integroida niitä toisiinsa. Mutta mitä tässä nyt uhkaa tapahtua, on se, että se integraatio alkaa jostain kaukaa asukkaista, jossa jonkun Kalasataman jättiterveysaseman, kymmenien tuhansien asukkaiden terveysaseman tai pikemminkin yli 100 000 asukkaan terveysaseman tasolla integroidaan sosiaali- ja terveyspalveluja keskenään. Irrotaan kokonaan siitä, missä nimenomaan integraatiota pitäisi olla eli päiväkodeista, kouluista, asuinalueista, lähiöiden arjesta, ihmisten ongelmista vanhusten palveluissa. Eihän se yhteys toimi millään kunnolla silloin, jos tässä kaupungissa on 4 tai 5 jättikokoista tehtaan tavoin toimivaa sote-asemaa. Kuitenkin kun kuuntelee terveys- ja sosiaalialan ammattilaisia, niin heidän päähuolensahan – ainakin monen, jotka eivät ole yksityisen bisneksen asianajajina – on se, että ei voi hoitaa terveyttä, ellei tunne sitä aluetta ja ihmisiä, joista se mahdollinen potilas tulee. Samanhan me tiedämme sosiaalityöstä. Se on ihan pötypuhetta, että sosiaalityön ongelmat jotenkin vähenevät sillä, että keskitetään kaikki johonkin jättiasemille. Siellä voi byrokratia kokea itsensä vahvemmaksi, mutta kyllä se integraatio pitää nyt luoda sinne kentälle.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

6.11.2013

Ihan lyhyesti voin todeta valtuutettu Yrjö Hakaselle, että ilman, että nyt tätä kauhukuvaa kovasti maalataan vielä mustemmaksi, niin totta kai kiitän Yrjöä tästä kriittisestä arvioinnista ja huolesta, mikä on. Mutta totean kuitenkin, että samanaikaisesti ei ole tarkoitus, että terveyspalveluita sinänsä tullaan leikkaamaan. Siinä siirretään myös vanhoilta huonokuntoisilta asemilta palveluja uusiin, moderneihin tiloihin. Kyllä sekin on kehitystä eteenpäin vievää. Esimerkiksi Vallilan terveysasemasta on jo aikoinaan tehty päätös, että se tullaan siirtämään sitten Kalasatamaan. Näin ollen näitä kaikkia arvioidaan. Toivoisin, että Yrjökin voisi nyt odottaa tätä valmistelutyötä ja olla sitten vasta näitä kauhukuvia levittämässä.

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Näin ihan yksinkertaisesti suomeksi sanottuna meitä työläisiä, työntekijöitä, hoitajia pelottaa se, että ensinnäkin työpaikat ovat vähentyneet nyt, kuten puheessani sanoin. Vallilan terveysasema toimii, Kallion terveysasema toimii, kaikki muut terveysasemat toimivat. Tällainen iso kupla pelottaa. Se tulee olemaan tosiasia, että jos tällainen hieno, kiiltävä terveydenhoito-Guggenheim tulee, niin se vie työpaikkoja. Se on aivan saletti. Eivät sinne mahdu ne työntekijät, jotka ovat nyt Vallilassa, Kalliossa, Herttoniemessä ynnä muualla. Ei tämä ole mikään taikasana.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten meidän sote-lautakunnan puheenjohtaja sanoi, niin luottakaa sote-lautakuntaan. Me valmistelemme tämän asian. Meidät on valittu siihen tehtävään, ja siellä on todella rankka asiantuntemus. Odottakaa nyt sitä tulosta.

Ledamoten Wallgren

Tack bästa ordförande.

6.11.2013

Jag fortsätter på svenska. Det här nätverket av service av social- och hälsovården är en stor fråga för Helsingfors. Jag vill kommentera förhållandet mellan strategin och utveckling av servicenätet. Det är sant att vi i strategin har kommit överens om att vi har som mål att stadens hyrlokaler, att det utrymme staden behöver för sin verksamhet, att det kvadratmeterantalet inte växer. Men vi har också som mål att trygga bra välfärdstjänster för alla invånare i staden. Och det är inte säkert att de här två målen är förenliga. Vi kan inte automatiskt utgå ifrån att vi inom social- och hälsovården ständigt har exakt samma antal kvadratmeter från det första året av fullmäktigeperioden till det sista, utan vi kommer att stå ? bedömningar inom ramen för strategin. Så kommer vi att måste bedöma om vi också kan ha ett behov att utvidga. Om vi grundar en ny, fin station i Fiskehamnen så kan vi inte automatiskt på basen av strategin dra slutsatsen att vi måste stänga annanstans. Det är inte på det sättet, bli tvungna att stänga på grund av ?strategin. Vi har mål, de målen arbetar vi gemensamt för, vi gör gemensamma bedömningar av hur strategins totala, sammanlagda målsättning ska ? mot varandra på bästa möjliga sätt så vi inte går in för att slakta bara för att vi bygger nytt.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä palaisin termiin, jota valtuutetut täällä aikaisemminkin käyttivät eli vaikuttavuuteen. Toivoisin, että meidän sote-lautakuntamme pohtiessaan näitä uusia sosiaali- ja terveyspalveluita aidosti lähtisi miettimään sitä kautta, minkälaisia vaikuttavuuksia näillä uusilla palveluilla tai palvelukokonaisuuksilla tavoitellaan asukkaiden ja palvelunkäyttäjien eli kuntalaisten näkökulmasta. Tavallaan se polku sitten johtaisi katsomaan, miten ne parhaiten toteutuvat, ja myös millaisilla mittareilla näitä toteumia seurataan. Vaikuttavuus itse asiassa on kaiken ydin, kun mietitään kustannustehokkuutta. Siinäkin mielessä valtuutettu – kuka-han tämä nyt olikaan, joka puhui siitä aikaisemmin – oli aivan oikeassa, että meidän pitäisi myös täällä salissa ryhtyä tarkastelemaan näitä monenlaisia palveluita aivan uudesta näkökulmasta, eikä puhua tehokkuudesta ja tuottavuudesta, jotka ovat aika vanhanaikaisia termejä tässä kontekstissa.

Kiitos.

6.11.2013

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaran kanssa olimme keväällä muutamankin kerran vastaanottamassa lähetystöjä ja viestejä siitä, että jättiterveysasemia eivät helsinkiläiset viestien tuojat halunneet. Muistan hyvin, kuinka Asko-Seljavaara silloin vakuutti, että mitään sellaista suunnitelmaa ei ole olemassakaan, ja jos joku sen esittää, niin me torjumme sen. Tämän jälkeen on aika vaikea luottaa valtuutettu Asko-Seljavaaran sote-lautakuntaan, joka parhaillaan käsittelee ensimmäisen jättiterveysaseman muodostamista ja jolle kerrotaan sanomalehtien välityksellä ilmeisesti, että eteläiseen ja keskusta-alueelle on jo tekeillä tai suunnitteilla toinen samanlainen, eikä lautakunta selvästikään johda tätä. Tässähän näyttää olevan niin, että apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä on tehnyt Kalasataman alueella sosiaali- ja terveyspalveluja koskevat tärkeimmät ratkaisut silloin, kun SRV-yhtiöille luvattiin, että heidän riskisijoitukseensa Kalasatamaan kaupunki lähtee isolla osalla vuokraamaan tiloja. Nyt niihin tiloihin, jotka on luvattu vuokrata, pitää keksiä jotain toimintaa, ja se näyttää ohjaavan tätä asiaa aika paljon.

Toinen, mikä ohjaa hirveän paljon asioita, jonka tarpeen tavallaan ymmärrän, on se, että erikoissairaanhoidossa ja erikoislääkäreillä on oma logiikkansa ja tarpeensa kehittää tietyllä tavalla palveluja. Se ei ole välttämättä sama kuin perusterveydenhuollon yleinen tarve, eikä varsinkaan sama kuin sosiaalitoimen palvelujen logiikka, joka selvästi on nyt jäämässä jalkoihin.

Lopuksi, kun täällä on peräänkuulutettu säästäväisyyttä, niin muistuttaisin valtuutettu Niirasen luvuista. Ne ovat järkyttäviä lukuja. Kaupungilla on omat tilat, joista se maksaa itselleen vuokran, jotka pienellä hinnalla voidaan korjata. Nyt meille tarjotaan 3,6 miljoonaa vuodessa pelkkiä vuokria, 100 miljoonan hanketta Kalasatamaan pitkällä aikavälillä, joka meidän pitäisi maksaa. Samalla meidän pitäisi ylläpitää nykyisiä tiloja jossain muussa toiminnassa, koska ne ovat kaupungin omia, eikä kukaan ole keksinyt, miten ne myytäisiin jollekin.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

6.11.2013

Jotta tämä nyt ei menisi apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttisen piikkiin, vaan nimenomaan tämän valtuuston piikkiin, niin silloin, kun Kalasataman osayleiskaavaa on täällä valtuustossa päätetty, siinä suunnitelmassa on myös selkeästi osoitettu, että siinä tulee olemaan Kalasataman terveysasema – nyt yhdistymisen myötä sosiaali- ja terveysasema. Kyllä nämä suunnitelmat ovat olleet erittäin pitkään tiedossa, ja ne ovat myös tarpeellisia. Me tarvitsimme uutta, modernia sosiaali- ja terveysasematilaa, johon voidaan myös siirtää nykyisiä huonokuntoisissa vuokratiloissa toimivia palveluita. Kyllä tämä on kuitenkin tulevaisuutta ja modernia tulevaisuutta.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Tämä on varmasti totta, että Kalasataman terveysasemaa on suunniteltu pitkään. Nyt kuitenkin tässä lausuntopyynnössä, joka lautakunnassa on pöydällä, nimenomaan lautakunnalle esitetään, että nyt olisi mahdollisuus rakentaa se terveysasema aikaisempaa suurempaa. Tämä tietenkin tarkoittaa, että on aikaisempaa enemmän tiloja, joita pitää lakauttaa jostakin muualta. Tämä on se iso kysymys, jos nyt ollaan päättämässä, että hyväksymmekö me sen, että tavallaan keskitetään sinne enemmän kuin alun perin oli tarkoitus.

Valtuutettu Hakanen

Jotta valtuustolle ja kirjoihin ei jää nyt väärää todistusta siitä, mitä valtuusto päätti, kun se hyväksyi Kalasataman kaavan vastoin minun ehdotustani. Silloin päätettiin kaavan yhteydessä sellaisesta tekstistä, jonka mukaan kaupunki on sitoutunut vuokraamaan tietyn määrän tiloja siitä. Silloin ei tehty minkään näköistä päätöstä siitä, onko niissä tiloissa yksi, kaksi vai minkä näköistä terveys-, sosiaali- tai jotain muuta asemaa. Ainostaan sitouduttiin, että kaupunki vuokraa tietyt tilat. Ilmeisesti jossain ollut jo silloin käsitys siitä, että mitä aiotaan tehdä, mutta valtuusto ei sitä silloin päättänyt, ja tässä se iso ongelma onkin. Tämän tason ratkaisut, että muutetaanko koko terveysasemaverkosto sellaiseksi, mitä apulaiskaupunginjohtaja Rätty Hesarille kertoi, ne pitää tehdä valtuustossa, eikä jossain kiinteistöviraston ja kiinteistöhallinnon ja SRV-yhtiöiden välisissä neuvotteluissa, joissa on kysymys SRV-yhtiön riskien minimoimisesta veronmaksajien kustannuksella.

Kallion terveysasema ei ole huono. Se on saanut hyvät arvosanat. Herttoniemen terveysasema on juuri peruskorjattu. Vallilassa on ongelmia, jotka on luvattu korjata aikoja sitten, ja voitaisiin korjata pienemmällä rahalla. Siihen ei 100 miljoonaa tarvita.

6.11.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Hennariikka Andersson
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Ville Jalovaara
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot